

Rapport

Kennis Verplichtingen en Detectiekans 2016

Project: 16035053

Datum: 6 januari 2017

Samenvatting en conclusie

p. 2

Achtergrond en onderzoeksopzet

p. 11

Kennis van verplichtingen

p. 22

1. [AOW](#) p. 23
2. [AKW](#) p. 26
3. [Anw](#) p. 29
4. [AIO](#) p. 32
5. [WAO](#) p. 37
6. [WIA](#) p. 41
7. [Wajong](#) p. 45
8. [WW](#) p. 49
9. [ZW](#) p. 53
10. [PW](#) p. 57

Detectiekans

p. 62

1. [AOW](#) p. 64
2. [AKW](#) p. 67
3. [Anw](#) p. 70
4. [AIO](#) p. 73
5. [WAO](#) p. 76
6. [WIA](#) p. 79
7. [Wajong](#) p. 82
8. [WW](#) p. 85
9. [ZW](#) p. 88
10. [PW](#) p. 91

Bijlage 1: Houding en situatie

p. 96

1. [AOW](#) p. 97
2. [AKW](#) p. 98
3. [Anw](#) p. 99
4. [AIO](#) p. 100
5. [WAO](#) p. 101
6. [WIA](#) p. 102
7. [Wajong](#) p. 103
8. [WW](#) p. 104
9. [ZW](#) p. 105
10. [PW](#) p. 106

Samenvatting en conclusie

Samenvatting en conclusie (1)

Voor u ligt de samenvatting van het onderzoek *Kennis van verplichtingen en Detectiekans*. In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft onderzoeksbureau Ipsos onderzoek gedaan onder **5.275** uitkeringsgerechtigden, van 10 verschillende wetten. Het ministerie gebruikt de resultaten van het onderzoek onder meer voor het jaarverslag, om te rapporteren over de activiteiten ter preventie van uitkeringsfraude en regelovertrading.

Met behulp van enquêteonderzoek heeft Ipsos vastgesteld wat het kennisniveau van uitkeringsgerechtigden is als het gaat om hun plichten. Daarnaast heeft zij vastgesteld hoe groot de uitkeringsgerechtigden de detectiekans percipiëren.

De gedachte is dat een hoog kennisniveau en een hoog ingeschatte detectiekans basisvoorwaarden zijn ter preventie van uitkeringsfraude.

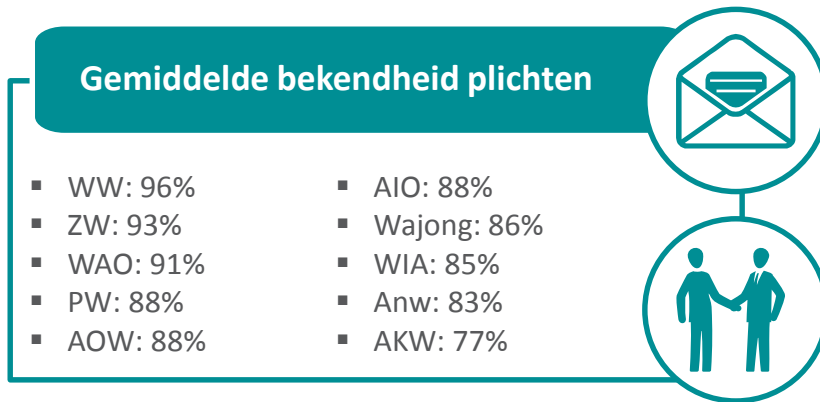
Het onderzoek wijst uit dat uitkeringsgerechtigden over het algemeen goed bekend zijn met hun verplichtingen. Ze weten goed over welke wijzigingen ze de uitkeringsinstantie dienen te informeren (de inlichtingenplicht) en welke acties er van hen verwacht worden (de inspanningsplichten). De gepercipieerde detectiekans varieert afhankelijk van de wet van 67 procent tot 81 procent.

Samenvatting en conclusie (2)

De gemiddelde bekendheid van de plichten ligt, afhankelijk van de wet, zo rond de 87 procent. Gemiddeld is een plicht bij zo'n 87 procent van de uitkeringsgerechtigden bekend.

WW-gerechtigden zijn, zoals ook in de eerdere jaren, het beste op de hoogte van de plichten die horen bij deze uitkering. Bij de AKW ligt de gemiddelde bekendheid lager dan bij de andere wetten. Voor het aanvragen van AKW hoeven mensen relatief weinig moeite te doen. Bovendien heeft de grootste groep (AKW-ontvangers met kinderen tot 16 jaar) slechts een beperkt aantal plichten: zij dienen uitsluitend wijzigingen in de samenstelling van hun huishouden door te geven. Voor de meeste AKW-ontvangers verandert dit echter niet (frequent). Dit kan een verklaring vormen voor de lagere bekendheid van de plichten bij de AKW.

Als we naar de individuele plichten kijken (zie schema op de volgende pagina), dan zien we dat er maar enkele plichten zijn die onder de 80 procent bekendheid komen. De kostdelersnorm kent in vergelijking met de andere plichten wel minder bekendheid. De plicht die het meest onbekend is, is de sollicitatieplicht bij de WIA (WGA-uitkering). Een verklaring hiervoor is dat een deel van de WIA-ontvangers vrijgesteld is van de sollicitatieplicht, omdat zij wel volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikt zijn. Ook geldt deze plicht niet voor de mensen die hun resterende verdien capaciteit al volledig hebben benut.

In dit overzicht ziet u per inlichtingenplicht het percentage dat zegt bekend te zijn met deze plicht.

Inlichtingenplicht

Aanvang/einde gezamenlijke huishouding

- AOW: 89%
- AIO: 87%
- Anw: 87%
- PW: 86%
- AKW: 74%

Wijziging inkomen

- WW: 98%
- WAO: 94%
- WIA: 94%
- ZW: 94%
- Wajong : 93%
- AIO: 89%
- PW: 88%

Wijziging aantal uur

- WW: 93%
- WIA: 89%
- ZW: 88%
- WAO: 87%
- PW: 85%

- Wajong: 84%

Wijziging eigen vermogen

- AIO: 88%
- PW: 86%

Wijziging vermogen buitenland

- AIO: 87%
- PW: 85%

Wijziging inkomen partner

- PW samenwonend: 91%
- AIO gehuwd: 91%

Inkomsten zelfstandig beroep

- AOW met toeslag: 84%
- Anw: 83%

Inkomsten uit het buitenland

- Anw: 80%
- AOW met toeslag: 81%

Inkomsten partner uit zelfstandig beroep

- AOW met toeslag: 84%

Inkomsten partner uit het buitenland

- AOW met toeslag: 78%

Wijziging vermogen partner

- AIO gehuwd: 90%
- PW samenwonend: 88%

Melden verbetering gezondheid

- ZW: 98%
- WIA: 94%
- WAO: 93%
- Wajong: 87%

Opgeven verhuizing kind

- PW: 81%
- AKW: 80%

Melden inkomen kind ≥ 1.266

- AKW ≥ 16 jaar: 78%

Verhuizing andere gemeente

- PW: 93%

Verblijf in buitenland (>13 weken)

- AIO: 90%

Melden vakantie (>4 weken)

- WAO: 88%
- WIA: 88%
- Wajong : 72%

Melden vakantie

- WW: 96%
- PW: 91%
- ZW: 87%

Melden huisgenoot

- PW met huisgenoot: 75%
- AIO met huisgenoot: 71%
- ANW met huisgenoot: 70%

In dit overzicht ziet u per inspanningsplicht het percentage dat zegt bekend te zijn met deze plicht.

Inspanningsplichten

Sollicitatieplicht*

- WW: 98%
- PW: 87%
- WIA: 56%

Verschijnen bij afspraken

- WW: 97%
- ZW: 98%
- WIA: 96%
- WAO: 94%
- PW: 95%
- Wajong: 93%
- AIO: 87%

Uitvoeren taken Werkmap

- WW: 94%

Zo snel mogelijk betaald werk vinden

- PW: 88%

(Passend) Werk accepteren

- WW: 94%
- ZW: 90%
- PW: 87%
- WIA: 81%
- nWajong: 82%

Meewerken traject om kans op werk te vergroten

- PW: 90%

* De plichten zijn aan iedereen voorgelegd, ongeacht of men (tijdelijk) vrijgesteld is.

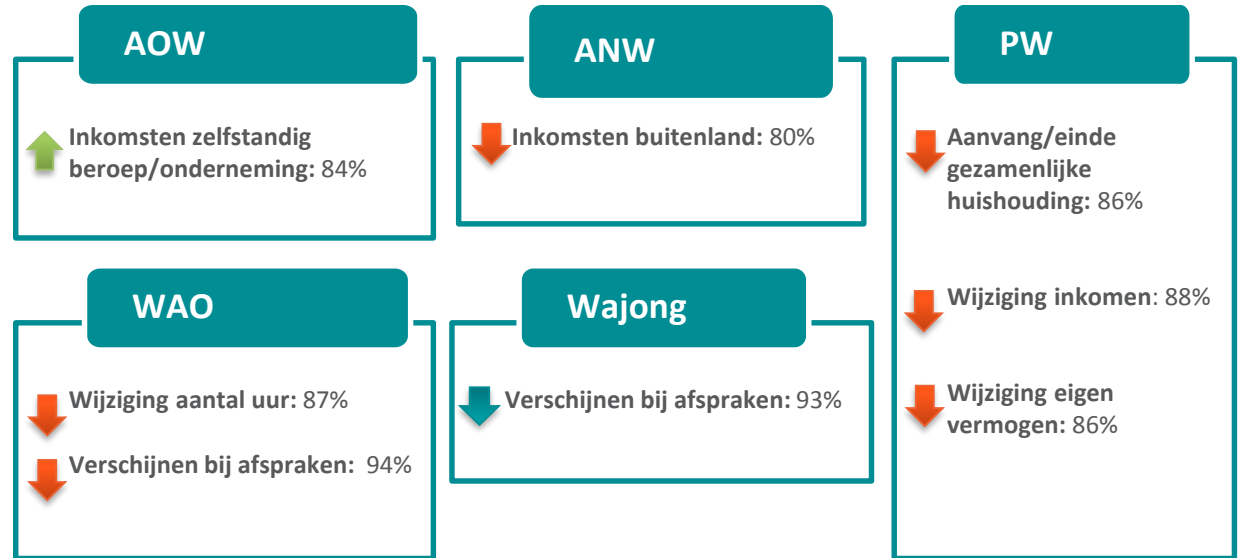
Samenvatting en conclusie (5)

Vergeleken met 2015 zien we alleen onder AOW-gerechtigden een positieve verandering in de kennis van plichten. De bekendheid van de plicht inkomsten uit een zelfstandig beroep/onderneming door te geven is gestegen.

Onder de Anw-, WAO-, PW- en Wajong-gerechtigden zien we in vergelijking met 2015 bij de kennis van de plichten een aantal dalingen, hoewel de bekendheid nog steeds hoog is (80 procent of hoger).

Over het algemeen vinden uitkeringsgerechtigden het, naar eigen zeggen, niet moeilijk om te voldoen aan de plichten. Bijna de helft houdt zichzelf op de hoogte van veranderingen in de regels.

Met uitzondering van de WAO, WW en PW is men vergeleken met voorgaande jaren iets kritischer als het gaat om de informatievoorziening over de plichten vanuit de uitkeringsinstantie, duidelijkheid van informatie over de plichten en het gemak om wijzigingen door te geven.

Samenvatting en conclusie (6)

Naast het kennisniveau is ook een hoog ingeschatte detectiekans een belangrijke voorwaarde voor de preventie van fraude en regelovertreding. De veronderstelling is dat wanneer men de kans groot acht dat een overtreding opgemerkt (en bestraft) wordt, men minder snel geneigd zal zijn om die overtreding te maken. De gepercipieerde detectie- en straffkans per wet is als volgt:

Detectiekans

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie dit merkt?

- WW: 81%
- Anw: 80%
- WAO: 80%
- WIA: 78%
- PW: 77%
- AIO: 77%
- Wajong: 77%
- ZW: 76%
- AKW: 71%
- AOW: 67%

Straffkans

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat u wordt bestraft als de uitkeringsinstantie dit merkt?

- WW: 84%
- WAO: 83%
- WIA: 82%
- ZW: 79%
- Anw: 79%
- PW: 79%
- Wajong: 79%
- AIO: 76%
- AKW: 75%
- AOW: 71%

Van alle wetten percipiëren de WW'ers de detectie- en straffkans het hoogst. Ruim acht op de tien denken dat de kans groot is dat overtredingen opgemerkt en bestraft worden. De AOW- en in mindere mate de AKW-gerechtigden blijven wat achter in vergelijking met andere wetten. Hoewel ook onder hen de meerderheid de kans groot acht dat overtredingen opgemerkt en bestraft worden, is dit wel wat lager dan bij de andere wetten.

In vergelijking met 2015 is de gepercipieerde detectiekans gedaald onder WIA-ontvangers, van 84 procent naar 78 procent. Hiermee is de detectiekans weer op het niveau van 2014. Daarnaast zien we binnen de ZW een daling in de gepercipieerde straffkans. In 2015 dacht 87 procent dat de kans groot was dat overtredingen bestraft worden, nu is dat 79 procent.

Samenvatting en conclusie (7)

Naast de algehele detectiekans, hebben we onderscheid gemaakt naar type overtreding:

Witte inkomensfraude	Zwarte inkomensfraude	Woonfraude	Vermogensfraude
<p>(Zeer) grote kans dat de uitkeringsinstantie witte fraude ontdekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ WW: 88% ▪ ZW: 85% ▪ Anw: 84% ▪ WAO: 84% ▪ WIA: 83% ▪ PW: 81% ▪ Wajong: 80% 	<p>(Zeer) grote kans dat de uitkeringsinstantie zwarte fraude ontdekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PW: 74% ▪ Anw: 66% ▪ WAO: 66% ▪ WIA: 65% ▪ ZW: 64% ▪ WW: 62% ▪ Wajong: 61% 	<p>(Zeer) grote kans dat de uitkeringsinstantie woonfraude ontdekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PW: 79% ▪ AIO: 78% ▪ Anw: 75% ▪ AKW: 65% ▪ AOW: 58% 	<p>(Zeer) grote kans dat de uitkeringsinstantie vermogensfraude ontdekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PW: 79% ▪ AIO: 79%

Niet verrassend wordt de detectiekans bij witte inkomensfraude, waarbij aan de Belastingdienst andere gegevens worden doorgegeven dan aan de uitkeringsinstantie, hoger ingeschat dan bij zwarte inkomensfraude (zwartwerken). Bij zwarte fraude denkt overigens ook een duidelijke meerderheid dat het door de uitkeringsinstantie opgemerkt wordt. Met name PW'ers schatten de detectiekans vaak hoog als het gaat om zwartwerken. Ook de detectiekans bij woonfraude schatten zij, samen met de AIO- en Anw-gerechtigden vaak hoog in. De AOW'ers achten het minder vaak waarschijnlijk dat woonfraude opgemerkt wordt.

WIA- gerechtigden achten de detectiekans van zwartwerken minder vaak groot dan in 2015. Dit geldt ook voor AKW-gerechtigden met kinderen ouder dan 16 jaar. De kans dat witte fraude ontdekt wordt daarentegen, wordt door deze laatste groep in vergelijking met 2015 juist wel vaker als groot ingeschat.

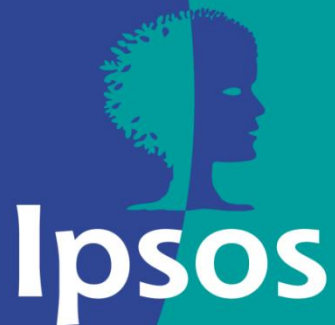

Samenvatting en conclusie (8)

Naast de gepercipieerde detectie- en strafkans, hebben we ook vastgesteld wat de gepercipieerde controlekans is. De gedachte dat gegevens gecontroleerd worden aan de hand van gegevens van de Belastingdienst is al een tijdje gemeengoed. Zo'n acht op de tien uitkeringsgerechtigden gaan er vanuit dat dit gedaan wordt.

Controles op het werk of thuis zijn minder vanzelfsprekend. Hoeveel uitkeringsgerechtigden de kans groot inschatten dat dergelijke bezoeken plaatsvinden, varieert sterk per wet. De gepercipieerde controlekans is het hoogst bij PW'ers, zes op de tien achten de kans groot dat de uitkeringsinstantie bij hen thuis of op het werk komt controleren. Bij de AOW en AKW is de gepercipieerde controlekans via een huisbezoek gedaald in vergelijking met eerdere jaren. Anno 2016 acht nog maar 14 procent van de AKW'ers en 15 procent van de AOW'ers de kans groot dat de uitkeringsinstantie langskomt om te controleren.

Achtergrond en onderzoeksopzet

Achtergrond en doelstelling (1)

- Handhaving en fraudebestrijding zijn belangrijke voorwaarden om het sociale zekerheidstelsel in Nederland in stand te kunnen houden. Immers, fraude en regelovertreding kosten geld. Daarnaast brengt fraude het draagvlak voor de sociale zekerheid in gevaar. In dat geval gaat het niet zozeer om daadwerkelijk gepleegde overtredingen, maar om de perceptie: als er in de perceptie van Nederlanders veel gefraudeerd wordt, zal hun vertrouwen in de uitvoering van het beleid afnemen.
- Uitkeringsfraude houdt in dat iemand een uitkering krijgt waar hij/zij geen recht op heeft. Of dat iemand een hogere uitkering ontvangt dan waar hij/zij recht op heeft. Het komt voor dat mensen bewust, met voorbedachten rade, de regels overtreden. Maar het komt ook voor dat overtredingen veroorzaakt worden door nalatigheid of een gebrek aan kennis. De overtreding is in dat geval minder verwijtbaar. Wanneer men niet voldoet aan de inlichtingenplicht is er sprake van fraude. Voor veel wetten geldt daarnaast een inspanningsplicht. Wanneer men daar niet aan voldoet, is er sprake van regelovertreding.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft doelstellingen als het gaat om de gehele handhavingketen, te weten preventie, opsporing en afdoening. In de Begroting en het Jaarverslag rapporteren de bewindslieden over de resultaten van het handhavingsbeleid.

Doel van het ministerie: het mogelijk maken van het efficiënt en effectief opereren van de uitvoering in het domein werk en inkomen én het bevorderen van het naleven van de verplichtingen die de SZW-regelgeving oplegt aan burgers en bedrijven.

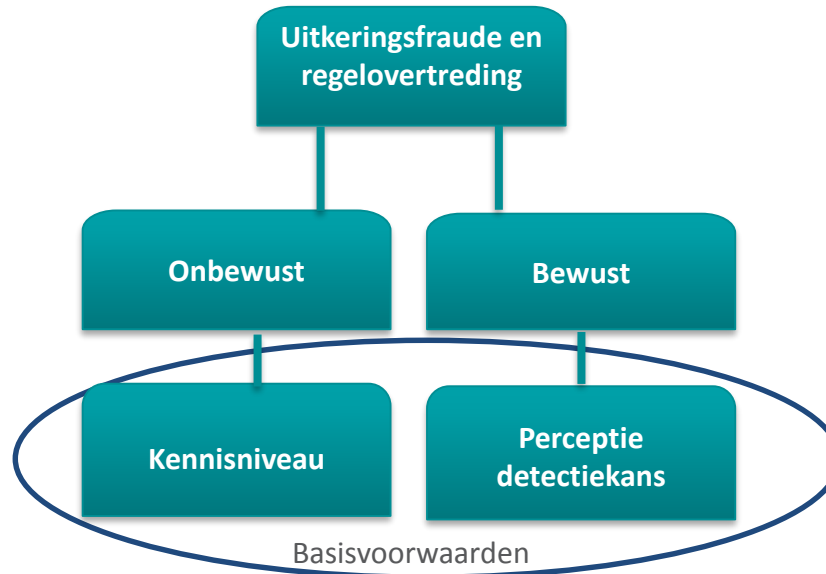
- Om de preventie te kunnen monitoren, maakt het ministerie onder meer gebruik van gegevens die gebaseerd zijn op enquêteonderzoek onder uitkeringsgerechtigden. Het rapport dat u nu onder ogen heeft, betreft het enquêteonderzoek Kennis Verplichtingen en Detectiekans. In 2012 is het onderzoek voor het eerst in deze vorm uitgevoerd, waarbij de verschillende individuele regelingen op eenduidige wijze worden beschouwd. Daarvoor hadden de uitvoeringsinstanties elk hun eigen onderzoek.

Achtergrond en doelstelling (2)

Omdat fraude en regelovertreding zich per definitie lastig laten meten, heeft het ministerie ervoor gekozen om gebruik te maken van twee afgeleiden die wel goed vast te stellen zijn. De gedachte is dat beide belangrijke voorwaarden zijn ter preventie van uitkeringsfraude.

1. De kennis die mensen hebben over de verplichtingen waaraan zij moeten voldoen. De gedachte hierachter is dat wanneer mensen goed op de hoogte zijn van hun verplichtingen, zij minder geneigd zijn tot het overtreden van de regels. De preventieve werking die hier vanuit gaat, raakt met name de minder verwijtbare overtredingen.
2. De perceptie van de detectiekans. Onder detectiekans verstaan we: de kans dat de uitkeringsinstantie het merkt als een persoon zijn/haar verplichtingen niet nakomt. De gedachte hierbij is dat wanneer mensen deze kans hoog inschatten, zij minder geneigd zijn om de regels te overtreden. De preventieve werking die hier vanuit gaat, raakt met name de bewust gepleegde fraude.

- Op basis van het onderzoek waarvan het rapport nu voor u ligt, kan het ministerie periodiek rapporteren over haar activiteiten met betrekking tot preventie. Het onderzoek levert onder meer per wet één kengetal voor het kennisniveau van de verplichtingen en één kengetal voor de detectiekans.

Achtergrond en doelstelling (3)

Het ministerie rapporteert in 2016 over 10 individuele wetten:

- De wetten die UWV uitvoert:
 - Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
 - Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). We beperken ons hierbij tot mensen die vallen onder de regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten, oftewel: de WGA.
 - Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (Wajong). We maken hierbij onderscheid naar de oude en nieuwe Wajong. Als we over de Wajong spreken gaat het alleen over de Wajong die UWV uitvoert, niet het deel dat opgegaan is in de PW.
 - Werkloosheidswet (WW)
 - Ziektewet (ZW). Hierbij hebben we de Wet Arbeid en Zorg (WAZO) buiten beschouwing gelaten. In 2012 was de ZW nog niet opgenomen in het onderzoek.
- De wetten die SVB uitvoert:
 - Algemene Kinderbijslagwet (AKW)
 - Algemene Nabestaandenwet (Anw). Hierbij beperken we ons tot de inkomensafhankelijke Anw.
 - Algemene Ouderdomswet (AOW)
 - Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO)
- De Participatiewet (PW), voorheen de Wet Werk en Bijstand (WWB), die uitgevoerd wordt door de gemeenten.

Wet	Omvang populatie
AOW	3.353.898
AKW	1.914.961
WW	291.975
PW (tot 65 jaar)	462.500
WAO	266.568
Wajong	155.212
WIA (WGA)	134.171
ZW	86.000
Anw	35.329
AIO	46.444
Bron UWV-wetten: UWV, peildatum 1 augustus Bron PW: CBS Statline, 2015 Bron SVB-wetten: kwartaalbericht 3e kwartaal 2016	

Gemeente Enschede

Onderzoeksoopzet (1)

Steekproef SVB-wetten

- De steekproef voor de SVB-wetten is verzorgd door SVB. De steekproef bestaat uit mensen die op 1 oktober 2016 een uitkering ontvingen.
- De AOW steekproef is gestratificeerd naar AOW'ers met een ongehuwdenpensioen, AOW'ers met een gehuwendpensioen die een toeslag ontvangen en AOW'ers met een gehuwendpensioen die geen toeslag ontvangen.
- De AKW steekproef is gestratificeerd naar AKW'ers waarvan het oudste kind jonger dan 16 jaar is en AKW'ers waarvan het oudste kind ouder dan 16 jaar is.
- Bij de AIO steekproef is gestratificeerd naar ongehuwde en gehuwde AIO'ers.

Steekproef UWV-wetten

- De steekproef voor de UWV-wetten is getrokken door UWV afdeling Handhaving. De steekproef is getrokken uit iedereen die in juli 2016 een lopend uitkeringsrecht had en een betaling had ontvangen.
- Bij de WIA is alleen de WGA meegenomen, bij de nWajong zijn klanten uit de werkregeling en de studieregeling meegenomen, de WW is inclusief de IOWW en de ZW is exclusief de WAZO.

Steekproef PW

- Voor de steekproef voor de PW hebben we allereerst zeven gemeenten geselecteerd uit alle gemeenten met meer dan 2.000 PW-gerechtigden. Tezamen vormen zij een goede vertegenwoordiging voor de meeste PW'ers in Nederland. De gemeenten hebben vervolgens een steekproef getrokken uit alle PW-gerechtigden binnen hun gemeente. De zeven geselecteerde gemeenten waren: Almere, Den Haag, Enschede, Groningen, Haarlem, Zwolle, Rotterdam.
- De steekproef bestond uit mensen die in augustus 2016 PW ontvingen.
- De gemeenten hebben op ons verzoek de steekproef gestratificeerd naar leefvorm, waarbij 75 procent van de steekproef bestond uit alleenstaanden en 25 procent uit paren.

Methode

- We hebben de uitkeringsgerechtigden een brief gestuurd uit naam van het ministerie. De gemeenten Den Haag en Zwolle hebben de brieven uit eigen naam verstuurd.
- Bij de brief hebben we de vragenlijst gevoegd. Respondenten konden kiezen om de vragenlijst per post te retourneren ofwel de vragenlijst online in te vullen.
- Het invullen van de (online) vragenlijst heeft de respondent gemiddeld acht minuten gekost.
- Op 17 oktober 2016 zijn de brieven verstuurd. Op 11 november 2016 is een herinneringsbrief gestuurd naar de WIA'ers, PW'ers, Anw'ers, AIO'ers en AKW'ers met kinderen onder de 16 jaar (deze groepen bleven wat achter in de respons). Er zijn daarnaast extra brieven verstuurd naar WIA'ers en PW'ers die nog niet eerder aangeschreven waren (om de netto respons te verhogen).

Vergelijking door de tijd

- In het rapport vergelijken we de resultaten van 2016 met die van voorgaande jaren: 2015, 2014 en 2012.
- De vergelijking kan uiteraard alleen gemaakt worden wanneer een vraag zowel in 2012 als in 2014, 2015 en 2016 is gesteld en wanneer de formulering van de vraag niet is aangepast. Voor de ZW kunnen we geen vergelijking maken met 2012, de ZW is in 2014 voor het eerst meegenomen in het onderzoek.
- In 2012 hebben we voor de SVB-wetten een andere onderzoeksmethode gehanteerd (telefonisch onderzoek). Hierdoor kunnen we de huidige resultaten niet vergelijken met de resultaten die in 2012 voor de SVB-wetten gerapporteerd zijn. Destijds hebben we bij wijze van pilot echter ook een schriftelijk/online onderzoek gedaan voor de SVB-wetten. Deze validatiestudie laat zich wél goed vergelijken met het huidige onderzoek. Wanneer we bij de SVB-wetten een vergelijking maken door de tijd, dan betreft het een vergelijking met de resultaten van de validatiestudie. De cijfers over 2012 in dit rapport wijken daardoor af van de cijfers die destijds voor de SVB-wetten gerapporteerd zijn.

Samen invullen

- Belangrijk om in het achterhoofd te houden is dat diverse respondenten de vragenlijst samen met iemand anders hebben ingevuld, of dat iemand anders de vragenlijst voor hen heeft ingevuld. Dit is met name het geval bij de AIO, Wajong en PW.

	Vragenlijst is door iemand anders ingevuld (voogd / begeleider e.d.)	Vragenlijst is door respondent ingevuld, maar wel samen met een ander
AOW - Ongehuwdenpensioen	1%	8%
AOW - Gehuwdenpensioen met toeslag	5%	9%
AOW - Gehuwdenpensioen zonder toeslag	4%	11%
AKW - Oudste kind < 16 jaar	2%	5%
AKW - Oudste kind 16 jaar of ouder	2%	4%
Anw	4%	16%
AIO - Ongehuwd	9%	43%
AIO - Gehuwd	16%	48%
WAO	2%	15%
WIA	3%	22%
Wajong - oud	14%	34%
Wajong - nieuw	13%	28%
WW	1%	5%
ZW	2%	11%
PW met partner	6%	43%
PW zonder partner	4%	25%

Respons

- De respons op de vragenlijst lag tussen de 22 procent en 51 procent.

Wet	Verstuurd	Terug per post	Online ingevuld	Totaal terug	Niet volledig ingevuld	Volledig ingevuld (meer dan 75%)	Respons
AOW	1.125	435	47	482	33	449	39%
AKW < 16 jaar	575	144	59	203	1	202	35%
AKW > 16 jaar	824	173	38	211	8	203	25%
Anw	675	277	69	346	0	346	51%
AIO	1.050	382	68	450	75	375	36%
WAO	1.072	369	49	418	10	408	38%
WIA	969	321	96	417	9	408	42%
Wajong oud	624	170	28	198	8	190	30%
Wajong nieuw	850	150	43	193	4	189	22%
WW	1.297	405	78	483	15	468	36%
ZW	1.492	342	77	419	21	398	27%
PW	5.906	1477	311	1788	149	1639	28%

Weging

- Om voldoende waarnemingen voor bepaalde kleinere deelgroepen te realiseren, hebben we voor deze deelgroepen relatief veel mensen uitgenodigd. Echter, wanneer zij anders over bepaalde dingen denken dan de anderen, kan dat het totaalbeeld vertekenen. Daarom passen we een weging toe om deze deelgroepen in het totaal weer 'terug' te wegen naar hun werkelijke verhouding.
- We hebben een weging toegepast bij de AOW, AKW, AIO, Wajong en PW.

Wet	Aantal in onderzoek	Aandeel in onderzoek	Aandeel in werkelijke populatie
AOW - ongehuwd	138	31%	29%
AOW – gehuwd met toeslag	140	31%	5%
AOW – gehuwd zonder toeslag	171	38%	66%
AOW - totaal	449	100%	100%
AKW – jonger dan 16 jaar	202	50%	88%
AKW – 16 jaar of ouder	203	50%	12%
AKW - totaal	405	100%	100%
AIO – ongehuwd	207	55%	57%
AIO – gehuwd	168	45%	43%
AIO - totaal	375	100%	100%
Wajong – oud	190	50%	65%
nWajong	189	50%	35%
Wajong - totaal	379	100%	100%
PW* – alleenstaand	1254	77%	86%
PW – paar	385	23%	14%
PW -totaal	1639	100%	100%

* Bron PW populatiegegevens: CBS Statline, aantal PW'ers naar grondslag tot de AOW-leeftijd, per gemeente, mei 2016. Voor elk van de zeven gemeenten is een afzonderlijke weging toegepast (de verhouding alleenstaand-paar is in elke gemeente net anders).

Kengetal kennis

- Om de kennis van de verschillende verplichtingen uit te kunnen drukken in één cijfer, hebben we een gemiddelde berekend. In dit gemiddelde nemen we alle uitgevraagde plichten mee. Het gemiddelde is de som van de bekendheid van alle uitgevraagde plichten, gedeeld door het aantal uitgevraagde plichten.
- Bij de berekening hebben we er rekening mee gehouden dat sommige plichten alleen gelden bij een specifieke huishoudsamenstelling: indien men samenwoont of kinderen heeft. Plichten die niet voor ieder huishouden gelden, tellen naar verhouding minder zwaar mee. Bij de AOW gelden veel plichten alleen voor een kleine groep: degene die toeslag ontvangen. Ook deze tellen minder zwaar mee. En bij de Wajong hebben we er rekening mee gehouden dat het accepteren van passend werk alleen geldt voor degenen die onder de nWajong vallen.
- In het overzicht staat per wet welke plichten uitgevraagd zijn en wat hun gewicht is wanneer we rekening houden met hoe groot de populatie is die deze plicht daadwerkelijk heeft.
- Wanneer er een 1 staat, betekent dit dat 100 procent van de populatie deze plicht heeft. Wanneer er bijvoorbeeld 0.12 staat, betekent dit dat de plicht slechts geldt voor 12 procent van de populatie.

Plichten	Gewicht
AOW	
Aanvang/einde huishouding	1
<i>Plichten voor AOW'ers die toeslag ontvangen:</i> Inkomsten uit zelfstandig beroep/onderneming; inkomsten uit het buitenland; inkomsten partner uit zelfstandig beroep/onderneming; inkomsten partner uit het buitenland	0.05
AKW	
Aanvang/einde huishouding; opgeven verhuizen kind	1
<i>Plicht indien kind ouder dan 16 jaar:</i> Melden inkomen kind	0.12
Anw	
Aanvang/einde huishouding; Inkomsten uit zelfstandig beroep/onderneming; inkomsten uit het buitenland	1

→ (zie ook volgende pagina)

Kengetal kennis (vervolg)

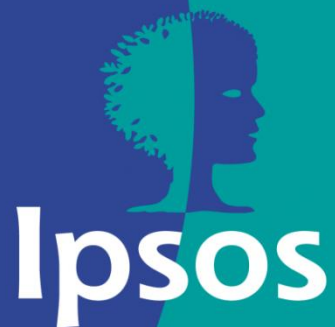
Plichten	Gewicht	Plichten	Gewicht
AIO		WW	
Aanvang/einde huishouding; wijziging inkomen; wijziging vermogen; wijziging vermogen buitenland; verschijnen bij afspraken; verblijf in buitenland	1	Wijziging inkomen; wijziging aantal uur; sollicitatieplicht; verschijnen bij afspraken; uitvoeren taken werkmap; passend werk accepteren; meewerken aan traject; melden vakantie	1
<i>Plicht indien partner:</i> Wijziging inkomen partner; wijziging vermogen partner	0.43	ZW	
WAO		Wijziging inkomen; wijziging aantal uur; melden verbetering gezondheid; verschijnen bij afspraken; melden vakantie	1
Wijziging inkomen; wijziging aantal uur; melden verbetering gezondheid; verschijnen bij afspraken; melden vakantie	1	PW	
WIA		Aanvang/einde huishouding; wijziging inkomen; wijziging aantal uur; wijziging vermogen; wijziging vermogen buitenland; sollicitatieplicht; verschijnen bij afspraken; zo snel mogelijk betaald werk vinden; werk accepteren; meewerken aan traject; melden verhuizing andere gemeente; melden vakantie	1
Wijziging inkomen; wijziging aantal uur; melden verbetering gezondheid; sollicitatieplicht; verschijnen bij afspraken; passend werk accepteren; melden vakantie	1	<i>Plicht indien partner:</i> Wijziging inkomen partner; wijziging vermogen partner	0.14
Wajong			
Wijziging inkomen; wijziging aantal uur; melden verbetering gezondheid; verschijnen bij afspraken; melden vakantie	1		
<i>Plicht indien nWajong:</i> Passend werk accepteren	0.35		

Bij de WIA (WGA) en de PW kan men vrijgesteld zijn van de sollicitatieplicht. Omdat de vrijstelling in principe tijdelijk is, telt deze plicht wel voor 100% mee in het kengetal.

Kennis van verplichtingen

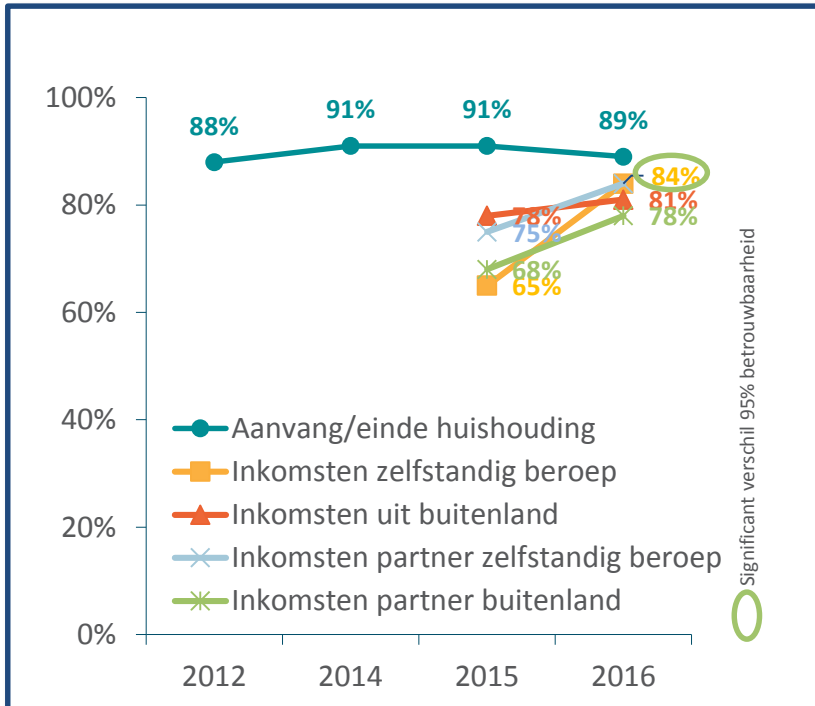
Achtereenvolgens komen aan
de orde:

- AOW
- AKW
- Anw
- AIO
- WAO
- WIA
- Wajong
- WW
- ZW
- PW

Van alle AOW'ers is 89 procent ervan op de hoogte dat zij het moeten melden wanneer zij een gezamenlijke huishouding starten of beëindigen, iets lager dan vorig jaar (niet significant).

AOW'ers die nog een toeslag ontvangen zijn ook verplicht om het SVB te informeren wanneer zichzelf of hun partner inkomsten uit een zelfstandig beroep of uit het buitenland ontvangen. Hiervan is 78 tot 84 procent op de hoogte. Het aantal AOW'ers bekend met het doorgeven van inkomsten uit een zelfstandig beroep is gestegen van 65 procent in 2015 naar 84 procent in 2016.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 88%

Aanvang/einde gezamenlijke huishouding

- AOW totaal: 89%
- AOW ongehuwd: 94%
- AOW gehuwd toeslag: 93%
- AOW gehuwd geen toeslag: 87%

Inkomsten uit zelfstandig beroep/onderneming

- AOW gehuwd toeslag: 84%

Inkomsten uit het buitenland

- AOW gehuwd toeslag: 81%

Inkomsten partner uit zelfstandig beroep/onderneming

- AOW gehuwd toeslag: 84%

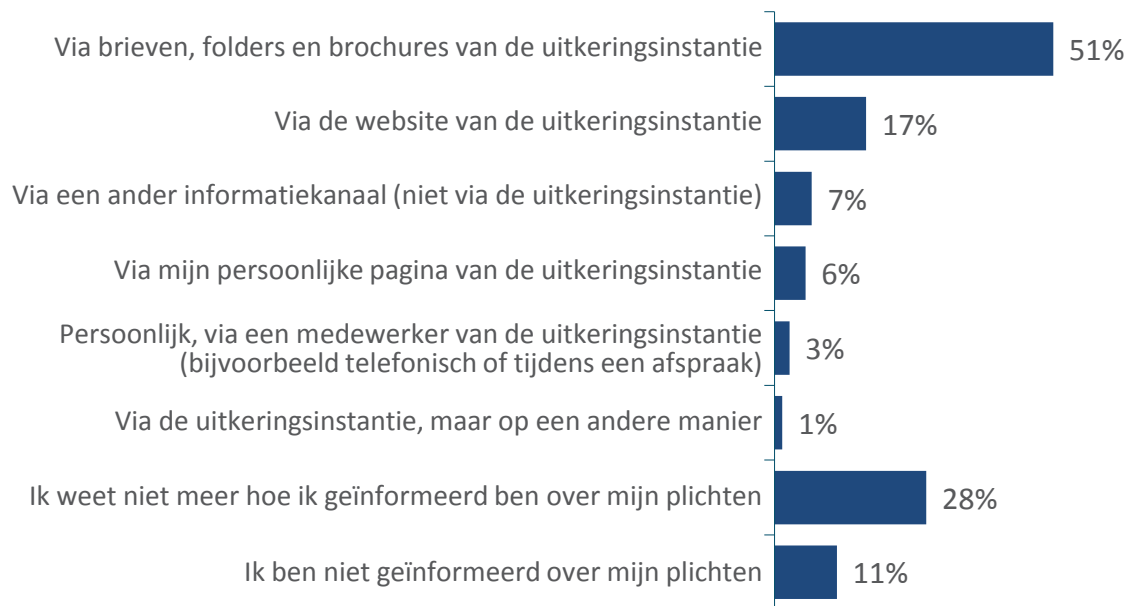
Inkomsten partner ontvangt uit het buitenland

- AOW gehuwd toeslag: 78%

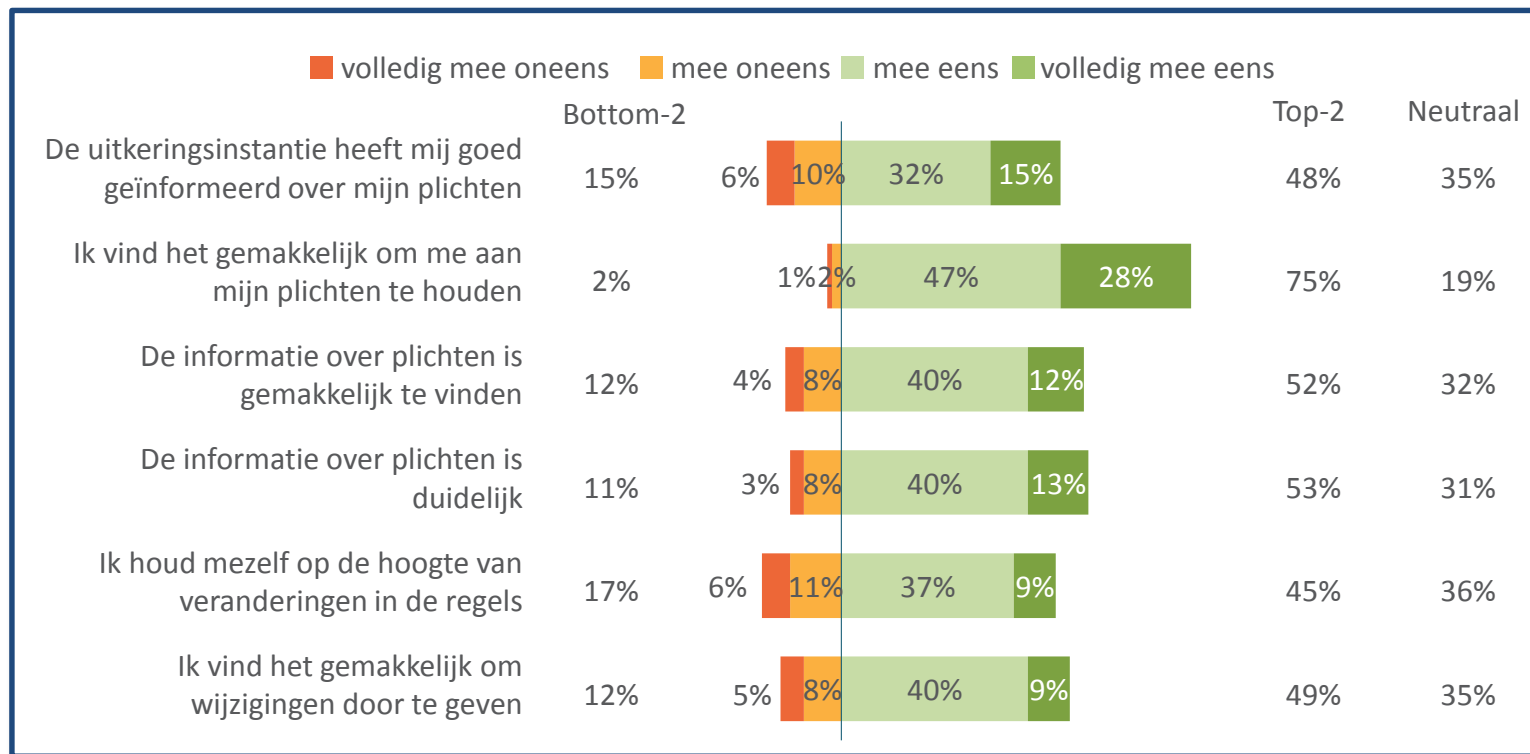
AOW-gerechtigden zijn voornamelijk via brieven, folders en brochures van SVB over hun plichten geïnformeerd, meer dan de helft benoemt dit kanaal. Onder gehuwde AOW'ers met toeslag is dit vaker dan onder gehuwden zonder toeslag, 62 procent versus 54 procent.

Ruim een kwart weet niet meer hoe hij/zij geïnformeerd is over de plichten. Eén op tien geeft aan helemaal niet te zijn geïnformeerd.

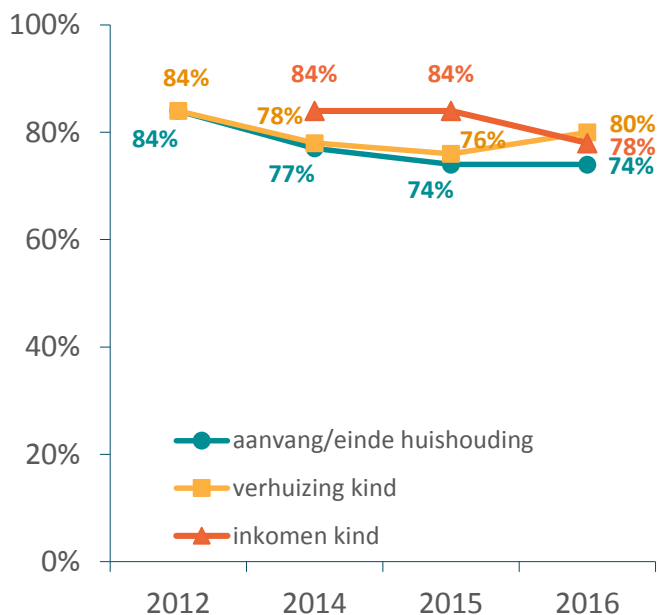
Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

De meerderheid (75 procent) van de AOW-gerechtigden vindt het gemakkelijk om zich aan hun plichten te houden, hoewel wel minder dan vorig jaar (85 procent). Zij zijn nu ook minder te spreken over de informatievoorziening vanuit het SVB over de plichten: 48 procent vindt dat het SVB goed heeft geïnformeerd hierover, in 2015 was dit 65 procent. Meer AOW-gerechtigden houden zichzelf op de hoogte van veranderingen in de regelgeving (17 procent in 2016 en 8 procent in 2015).

AKW'ers zijn minder goed bekend met de plicht om het te melden wanneer zij gaan samenwonen of scheiden. Net als in 2015 kent 74 procent de plicht, dit is het laagst vergeleken met andere wetten die deze plicht hebben. De plicht om te melden wanneer hun kind het ouderlijk huis verlaat, is bekend onder 80 procent van de AKW'ers. Van degenen met oudere kinderen is 78 procent op de hoogte dat zij het moeten doorgeven wanneer hun kind meer dan 1.266 euro verdient, minder dan voorgaande jaren.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 77%

Aanvang/einde gezamenlijke huishouding

- AKW totaal: 74%
- AKW < 16 jaar: 74%
- AKW ≥ 16 jaar: 75%

Opgeven verhuizing kind

- AKW totaal: 80%
- AKW < 16 jaar: 80%
- AKW ≥ 16 jaar: 80%

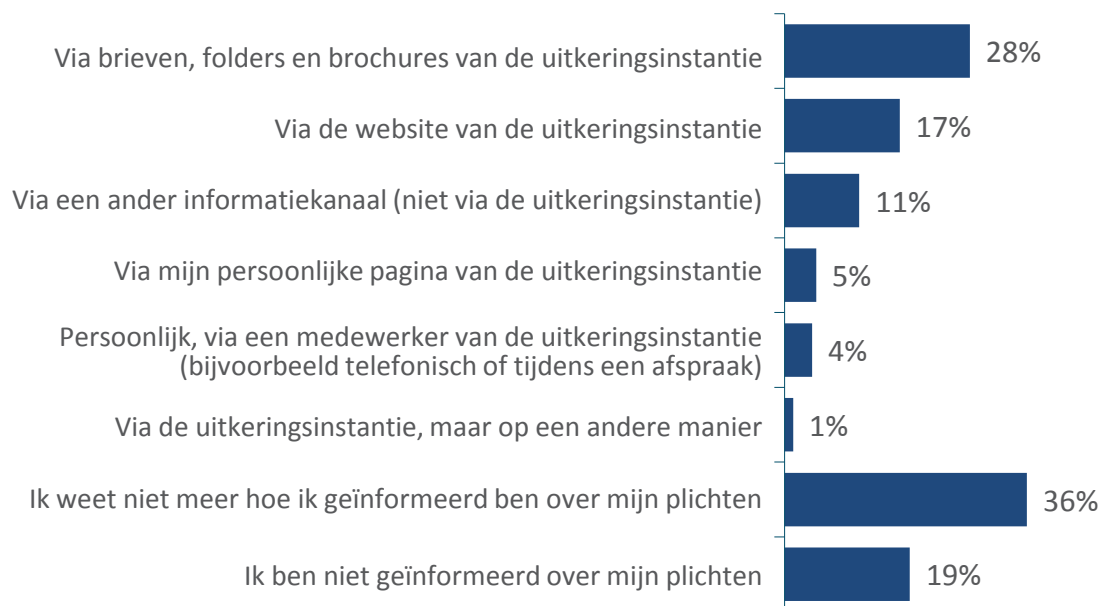
Melden inkomen kind ≥ 1.266 euro

- AKW ≥ 16 jaar: 78%

AKW-ontvangers zijn ook voornamelijk geïnformeerd over hun plichten via brieven, folders en brochures van de SVB. Het aandeel AKW'ers met kinderen van 16 jaar en ouder dat via het schriftelijke kanaal is geïnformeerd (44 procent) ligt significant hoger dan AKW'ers met kinderen jonger dan 16 jaar (25 procent).

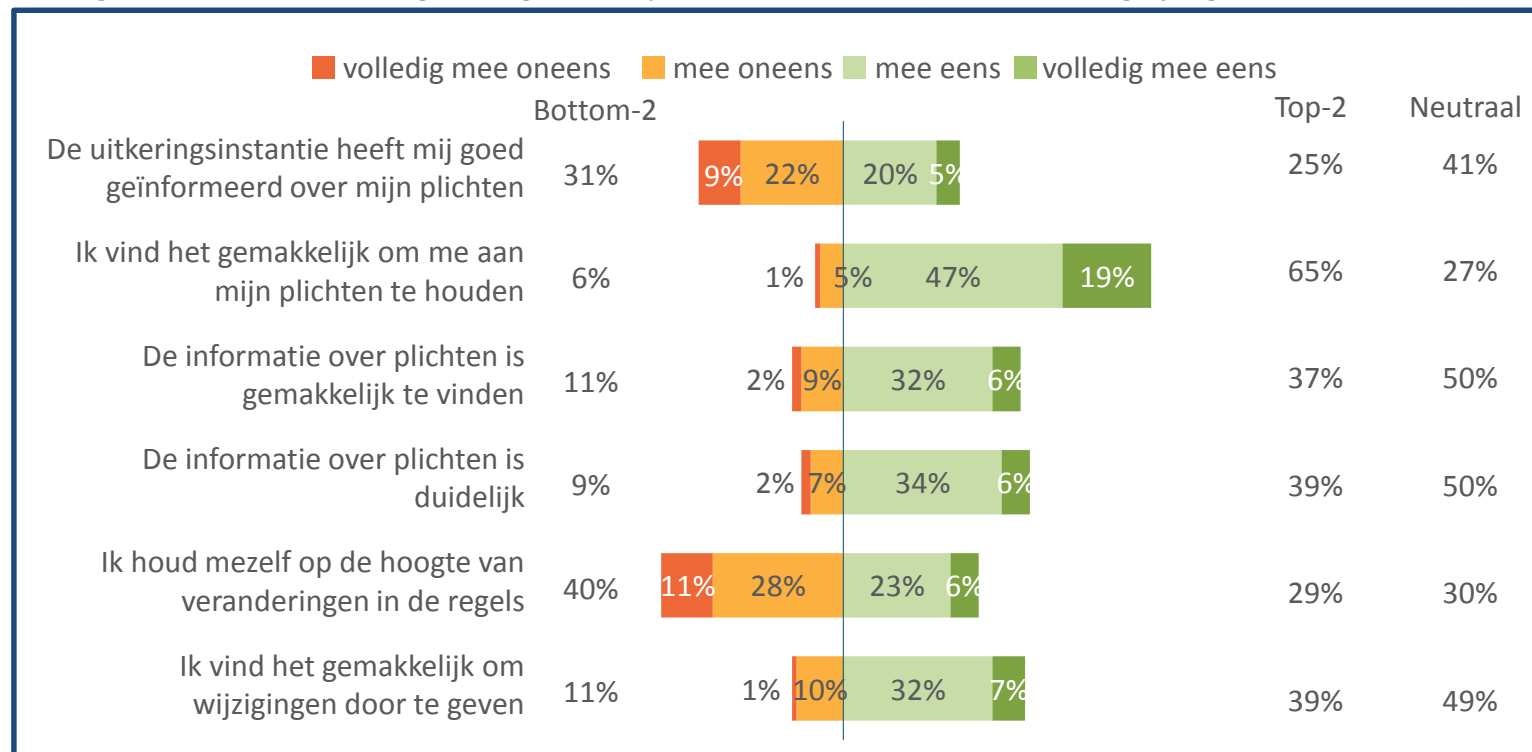
Relatief veel (ruim een derde) weet niet meer op welke manier te zijn geïnformeerd over hun plichten. Circa twee op de tien geeft aan niet te zijn geïnformeerd.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

Vergeleken met andere wetten zijn AKW'ers het minst positief in hun oordeel over de informatievoorziening. Slechts een kwart vindt dat de SVB hen goed geïnformeerd heeft over hun plichten, in 2015 was dit 39 procent. AKW'ers met kinderen jonger dan 16 jaar zijn hier het meest kritisch over: 23 procent van hen is tevreden met hoe het SVB hen heeft geïnformeerd, ten opzichte van 36 procent onder AKW'ers met kinderen van 16 en ouder.

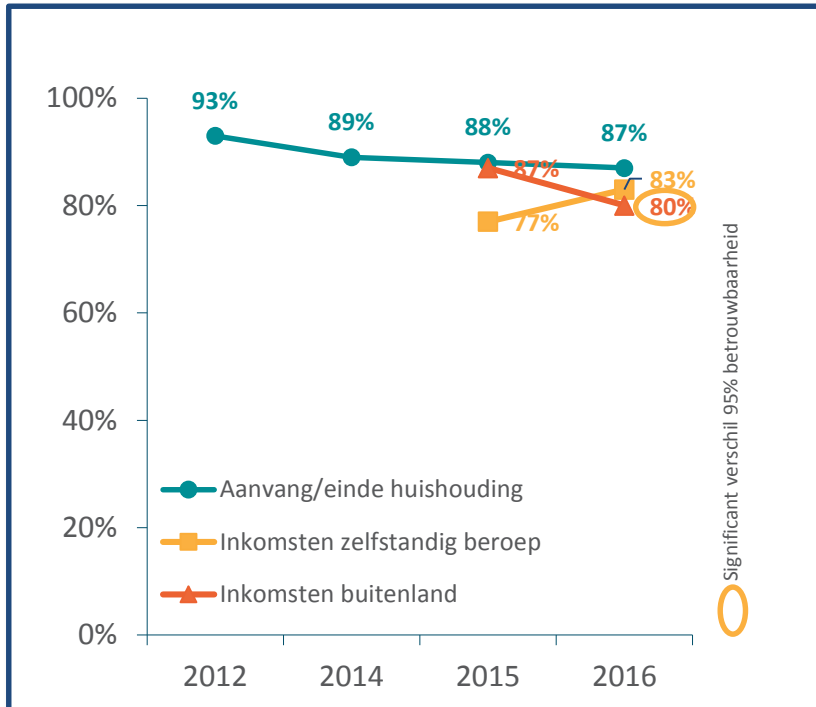
Hiernaast zijn minder AKW'ers het ermee eens dat de informatie over plichten duidelijk is, dit percentage is afgenomen van 51 procent vorig jaar naar 39 procent in 2016. Net als in 2015 is het ook opvallend dat weinig AKW-gerechtigden zichzelf op de hoogte houden van veranderingen in regels, vier op de tien doen dit niet (het meest in vergelijking met andere wetten).

Kennis verplichtingen

Dat men verplicht is om het te melden wanneer men een gezamenlijke huishouding start of juist beëindigt, is bekend bij 87 procent van de Anw-gerechtigden. Er lijkt hierin een licht dalende trend zichtbaar vanaf 2012.

Anw-gerechtigden zijn ook verplicht om de SVB te informeren wanneer zij inkomsten uit een zelfstandig beroep of uit het buitenland ontvangen. Hiervan is respectievelijk 80 en 83 procent op de hoogte. De kennis van de plicht inkomsten uit het buitenland door te geven is gedaald van 87 procent in 2015 naar 80 procent in 2016.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 83%

Aanvang/einde gezamenlijke huishouding

- Anw: 87%

Inkomsten uit zelfstandig beroep/onderneming

- Anw: 83%

Inkomsten uit het buitenland

- Anw: 80%

Woning delen met andere volwassenen 21 jaar of ouder*

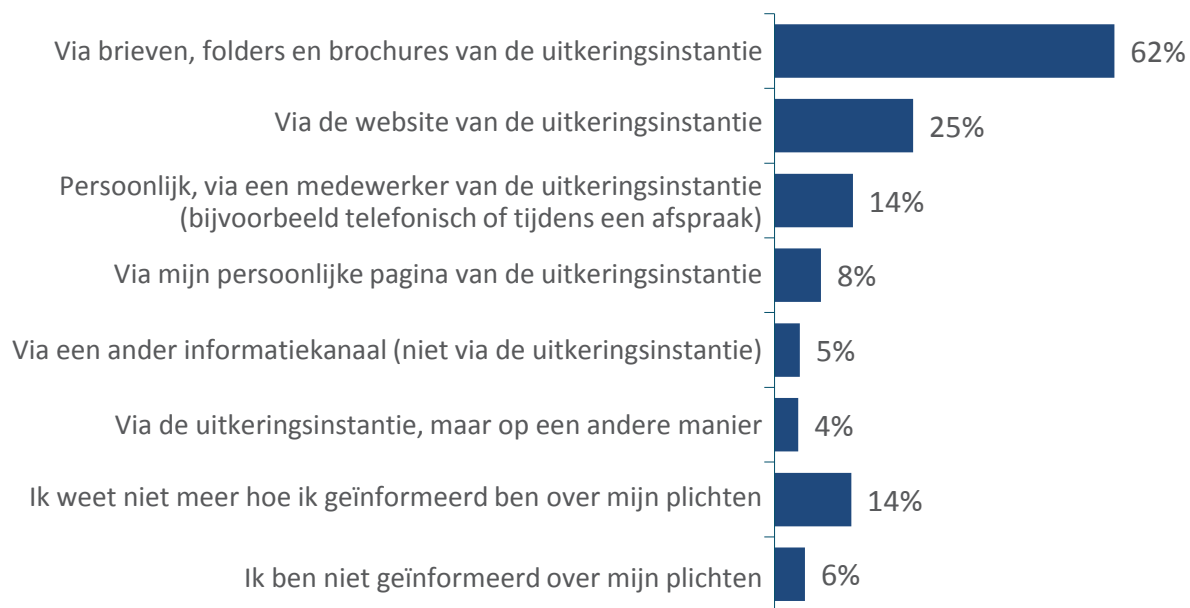
- Anw: 70%

* nieuw toegevoegd in 2016

De meerderheid van de Anw-ontvangers is via de brieven, folders en brochures van de SVB geïnformeerd over de plichten die bij de uitkering horen (62 procent). Een kwart is geïnformeerd via de website, het hoogste aandeel vergeleken met andere SVB-wetten.

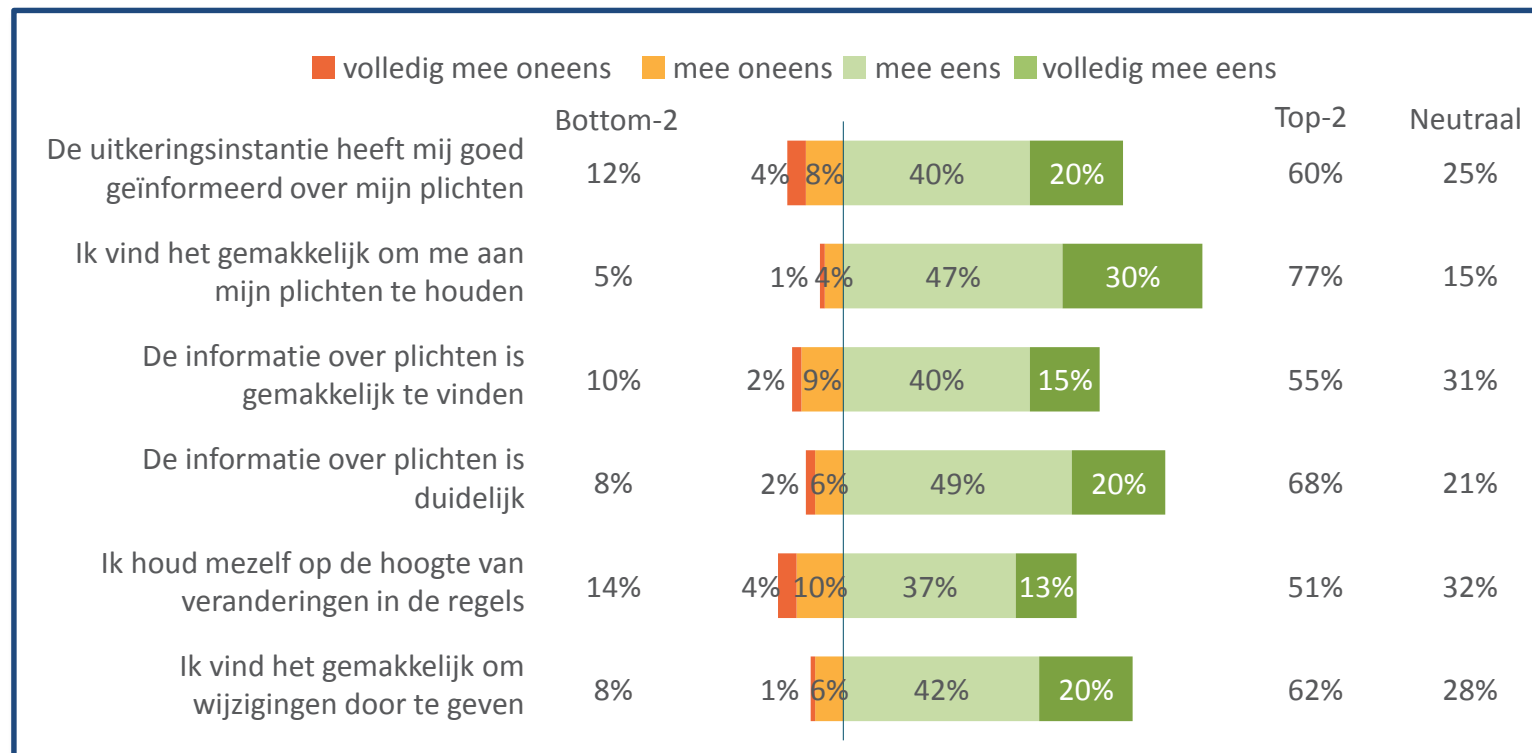
Meer dan één op de tien kan zich niet herinneren op welke manier ze zijn geïnformeerd over de plichten.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

Over het algemeen zijn Anw'ers redelijk positief over de informatievoorziening over hun plichten, hoewel wel minder dan in 2015. Zes op de tien vinden dat de SVB hen goed heeft geïnformeerd, vorig jaar was dit zeven op de tien. Meer Anw'ers zijn hier (zeer) ontevreden over, 12 procent ten opzichte van 7 procent in 2015.

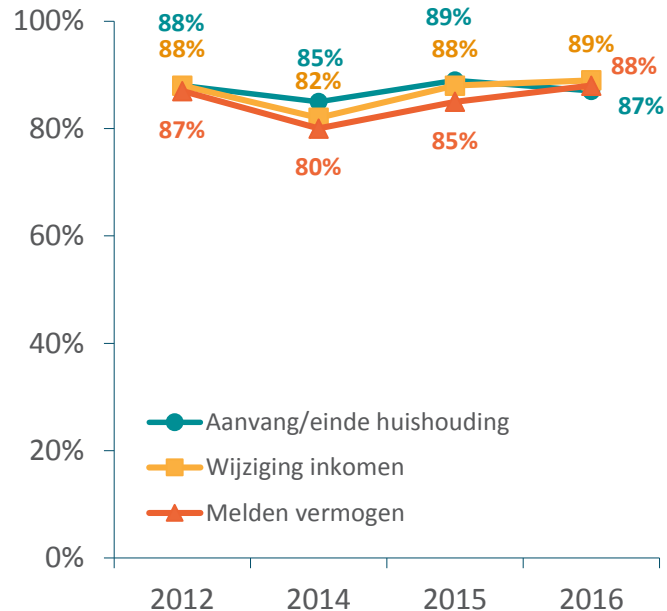
Hoewel ook significant gedaald, is nog steeds de meerderheid van de Anw'ers het ermee eens dat het makkelijk is om zich aan de plichten te houden (77 procent in 2016 en 85 procent in 2015) en dat de informatie over plichten makkelijk te vinden is (64 procent in 2016 en 55 procent in 2015). Ruim twee derde vindt de informatie duidelijk (vergelijkbaar met voorgaande jaren). Ongeveer de helft van de Anw'ers houdt zichzelf op de hoogte van veranderingen in de regels.

Kennis verplichtingen (1)

AIO-ontvangers zijn over het algemeen goed bekend met hun plichten. 87 procent is bekend met de plicht om het te melden in geval van samenwonen of scheiden.

AIO-ontvangers zijn ook verplicht om wijzigingen in het inkomen en het eigen vermogen te melden, hiervan is respectievelijk 89 en 88 procent op de hoogte. Hoewel deze percentages hoger uitvallen dan in 2015, zijn deze stijgingen niet significant. Gehuwde AIO-ontvangers zijn wel beter op de hoogte van de plicht inkomenswijzigingen door te geven dan ongehuwden.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 88%

Aanvang/einde gezamenlijke huishouding

- AIO totaal: 87%
- AIO ongehuwd: 85%
- AIO gehuwd: 90%

Wijziging inkomen

- AIO totaal: 89%
- AIO ongehuwd: 85%
- AIO gehuwd: 94%

Melden/wijziging eigen vermogen

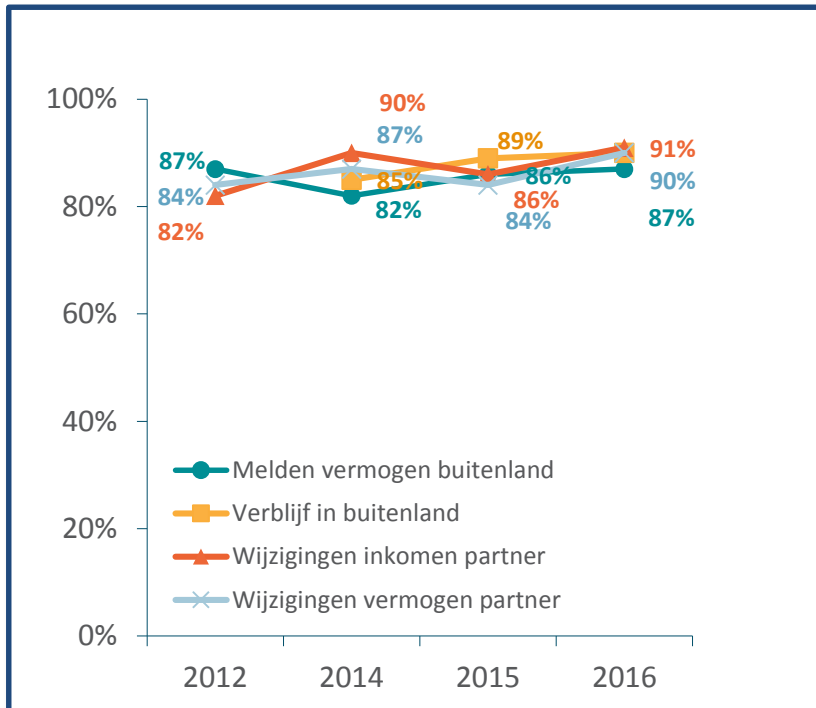
- AIO totaal: 88%
- AIO ongehuwd: 86%
- AIO gehuwd: 91%

Kennis verplichtingen (2)

AIO-ontvangers zijn verder goed op de hoogte van de plicht om vermogen uit het buitenland te melden, 87 procent weet hiervan.

Vergelijkbaar met vorig jaar is ook een ruime meerderheid bekend met de plicht om een verblijf in het buitenland langer dan 13 weken te melden, namelijk 90 procent (89 procent in 2015).

Kennis over de plicht wijzigingen in het inkomen en vermogen van de partner te melden, is er bij respectievelijk 91 en 90 procent van de gehuwde AIO-ontvangers.

Inlichtingenplicht

Melden vermogen buitenland

- AIO totaal: 87%
- AIO ongehuwd: 85%
- AIO gehuwd: 91%

Verblijf in buitenland (>13 weken)

- AIO totaal: 90%
- AIO ongehuwd: 89%
- AIO gehuwd: 92%

Wijziging inkomen partner

- AIO gehuwd: 91%

Wijziging vermogen partner

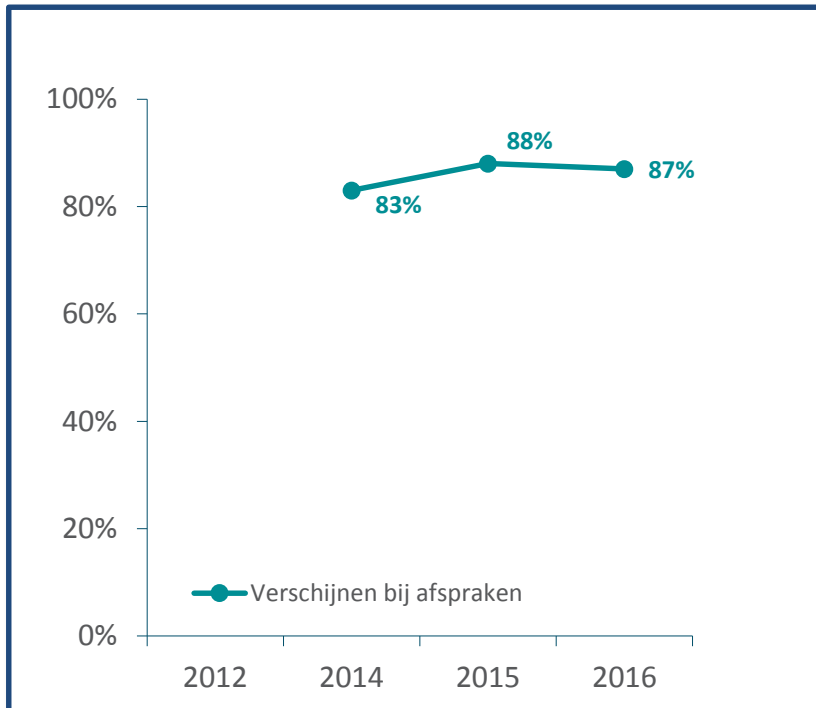
- AIO gehuwd: 90%

Woning delen met andere volwassenen 21 jaar of ouder*

- AIO totaal: 71%
- AIO ongehuwd: 67%
- AIO gehuwd: 77%

* nieuw toegevoegd in 2016

Vergeleken met de andere wetten zijn AIO-ontvangers het minst bekend met de plicht om bij afspraken te verschijnen, 87 procent weet hiervan (vergelijkbaar met vorig jaar).

Inspanningsplichten

Verschijnen bij afspraken

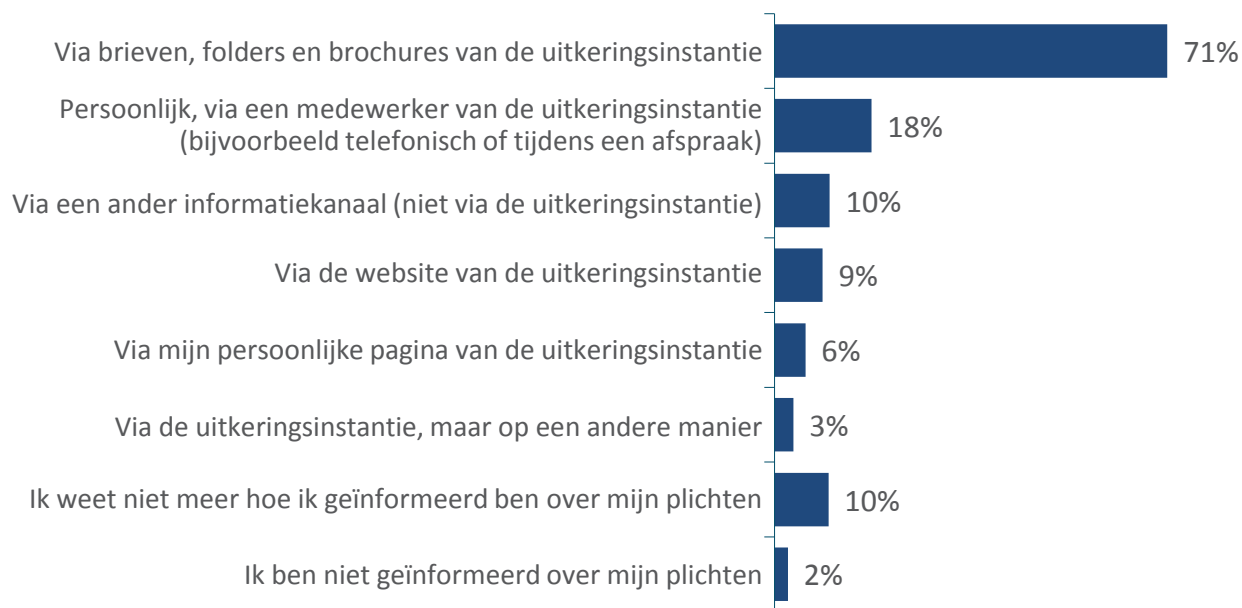
- AIO totaal: 87%
- AIO ongehuwd: 87%
- AIO gehuwd: 86%

Meer dan twee derde van de AIO-gerechtigden is via brieven, folders en brochures van de SVB over hun verplichtingen geïnformeerd. Hierna is het persoonlijke kanaal, via een medewerker, het meest genoemd door 18 procent.

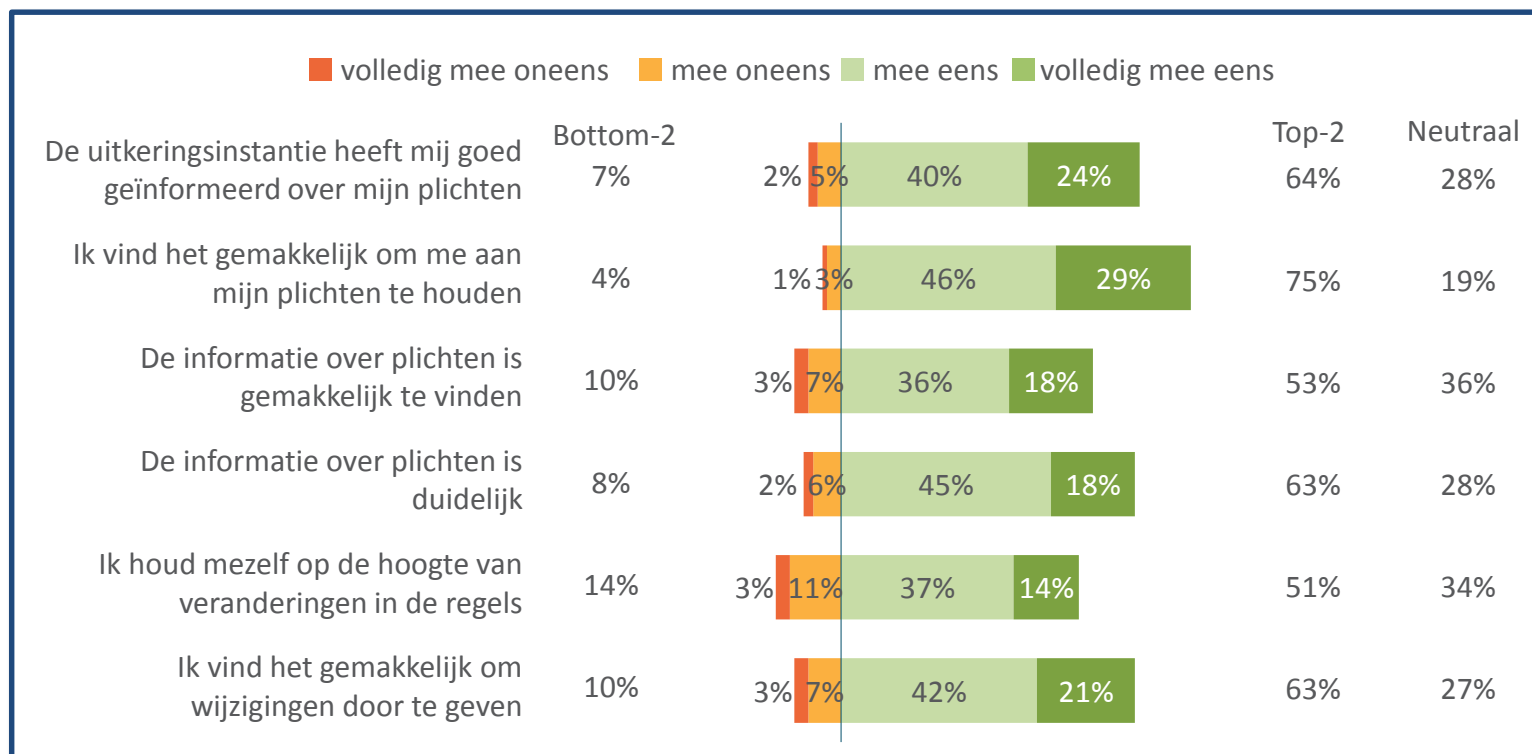
Voor één op de tien is het onduidelijk hoe zij meer te weten zijn gekomen over hun plichten.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

Hoewel significant afgenomen, vindt de meerderheid van de AIO-gerechtigden het gemakkelijk om zich aan hun plichten te houden (75 procent in 2016 en 83 procent in 2015) en wijzigingen door te geven (63 procent in 2016 en 72 procent in 2015). De groep die hier neutraal tegenover staat is toegenomen. Gehuwde AIO-gerechtigden vinden het makkelijker om aan hun plichten te voldoen dan ongehuwde AIO-gerechtigden.

Verder vinden AIO-gerechtigden dat de SVB hen goed geïnformeerd heeft over de plichten en vinden ze de informatie duidelijk. Minder AIO-gerechtigden houden zichzelf op de hoogte van wijzigingen in de regels: 51 procent doet dit nu, ten opzichte van 59 procent in 2015.

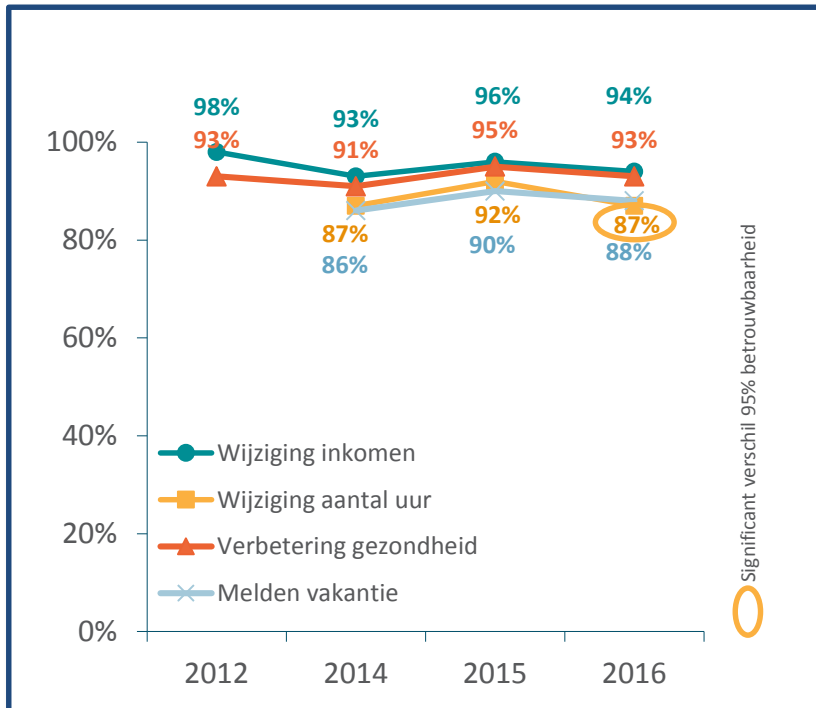

Kennis verplichtingen (1)

WAO-ontvangers zijn goed op de hoogte van hun plichten, alleen iets minder in vergelijking met vorig jaar. De plicht wijzigingen in inkomen te melden is bekend onder 94 procent van de WAO'ers.

Daarnaast is er de plicht om wijzigingen in het aantal uur (vrijwilligers)werk door te geven. Hiervan is 87 procent op de hoogte, een significante daling ten opzichte van 92 procent in 2015.

De percentages WAO'ers bekend met de plichten verbetering in gezondheid en vakantie langer dan 4 weken te melden, zijn ook lager dan in 2015, hoewel niet significant.

Inlichtingenplicht

Gemiddeld bekendheid plichten: 91%

Wijziging inkomen

- WAO totaal: 94%

Wijziging aantal uur

- WAO totaal: 87%

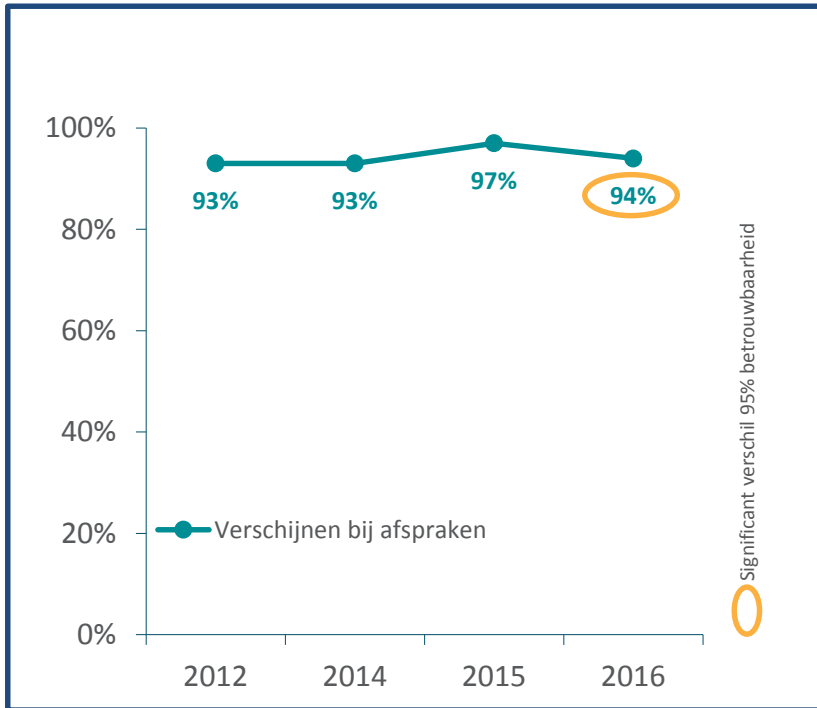
Melden verbetering gezondheid

- WAO totaal: 93%

Melden vakantie (>4 weken)

- WAO totaal: 88%

De bekendheid van de plicht om te verschijnen bij afspraken met het UWV is dit jaar gedaald onder de WAO'ers. 94 procent is hiervan op de hoogte ten opzichte van 97 procent in 2015.

Inspanningsplichten

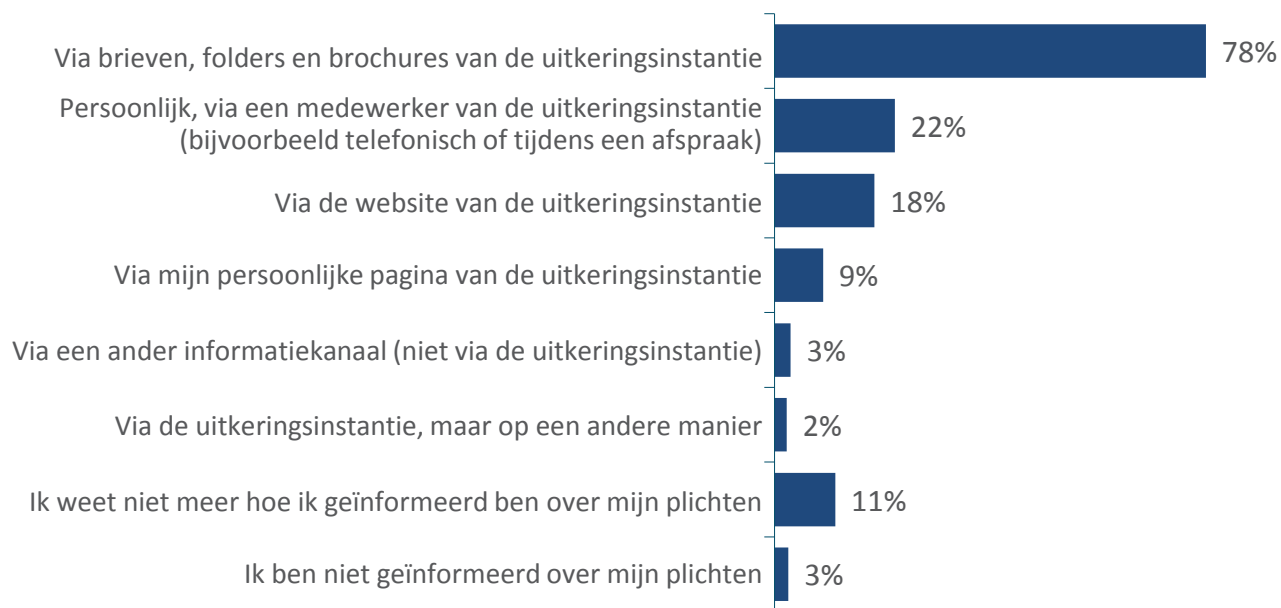
Verschijnen bij afspraken

- WAO totaal: 94%

Ruim driekwart van de WAO-gerechtigden is geïnformeerd over hun plichten via brieven, folders en brochures van UWV, het meeste vergeleken met andere wetten. Daarnaast vormt het persoonlijke kanaal een belangrijke informatiebron: 22 procent weet via de UWV medewerkers over hun persoonlijke plichten.

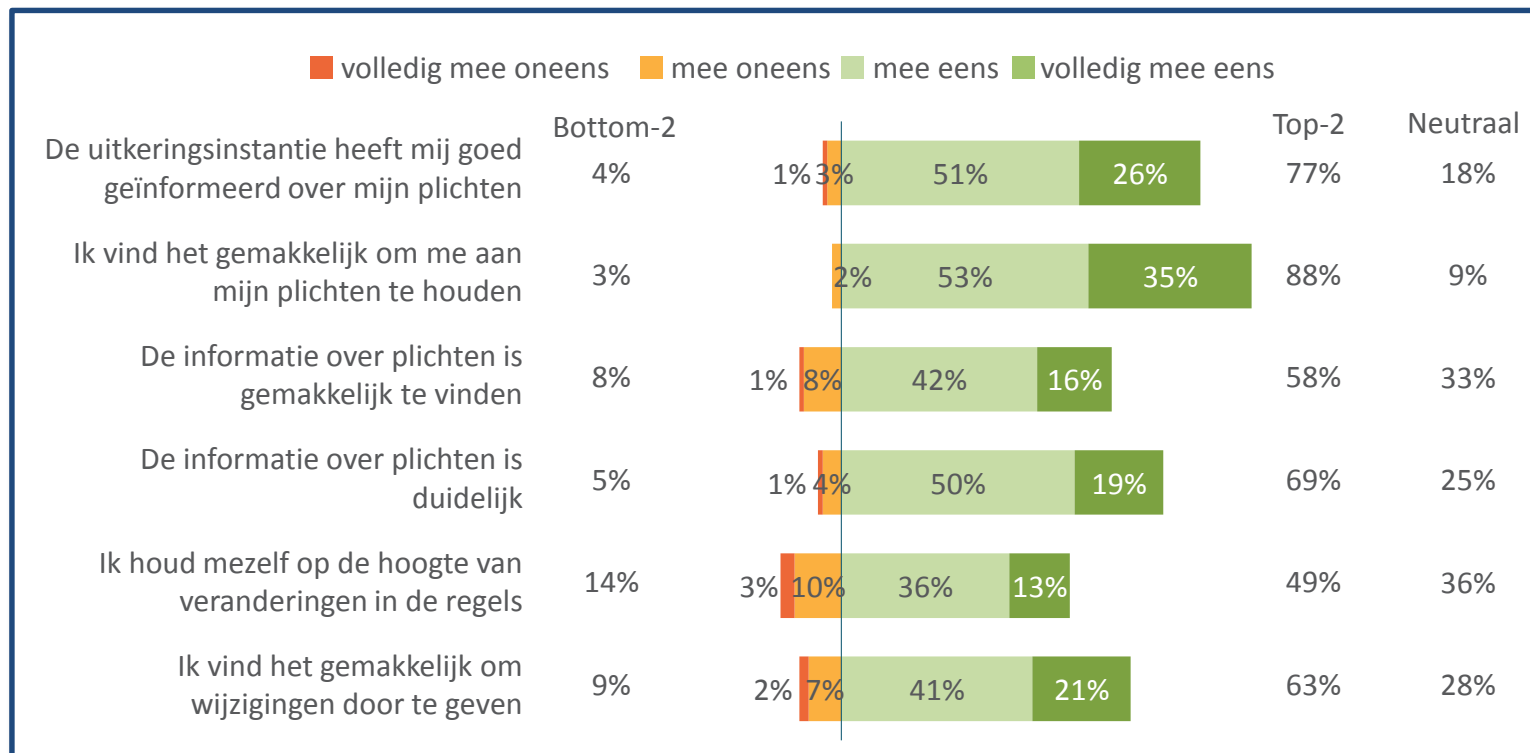
Circa één op de tien van de WAO-gerechtigden kan zich de informatiebron van hun plichten niet (meer) herinneren.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

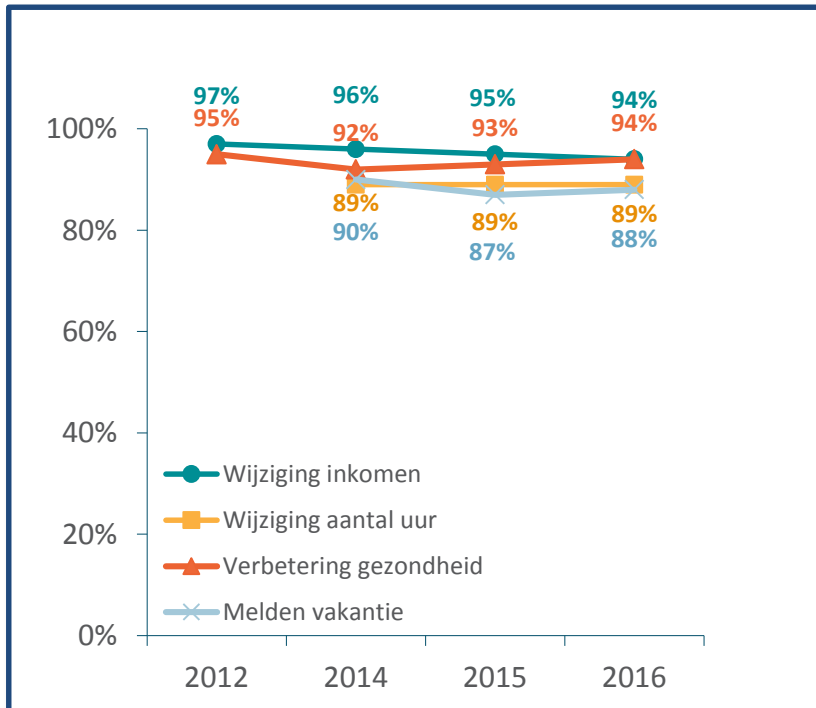
Over het algemeen zijn WAO'ers tevreden met de informatievoorziening van UWV. Ook vinden zij het makkelijk om zich aan de plichten te houden, vergeleken met de andere wetten zijn WAO'ers het meest positief hierover.

Het aantal WAO-gerechtigden dat zichzelf op de hoogte houdt van veranderingen in de regels is iets gedaald, van 56 procent in 2015 naar 49 procent in 2016.

De gemiddelde bekendheid van de plichten onder de WIA-ontvangers ligt op 85 procent.

De bekendheid van de plichten om wijzigingen in inkomen en aantal werkzame uren door te geven, respectievelijk 94 en 89 procent, is vrij stabiel door de jaren heen. De kennis van de plichten om een verbetering van de gezondheid te melden (94 procent) en het melden van een vakantie langer dan vier weken (88 procent) is ook nagenoeg gelijk gebleven in 2016.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 85%

Wijziging inkomen

- WIA totaal: 94%

Wijziging aantal uur

- WIA totaal: 89%

Melden verbetering gezondheid

- WIA totaal: 94%

Melden vakantie (>4 weken)

- WIA totaal: 88%

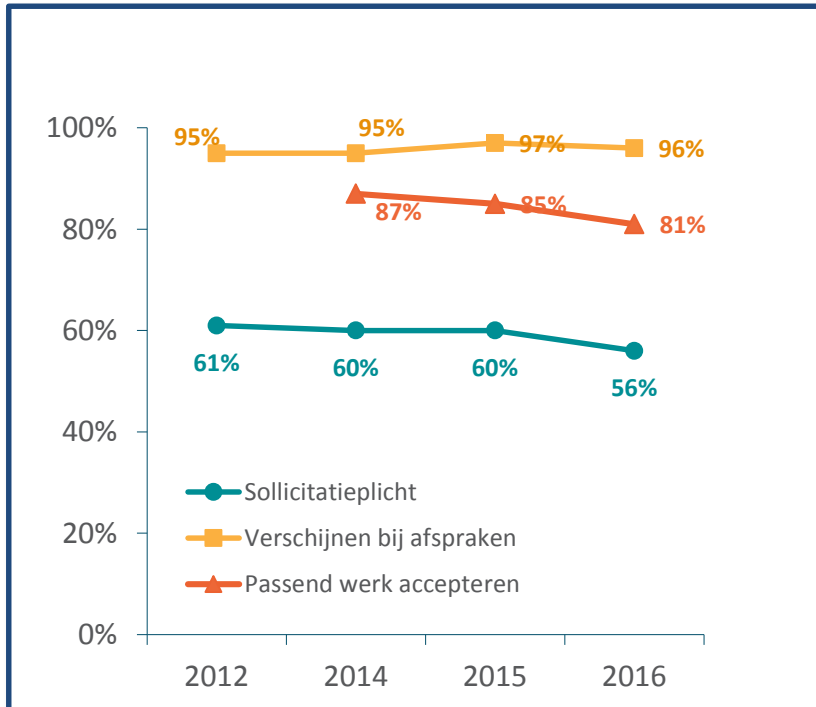
De gemiddelde bekendheid is relatief laag omdat de sollicitatieplicht relatief onbekend is.. Een verklaring hiervoor is dat een deel van de WIA-ontvangers vrijgesteld is van de sollicitatieplicht, omdat zij wel volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikt zijn of omdat zij hun resterende verdiencapaciteit al volledig hebben benut.

Kennis verplichtingen (2)

De sollicitatieplicht is bekend onder 56 procent van de WIA-ontvangers, wat vrij laag is vergeleken met andere wetten. Dit heeft te maken met het feit dat WIA-ontvangers vrijgesteld kunnen zijn van de sollicitatieplicht, bijvoorbeeld wanneer iemand volledig, maar niet duurzaam arbeidsongeschikt is.

Daarentegen is de bekendheid van de plicht om te verschijnen bij afspraken met het UWV groot, 96 procent is ervan op de hoogte.

In de bekendheid van de plicht om passend werk te accepteren is een daling ten opzichte van 2014: van 87 procent naar 81 nu.

Inspanningsplichten

Sollicitatieplicht

- WIA totaal: 56%

Verschijnen bij afspraken

- WIA totaal: 96%

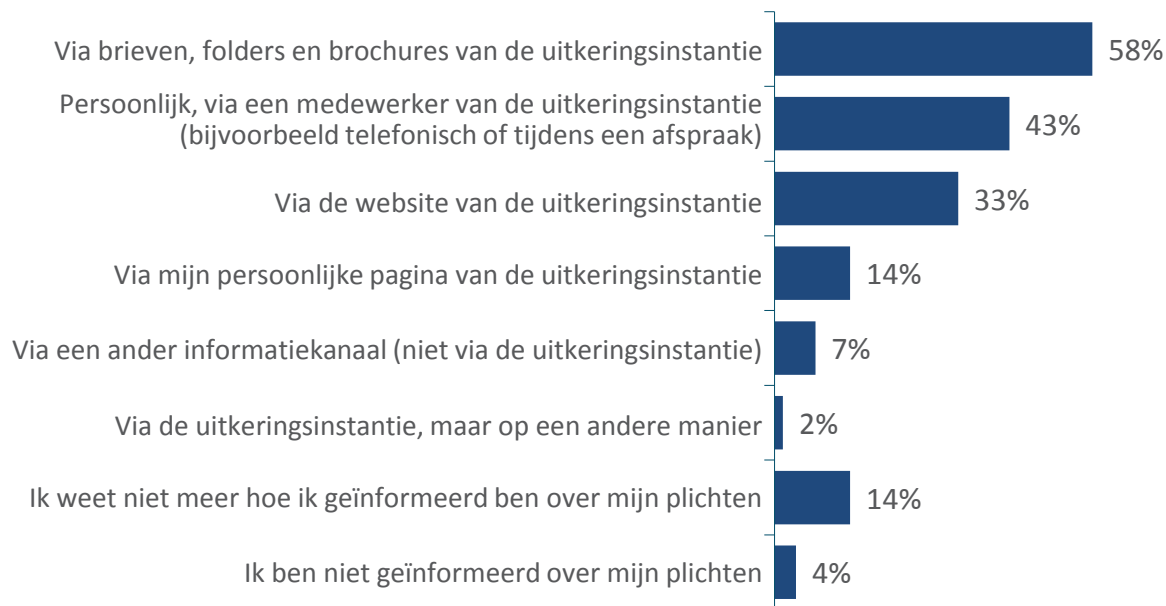
Passend werk accepteren

- WIA totaal: 81%

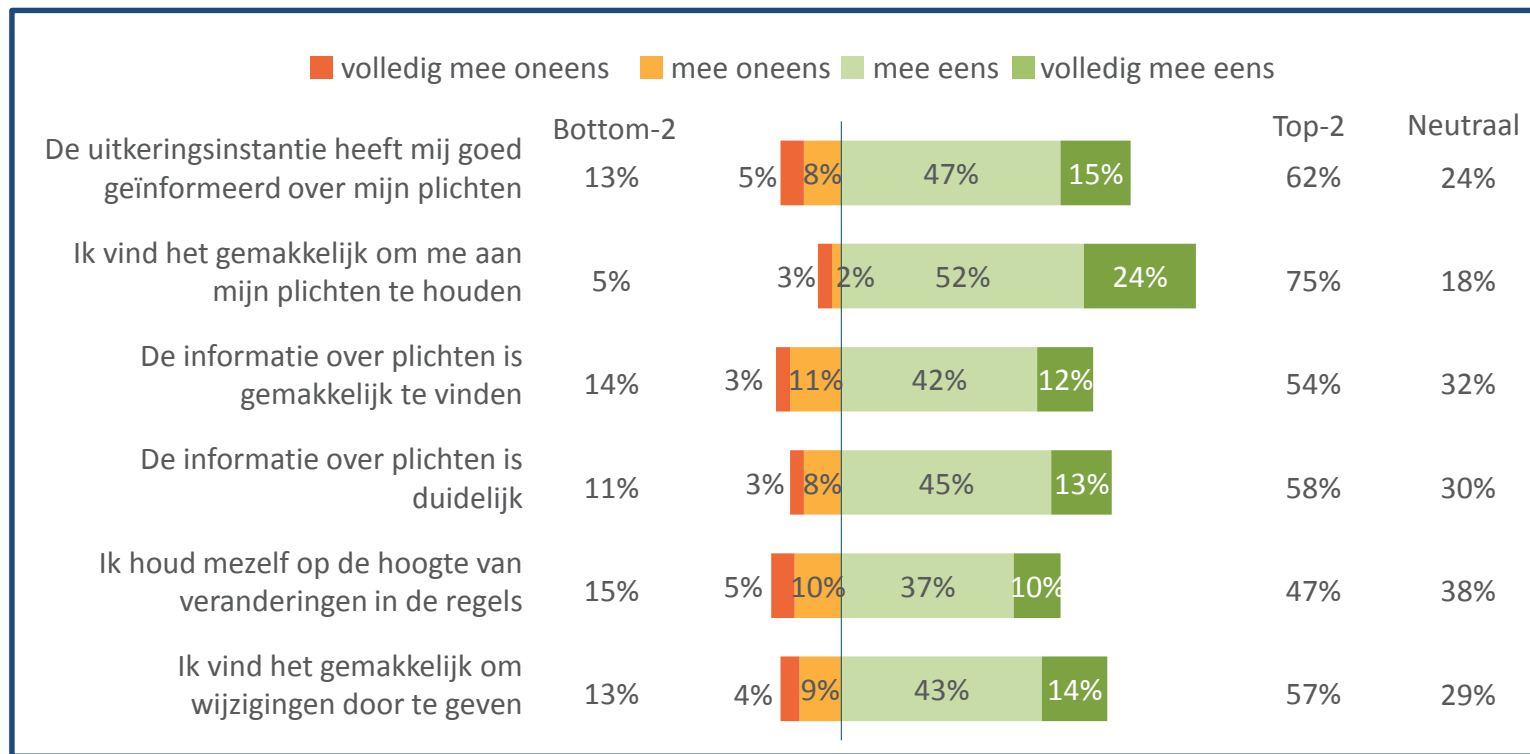
WIA-gerechtigden zijn via diverse kanalen geïnformeerd over hun plichten. Het merendeel is geïnformeerd via de brieven, folders en brochures van UWV (58 procent). Daarnaast is 43 procent persoonlijk ingelicht over zijn/haar plichten, via een UWV medewerker. Een derde heeft de website geraadpleegd.

14 procent van de WIA-gerechtigden kan zich niet meer herinneren hoe zij zijn geïnformeerd over hun plichten.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

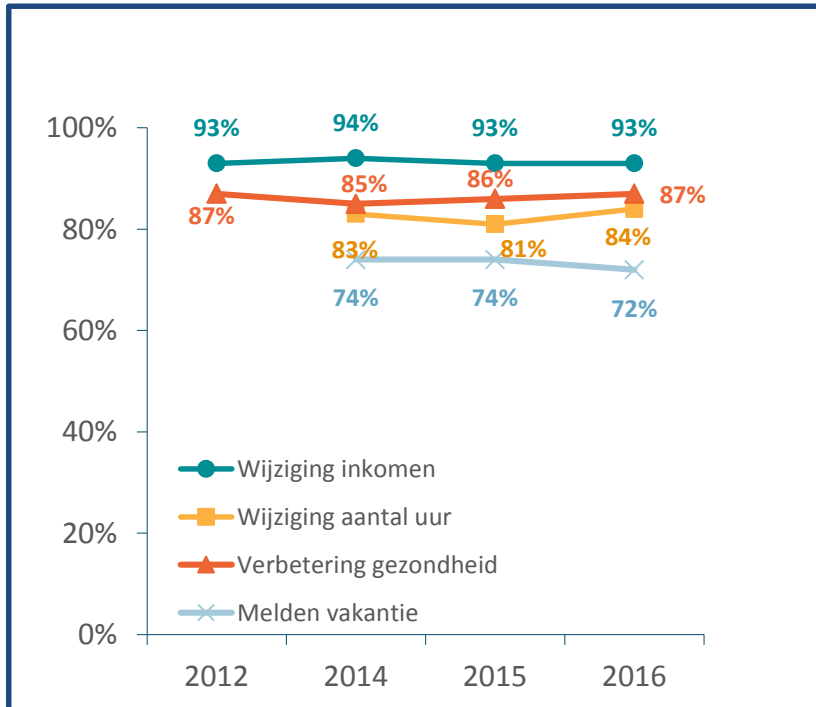
Vergelijkbaar met voorgaande jaren vinden WIA-gerechtigden het gemakkelijk om aan hun plichten te voldoen en zijn ze vrij tevreden over de informatievoorziening. Circa zes op de tien vinden dat het UWV hen goed heeft geïnformeerd, dat de informatie over plichten duidelijk is en dat het gemakkelijk is om wijzigingen door te geven.

Kennis verplichtingen (1)

Wajongers zijn goed op de hoogte van de plichten wijzigingen in inkomen (93 procent) en aantal werkuren (84 procent) door te geven. Ook het moeten melden wanneer hun gezondheid is verbeterd, is bekend onder een groot deel, namelijk 87 procent.

Het minst goed op de hoogte zijn Wajongers over het feit dat zij een vakantie van meer dan 4 weken dienen te melden, 72 procent is zich hiervan bewust.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 86%

Wijziging inkomen

- Wajong totaal: 93%
- Oude Wajong: 92%
- nWajong: 95%

Wijziging aantal uur

- Wajong totaal: 84%
- Oude Wajong: 83%
- nWajong: 86%

Melden verbetering gezondheid

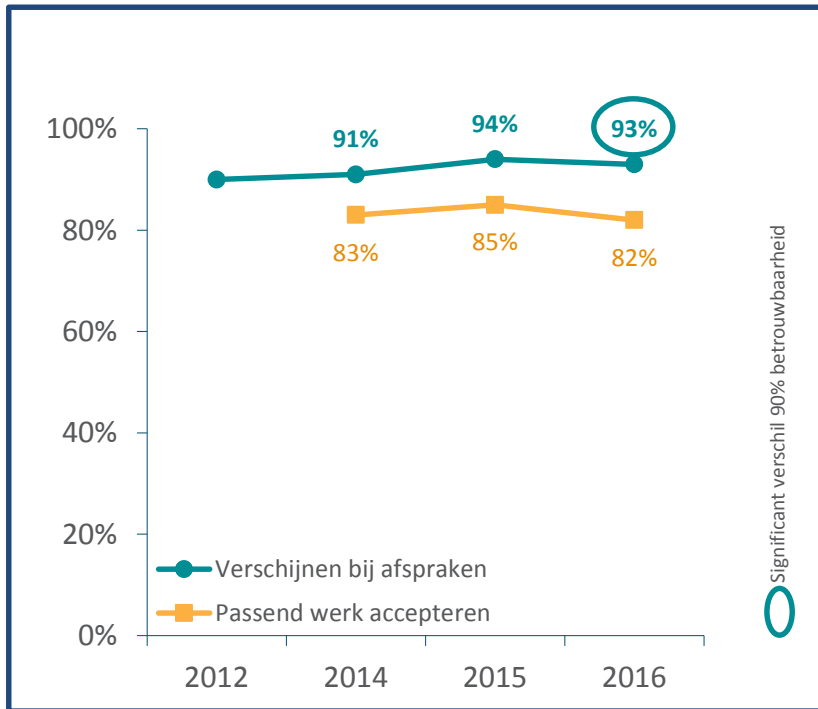
- Wajong totaal: 87%
- Oude Wajong: 87%
- nWajong: 88%

Melden vakantie (>4 weken)

- Wajong totaal: 72%
- Oude Wajong: 73%
- nWajong: 69%

Hoewel lichtelijk gedaald vergeleken met vorig jaar (94 procent), ligt ook de bekendheid van de plicht om te verschijnen bij afspraken met het UWV hoog: op 93 procent.

De plicht passend werk te accepteren is bekend onder 82 procent van de nieuwe Wajongers.

Inspanningsplichten

Verschijnen bij afspraken

- Wajong totaal: 93%
- Oude Wajong: 91%
- nWajong: 96%

Passend werk accepteren**

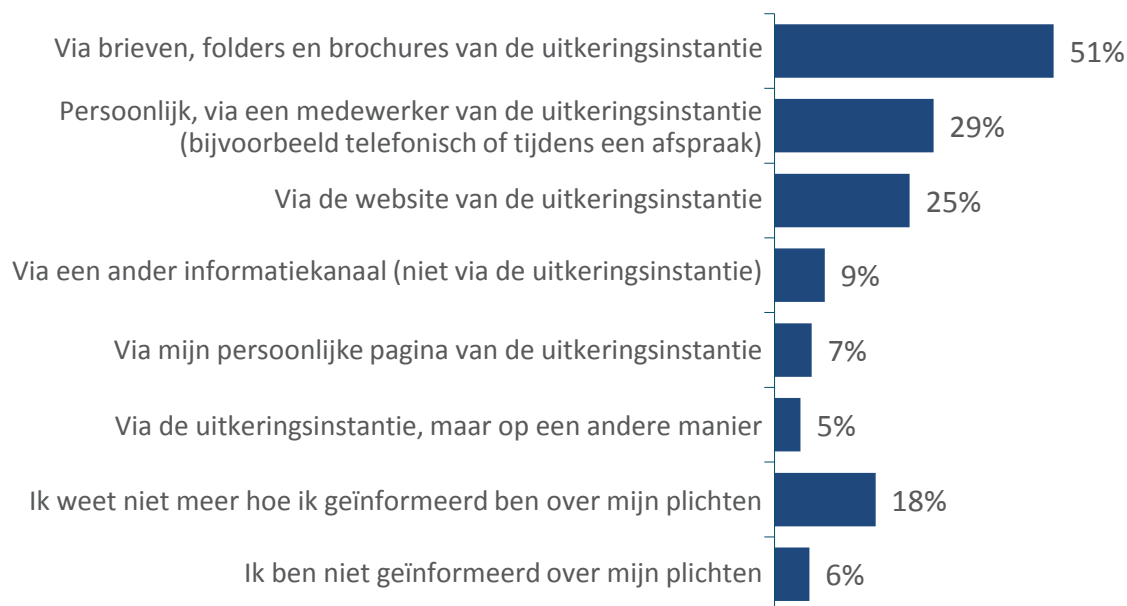
- nWajong: 82%

**De plicht is aan alle nWajongers voorgelegd ongeacht of men (tijdelijk) vrijgesteld is van deze plicht. Ongeveer 15 procent van de nWajongers valt onder de studieregeling.

De meeste Wajong-gerechtigden zijn geïnformeerd via brieven, folders en brochures van UWV, circa de helft heeft het schriftelijk kanaal benoemd. Hiernaast is zowel het persoonlijk kanaal als de UWV website door (ruim) een kwart benoemd. Nieuwe Wajong-gerechtigden raadplegen de website significant vaker dan oud-Wajong-gerechtigden (33 procent versus 20 procent).

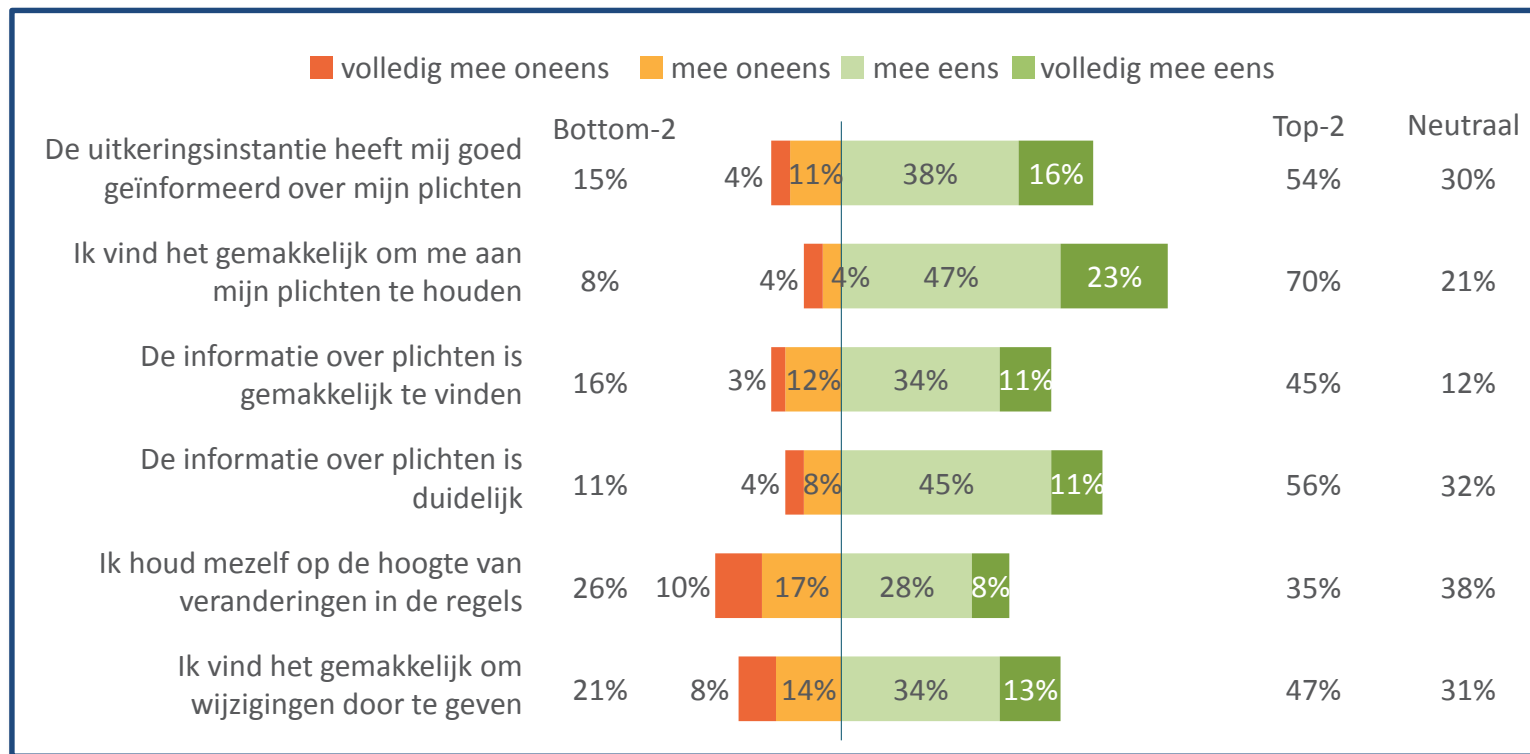
18 procent van de Wajong-gerechtigden kan zich niet meer herinneren hoe hij/zij te weten is gekomen over hun plichten.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

Vergeleken met 2015 zijn Wajongers dit jaar kritischer in hun oordeel over de informatievoorziening. Iets meer dan de helft van de Wajongers vindt dat het UWV hen goed heeft geïnformeerd over hun plichten, in 2015 was dit 63 procent. Ook vinden meer Wajongers het niet gemakkelijk om zich aan de plichten te houden, dit aandeel is ten opzichte van 2015 verdubbeld naar 8 procent. Toch vindt 70 procent het wel gemakkelijk om zich aan hun plichten te houden (79 procent in 2015).

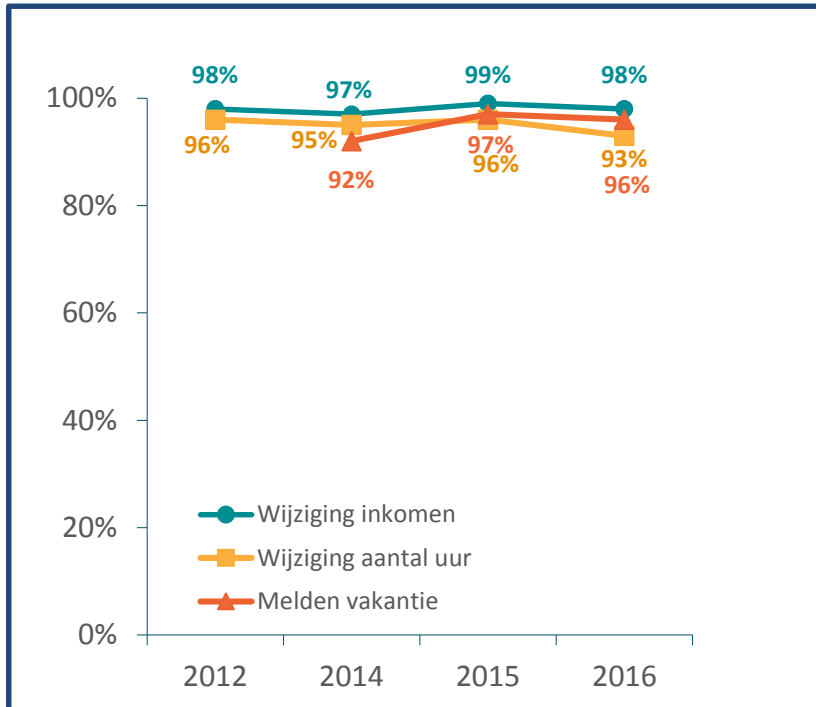
Hiernaast vinden minder Wajongers de informatie over plichten makkelijk te vinden (52 procent in 2015 en 45 procent in 2016) en de wijzigingen makkelijk door te geven (55 procent in 2015 en 47 procent in 2016). Circa een kwart houdt zich niet zelf bezig met veranderingen in de regels.

Kennis verplichtingen (1)

Wat betreft de kennis van verplichtingen kunnen WW'ers als 'de beste van de klas' worden bestempeld. Vergeleken met andere wetten doen WW'ers het namelijk zeer goed met een gemiddelde bekendheid van de plichten op 96 procent.

Zowel de plicht wijzigingen in inkomen als de plicht wijzigingen in aantal werkuren te melden heeft een hoge bekendheid. Daarnaast is de kennis over het melden van vakantie gestegen vergeleken met 2014, destijds was 92 procent hiervan op de hoogte en nu is dit 96 procent.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 96%

Wijziging inkomen

- WW totaal: 98%

Wijziging aantal uur

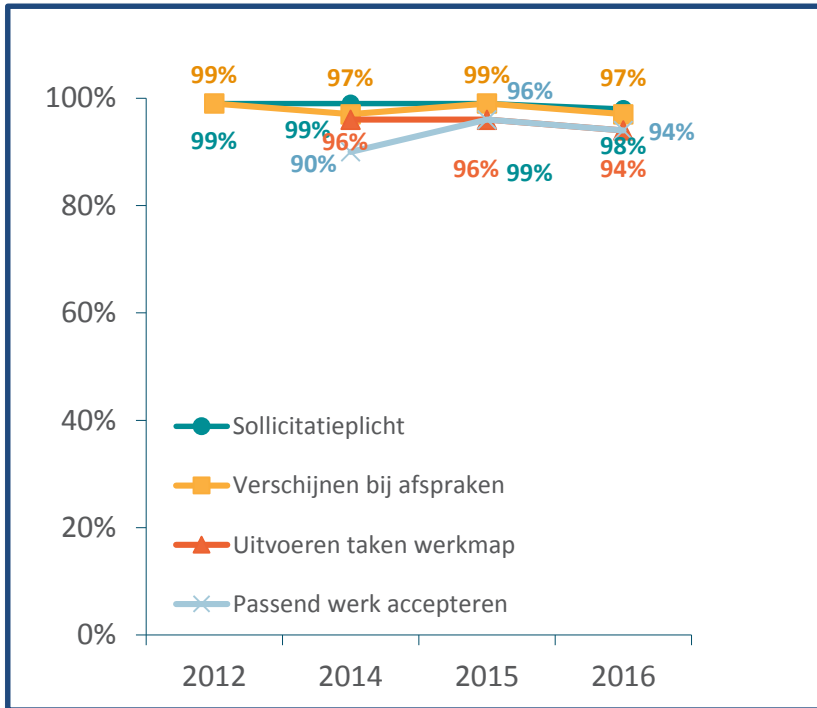
- WW totaal: 93%

Melden vakantie

- WW totaal: 96%

Ook de bekendheid van de sollicitatieplicht (98 procent), de plicht om te verschijnen bij afspraken (97 procent) en de plicht om taken uit te voeren in de Werkmap (94 procent) ligt hoog.

Net als vorig jaar is er een stijging in het aandeel WW'ers dat zich bewust is van de plicht passend werk te accepteren ten opzichte van 2014: dit jaar is dit 94 procent en in 2014 was dit 90 procent.

Inspanningsplichten

- Sollicitatieplicht**
 - WW totaal: 98%
- Verschijnen bij afspraken**
 - WW totaal: 97%
- Uitvoeren taken Werkmap**
 - WW totaal: 94%
- Passend werk accepteren**
 - WW totaal: 94%

Sinds 2012 dienen WW-gerechtigden alles via E-dienstverlening te regelen. De meest genoemde informatiebron is dan ook de UWV website: 69 procent van de WW-gerechtigden is via dit kanaal geïnformeerd over hun plichten (het hoogste percentage vergeleken met andere wetten). Hiernaast is 47 procent geïnformeerd via de persoonlijke pagina en 44 procent via een UWV medewerker. Ruim een derde weet over hun plichten via het schriftelijk kanaal.

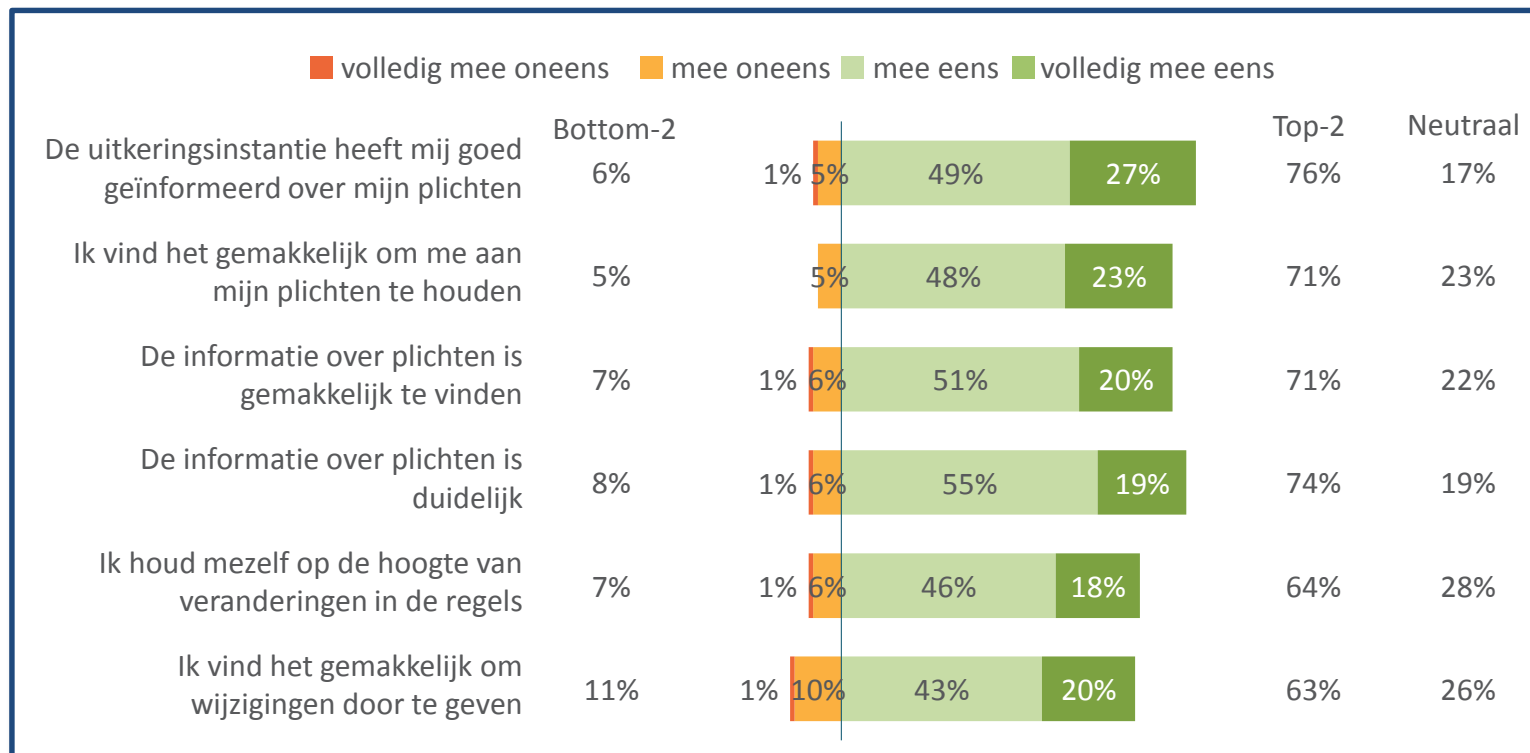
Slechts een klein deel weet niet meer op welke manier te zijn geïnformeerd over de plichten die bij de uitkering horen.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

Over de hele linie zijn WW-gerechtigden erg tevreden over de informatievoorziening met betrekking tot hun plichten. Over de informatievoorziening vanuit UWV is men even positief als vorig jaar: ruim driekwart vindt dat het UWV hen goed heeft geïnformeerd. Ook vindt circa driekwart de informatie over de plichten duidelijk.

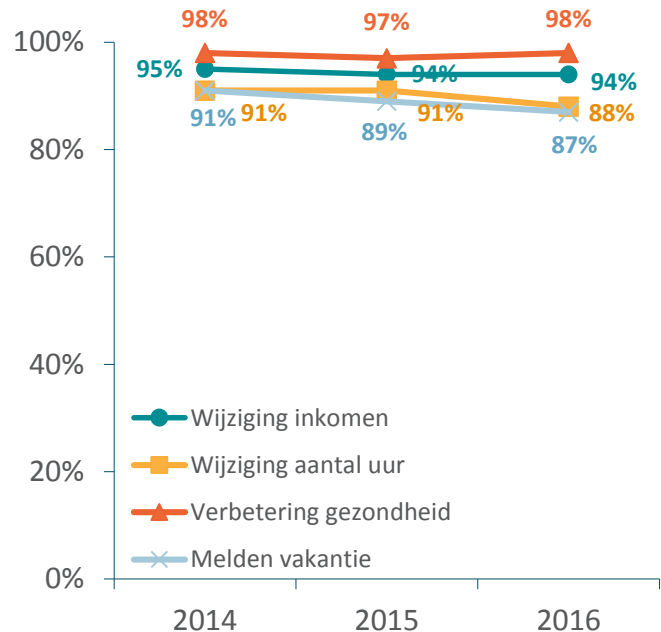
Bovendien vinden minder WW-gerechtigden het moeilijk om zich aan hun plichten te houden (11 procent in 2015 en 5 procent in 2016) of informatie over de plichten te vinden (11 procent in 2015 en 7 procent in 2016). Bijna twee derde van de WW'ers houdt zichzelf op de hoogte van veranderingen in de regels, vaker dan bij andere UWV wetten.

Kennis verplichtingen (1)

Net als voorgaande jaren zijn ZW'ers goed bekend met hun plichten. De plichten zijn gemiddeld bij 93 procent bekend.

Bijna alle ZW'ers zijn zich ervan bewust dat zij verplicht zijn om het te melden wanneer hun gezondheid verbeterd is (98 procent). Ook zijn zij goed op de hoogte van de plicht om wijzigingen in inkomen (94 procent) en aantal werkzame uren (88 procent) door te geven, en de plicht om vakantie te melden (87 procent).

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 93%

Wijziging inkomen

- ZW totaal: 94%

Wijziging aantal uur

- ZW totaal: 88%

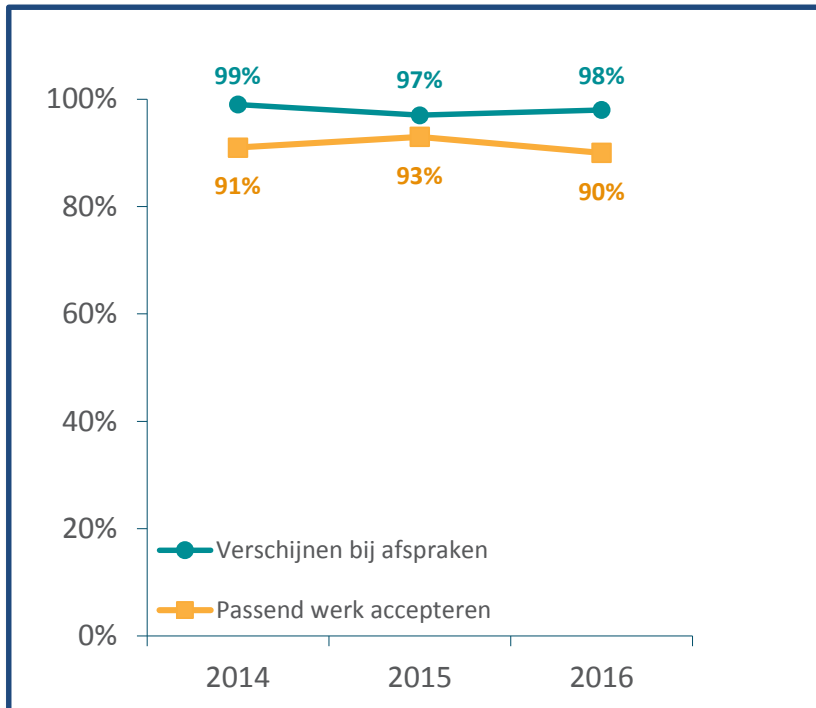
Melden verbetering gezondheid

- ZW totaal: 98%

Melden vakantie

- ZW totaal: 87%

De bekendheid van de plicht om te verschijnen bij afspraken met het UWV en de plicht passend werk te accepteren onder ZW'ers is erg goed (respectievelijk 98 en 90 procent) en vrij stabiel door de jaren heen.

Inspanningsplichten

Verschijnen bij afspraken

- ZW totaal: 98%

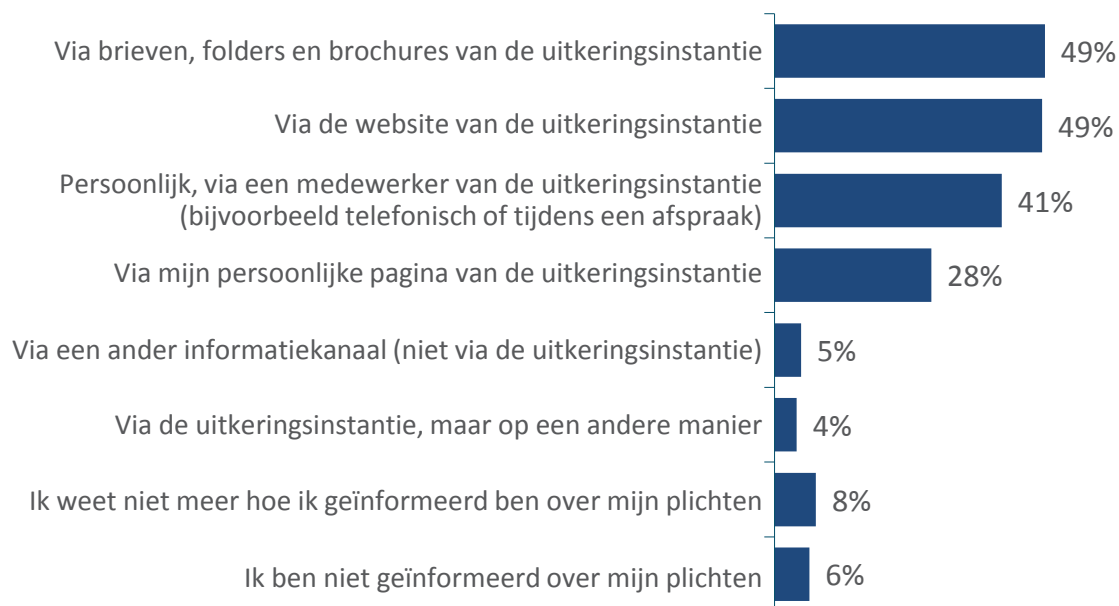
Passend werk accepteren

- ZW totaal: 90%

ZW-gerechtigden zijn vooral via brieven, folders en brochures of de website van UWV over hun plichten geïnformeerd. Zowel het schriftelijk kanaal als de website is door 49 procent van de ZW-gerechtigden benoemd als informatiebron. Circa vier op de tien zijn persoonlijk, via een medewerker, over de plichten te weten gekomen.

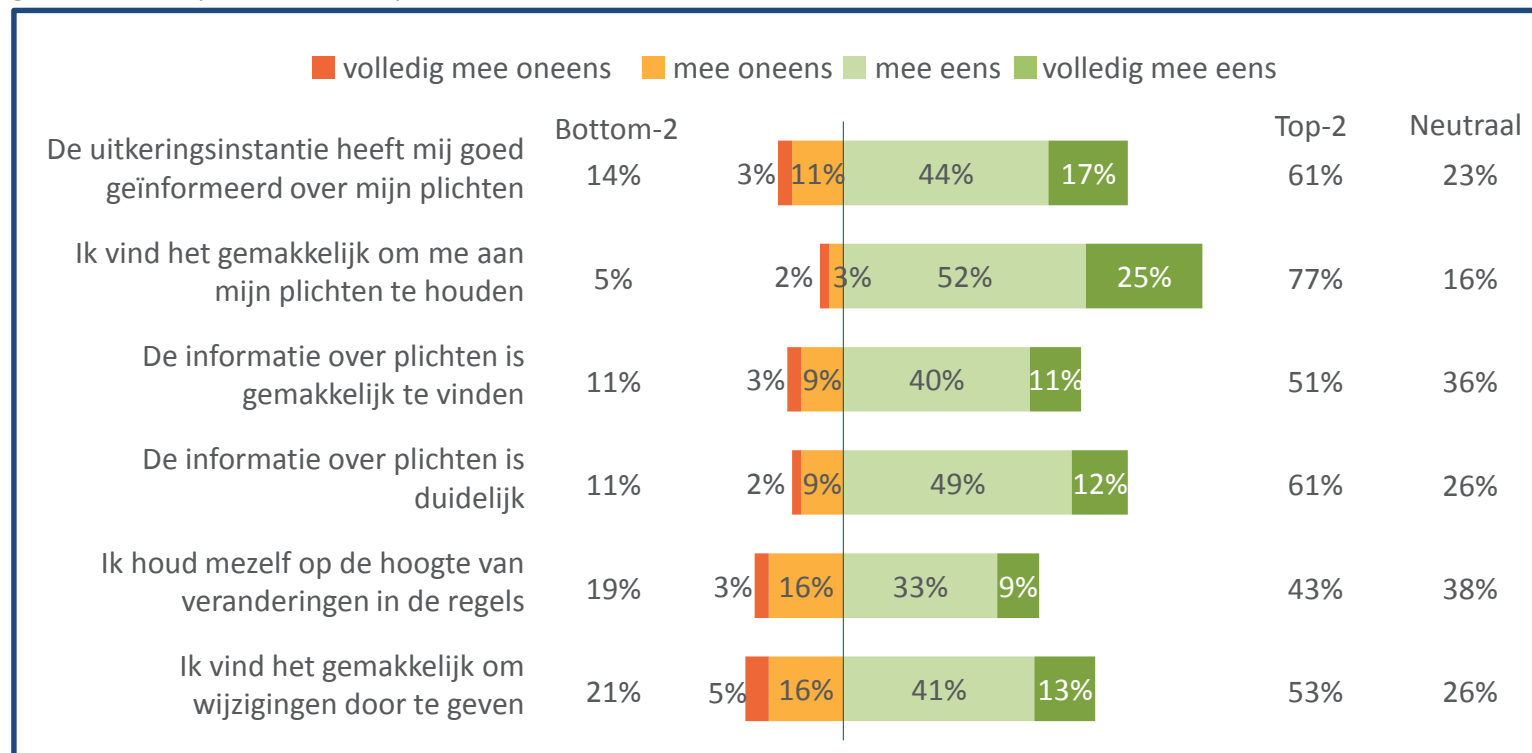
Voor 8 procent van de ZW-gerechtigden is het onduidelijk hoe zij over hun plichten zijn ingelicht, zij weten het zich niet meer te herinneren.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

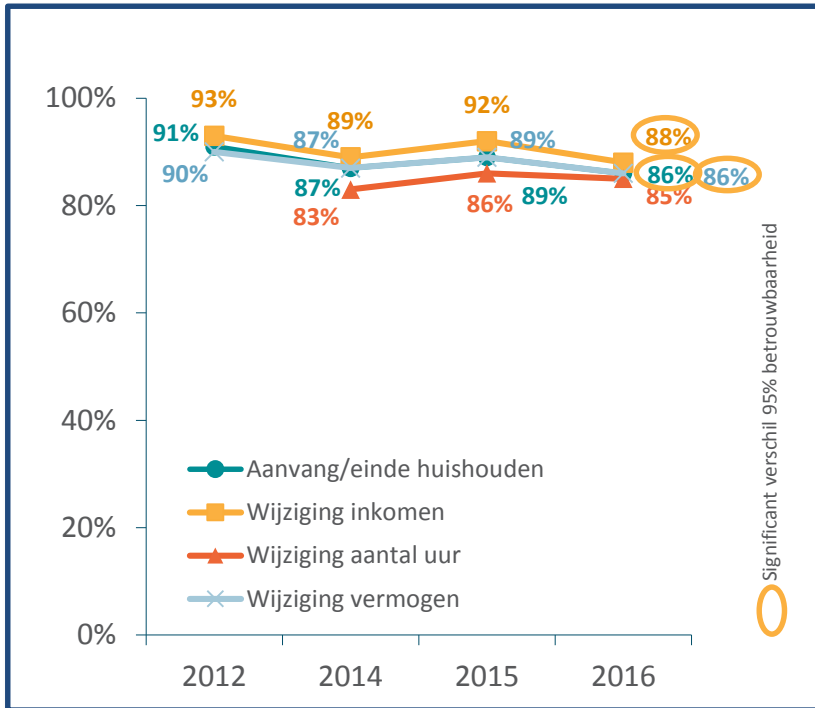
ZW-gerechtigden vinden het gemakkelijk om aan hun plichten te voldoen. Zij zijn wel kritischer dan vorig jaar over de informatievoorziening vanuit UWV: 61 procent vindt dat ze door hen goed zijn geïnformeerd over hun plichten ten opzichte van 68 procent in 2015. Daarnaast is het aandeel ZW-gerechtigden die informatie vinden over hun plichten als makkelijk ervaart, gedaald van 62 procent in 2015 naar 51 procent in 2016. Ook over het doorgeven van wijzigingen zijn zij minder positief: vorig jaar vond 62 procent dit gemakkelijk om te doen, nu is dit 53 procent.

Vergeleken met vorig jaar houden minder ZW-gerechtigden zichzelf op de hoogte van veranderingen in de regels, dit is gedaald van 50 procent naar 43 procent.

PW'ers moeten zich aan diverse inlichting- en inspanningsplichten houden. De bekendheid van deze plichten is goed, met gemiddeld 88 procent (90 procent in 2015).

De bekendheid van enkele plichten is gedaald ten opzichte van 2015. PW'ers zijn er nu minder goed van op de hoogte dat zij wijzigingen in de huishoudsamenstelling, het inkomen en het eigen vermogen dienen te melden bij hun gemeente. De percentages zijn nog wel hoog, tussen 86 en 88%.

Inlichtingenplicht

Gemiddelde bekendheid plichten: 88%

Aanvang/einde gezamenlijke huishouding

- PW totaal: 86%
- PW alleenstaand: 85%
- PW samenwonend: 92%

Wijziging inkomen

- PW totaal: 88%
- PW alleenstaand: 88%
- PW samenwonend: 89%

Wijziging aantal uur

- PW totaal: 85%
- PW alleenstaand: 85%
- PW samenwonend: 89%

Wijziging eigen vermogen

- PW totaal: 86%
- PW alleenstaand: 86%
- PW samenwonend: 87%

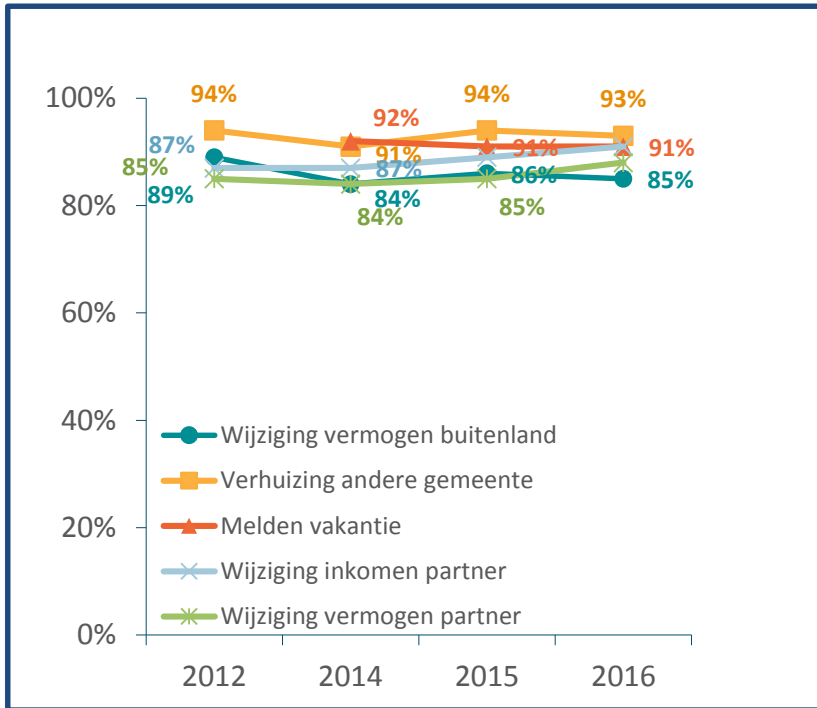
Opgeven verhuizing kind*

- PW totaal: 81%
- PW alleenstaand: 82%
- PW samenwonend: 80%

* nieuw toegevoegd in 2016

Hoewel ook afgenomen ten opzichte van vorig jaar, is de bekendheid van de plicht om te melden wanneer iemand verhuist naar een andere gemeente nu nog wel significant hoger dan in 2014 (91 procent destijds en 93 procent nu).

De plicht om te melden wanneer de woning wordt gedeeld met andere volwassenen is bekend onder driekwart van de PW'ers.

Inlichtingenplicht

Wijziging vermogen buitenland

- PW totaal: 85%
- PW alleenstaand: 85%
- PW samenwonend: 85%

Verhuizing andere gemeente

- PW totaal: 93%
- PW alleenstaand: 93%
- PW samenwonend: 93%

Melden vakantie

- PW totaal: 91%
- PW alleenstaand: 91%
- PW samenwonend: 92%

Wijziging inkomen partner

- PW samenwonend: 91%

Wijziging vermogen partner

- PW samenwonend: 88%

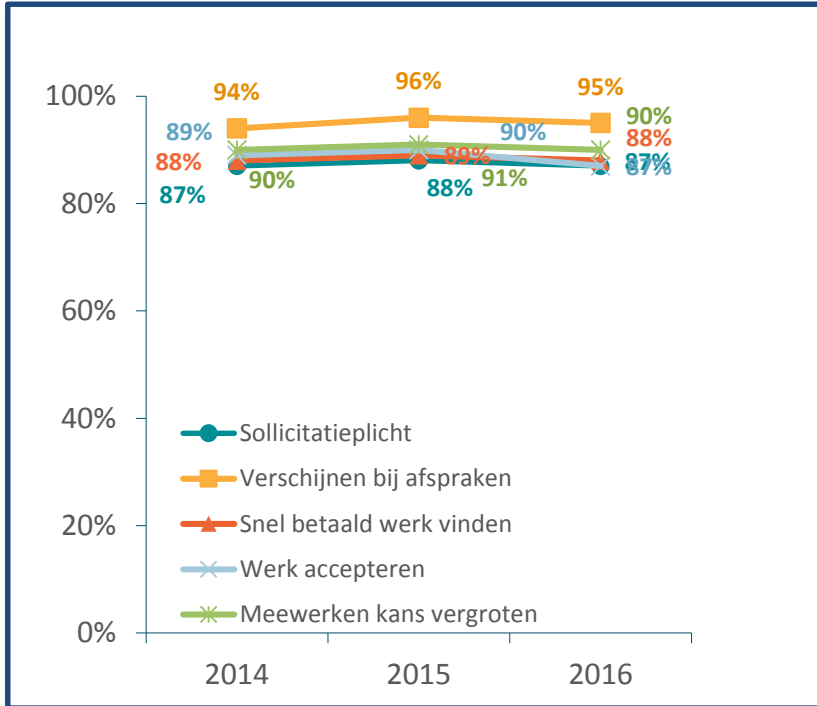
Woning delen met andere volwassenen 21 jaar of ouder*

- PW totaal: 75%
- PW alleenstaand: 75%
- PW samenwonend: 72%

* nieuw toegevoegd in 2016

De kennis over de inspanningsplichten onder PW'ers is (zeer) goed en varieert van 87 t/m 95 procent.

Het meest bekend zijn PW'ers met de plicht om te verschijnen bij afspraken met de gemeente (95 procent).

Inspanningsplichten

Sollicitatieplicht

- PW totaal: 87%
- PW alleenstaand: 87%
- PW samenwonend: 86%

Verschijnen bij afspraken

- PW totaal: 95%
- PW alleenstaand: 95%
- PW samenwonend: 95%

Zo snel mogelijk betaald werk vinden

- PW totaal: 88%
- PW alleenstaand: 88%
- PW samenwonend: 89%

Werk accepteren

- PW totaal: 87%
- PW alleenstaand: 87%
- PW samenwonend: 90%

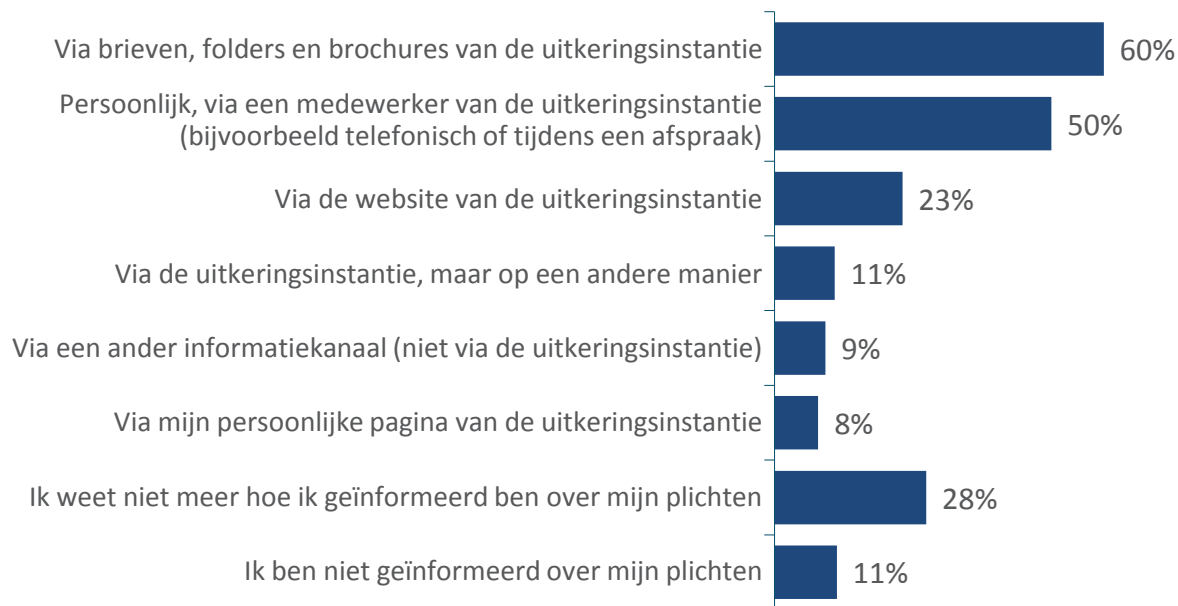
Meewerken traject om kans op werk te vergroten

- PW totaal: 90%
- PW alleenstaand: 90%
- PW samenwonend: 88%

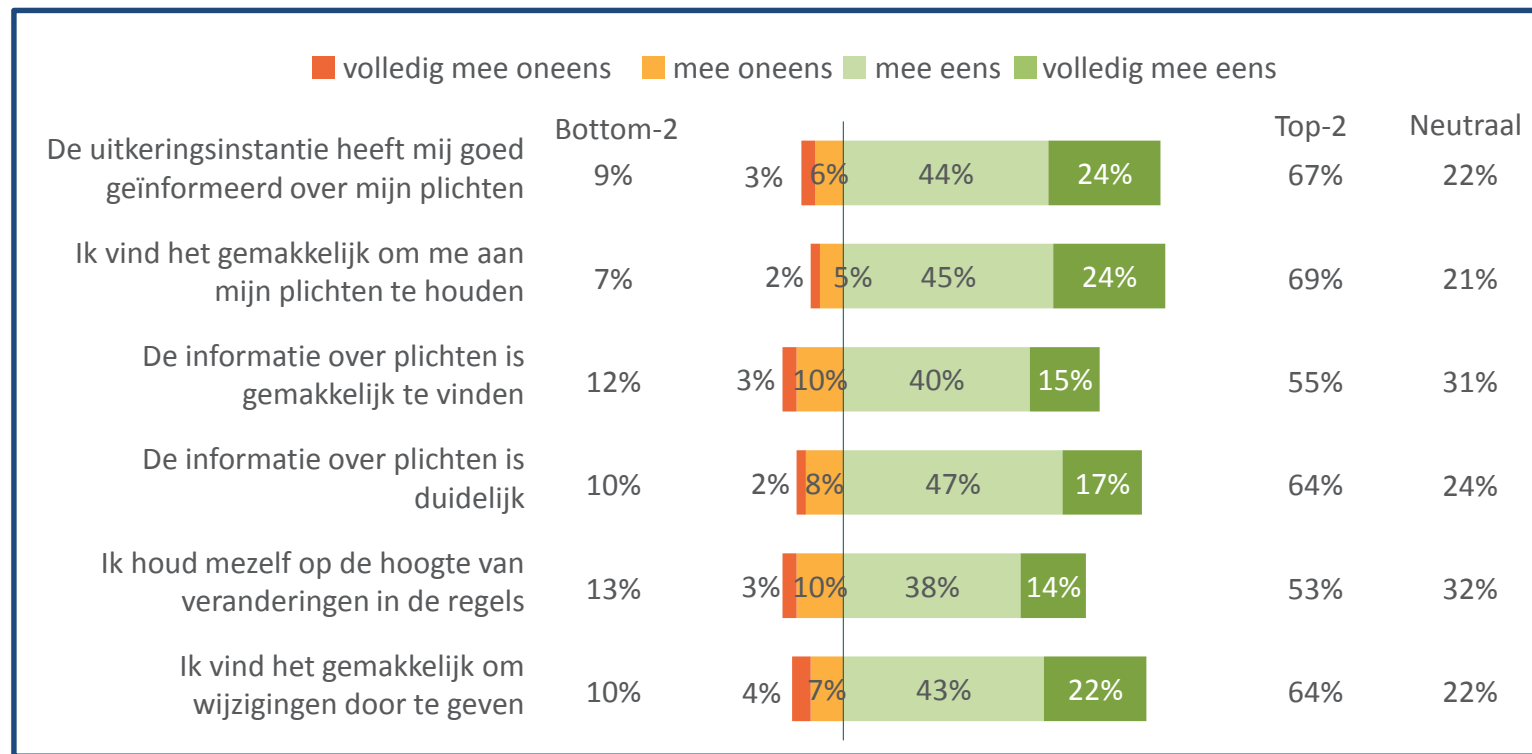
Van de PW-gerechtigden zijn de meesten (60 procent) via de brieven, folders en brochures van hun gemeente geïnformeerd over hun plichten. Daarnaast is de helft persoonlijk via een medewerker geïnformeerd en bijna een kwart van de PW-gerechtigden via de website.

Ruim een kwart van de PW-gerechtigden kan niet meer achterhalen hoe zij over hun plichten te weten zijn gekomen. Eén op de tien geeft aan niet te zijn geïnformeerd.

Hoe bent u geïnformeerd over de plichten die bij uw uitkering, pensioen of toelage horen?

PW-gerechtigden zijn vrijwel op elk gebied van de informatievoorziening over hun plichten goed te spreken, net als voorgaande jaren. Ook al hebben PW'ers de meeste verplichtingen van alle wetten, 69 procent geeft aan het makkelijk te vinden om zich aan de plichten te houden. Ook is de meerderheid van mening dat hun gemeente hen goed heeft geïnformeerd over de plichten en dat de informatie duidelijk is. Iets meer dan de helft van de PW'ers houdt zichzelf op de hoogte van veranderingen in de regels.

Detectiekans

Ipsos

Perceptie of men reeds gecontroleerd is

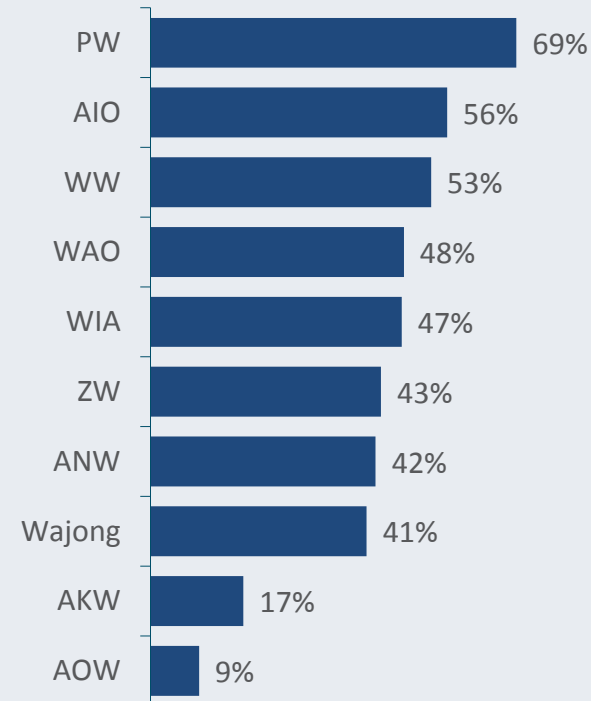
Denken mensen dat zij zelf in het verleden al eens gecontroleerd zijn of ze zich aan hun plichten houden? In perceptie wordt er bij sommige wetten aanzienlijk meer gecontroleerd op het voldoen aan de plichten dan bij andere wetten.

De PW staat voorop. Zeven op de tien PW'ers zeggen dat zij in het verleden wel eens gecontroleerd zijn. Dit is iets lager dan in 2014 en 2015 toen driekwart dacht wel eens gecontroleerd te zijn. Na de PW geven vooral AIO-gerechtigden aan dat zij al eens gecontroleerd zijn, gevolgd door WW'ers.

De AKW en AOW staan onderaan. Bij de AOW denkt 9 procent wel eens gecontroleerd te zijn, bij de AKW 17 procent. Dat is vergelijkbaar met 2015.

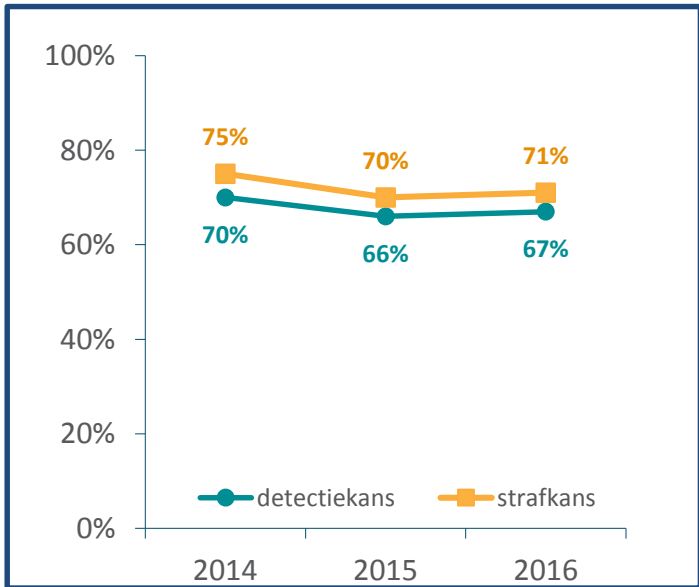
Op zich is het niet vreemd dat AOW- en AKW-gerechtigden minder vaak controles hebben opgemerkt. Zij hebben beiden een beperkte set aan verplichtingen én hun populatie is groot (circa drie miljoen AOW- en twee miljoen AKW-gerechtigden). De schaalgrootte in samenhang met een beperkte set verplichtingen geeft logischerwijs een andere controlebeleving.

Controle: percentage dat zegt wel eens gecontroleerd te zijn of ze zich aan de plichten houden

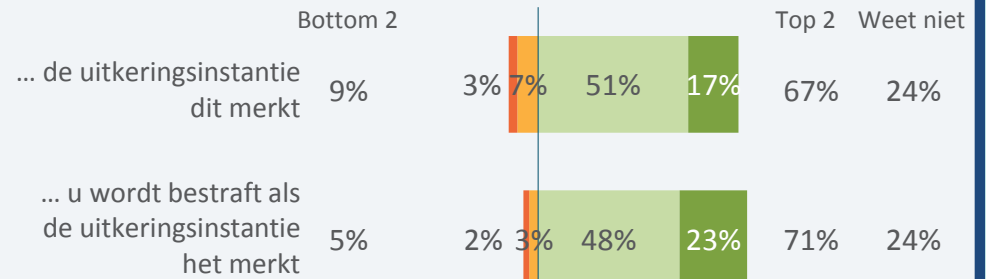
Twee derde van de AOW'ers denkt dat, wanneer zij hun plichten niet nakomen, er een grote kans is dat de uitkeringsinstantie dit merkt, één op de tien daarentegen acht de kans klein. Als het gaat om de strafkans, dan zijn zeven op de tien AOW'ers van mening dat wanneer een overtreding opgemerkt wordt, er ook daadwerkelijk consequenties tegenover staan. Vijf procent acht de kans op bestraffing klein.

Gehuwde AOW'ers met een toeslag percipiëren een hogere detectie- en strafkans dan de andere AOW'ers. Van hen denkt 32 procent dat de kans zéér groot is dat overtredingen opgemerkt worden en 31 procent acht de kans zéér groot dat er straf volgt.

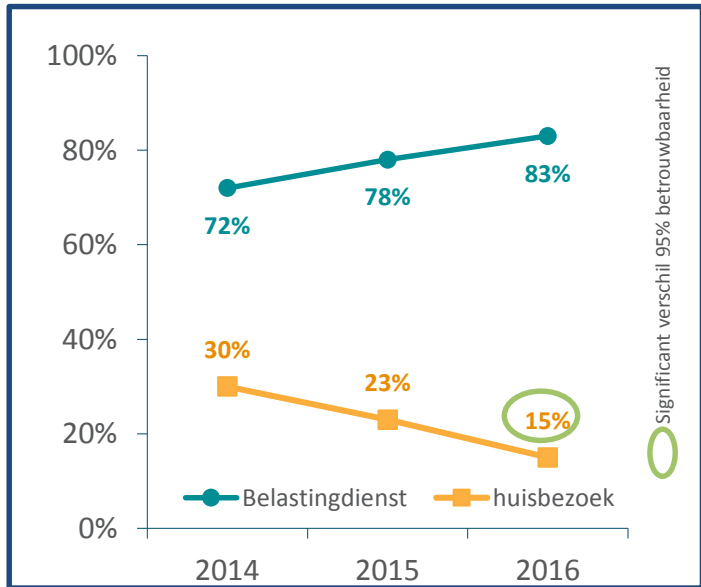
Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

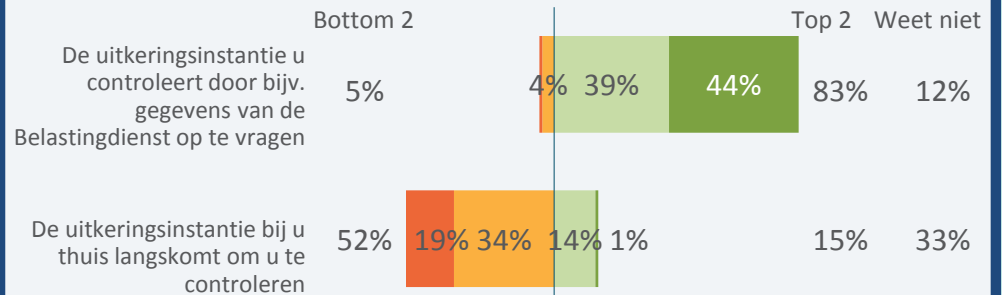
Van de AOW'ers met toeslag acht 83 procent de kans groot dat hun gegevens gecontroleerd worden aan de hand van gegevens van de Belastingdienst. Er zit een stijgende lijn in: het is significant hoger dan in 2014.

Verder denkt 15 procent van de AOW'ers dat de uitkeringsinstantie thuis langs komt om te controleren. Dit is aanzienlijk minder dan in eerdere jaren. In 2014 dacht 30 procent nog dat er een grote kans was dat dit gebeurde.

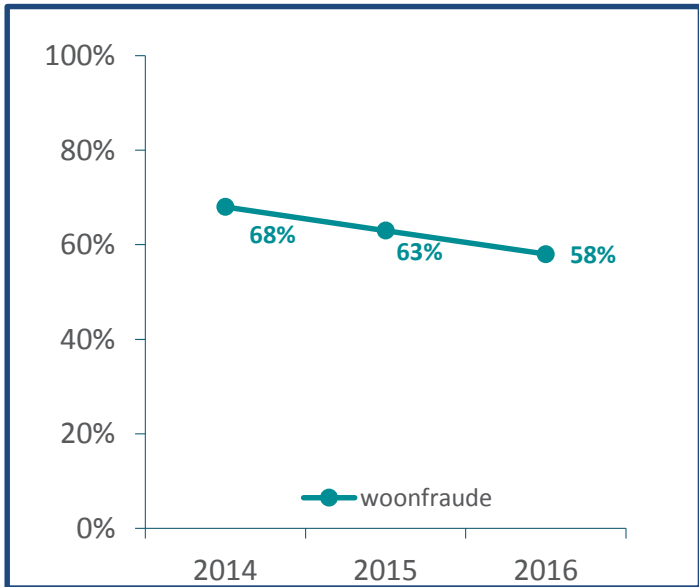
Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

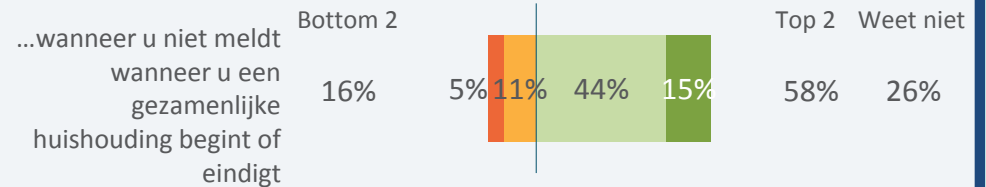
AOW'ers hebben de plicht om het te melden wanneer zij een gezamenlijke huishouden starten of beëindigen. Alleenstaanden ontvangen een hogere uitkering. Van de AOW'ers denkt 58 procent dat het opgemerkt wordt als zij het niet melden dat er wijzigingen zijn geweest in hun huishouden, 16 procent denkt dat de kans klein is dat dit opgemerkt wordt. Er lijkt een dalende lijn te zijn: in 2014 dachten significant meer AOW'ers dat het opgemerkt zou worden.

Gehuwden met toeslag denken vaker dan andere AOW'ers dat de kans groot is dat het opgemerkt wordt (76 procent van hen denkt dat de kans groot is).

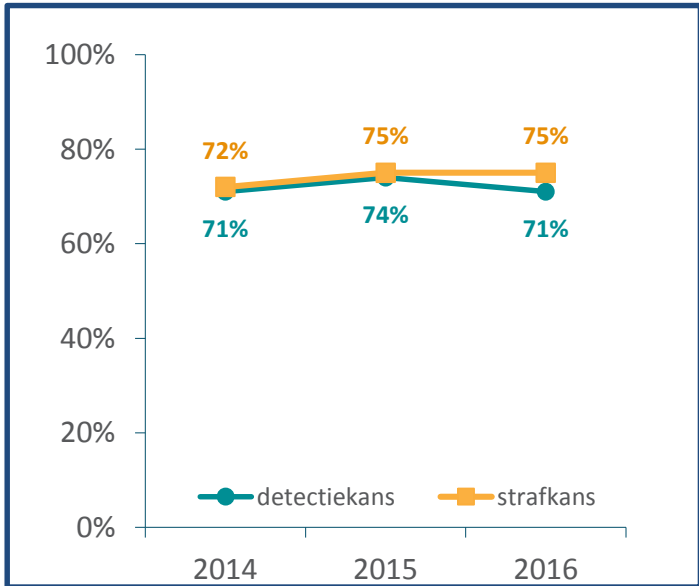

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

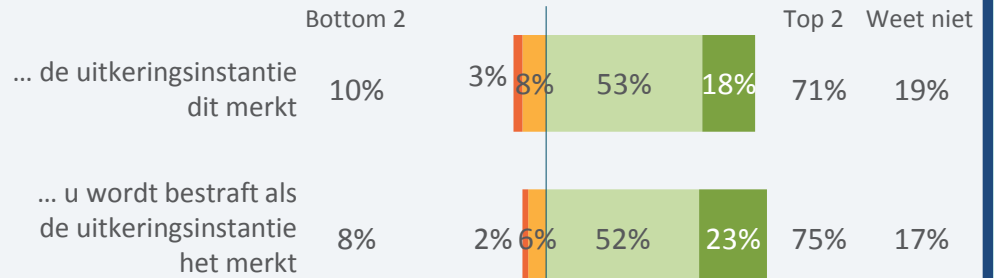

Van de AKW'ers denken zeven op de tien dat de kans groot is dat de uitkeringsinstantie het merkt als iemand zijn/haar plichten niet nakomt, één op de tien denkt dat de kans klein is. Wat betreft de strafbans acht driekwart van de AKW'ers de kans groot dat er daadwerkelijk een sanctie volgt; acht procent acht de kans klein. AKW'ers met kinderen ouder dan 16 jaar zijn wat uitgesprokener over de detectie- en strafbans: van hen denkt 25 procent dat de detectiekans zéér groot is en 31 procent denkt dat de strafbans zéér groot is. Bij de AKW'ers met jongere kinderen is dit respectievelijk 17 procent en 22 procent.

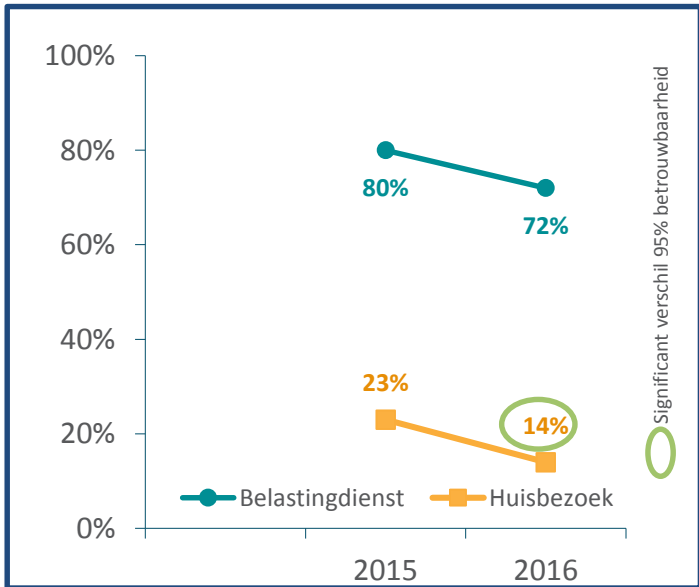

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

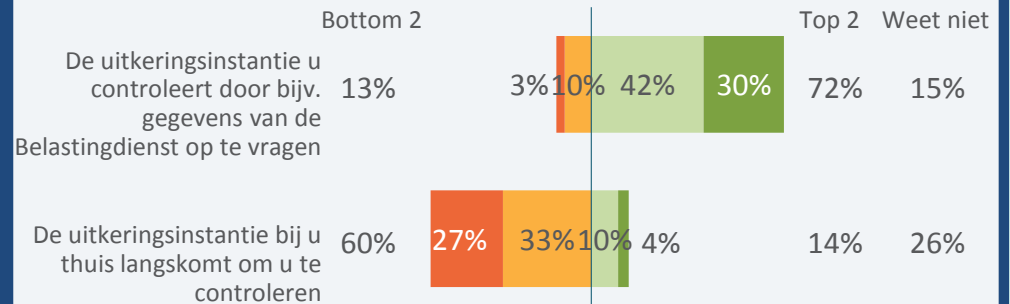

In 2015 werd voor het eerst voor de AKW de controlekans vastgesteld. Controle via de Belastingdienst is relevant voor de AKW'ers met kinderen ouder dan 16 jaar, controle door middel huisbezoek is iets waar alle AKW'ers mee te maken kunnen krijgen. In 2016 acht 72 procent van de AKW'ers met kinderen ouder dan 16 jaar de kans groot dat hun gegevens gecontroleerd worden aan de hand van gegevens van de Belastingdienst. Het huisbezoek achten ze niet waarschijnlijk, slechts 14 procent denkt dat de kans groot is dat zij thuis gecontroleerd worden. Dit is lager dan in 2015, toen dacht bijna een kwart nog dat de kans hierop groot was.

Hoe groot schat u de kans in dat...

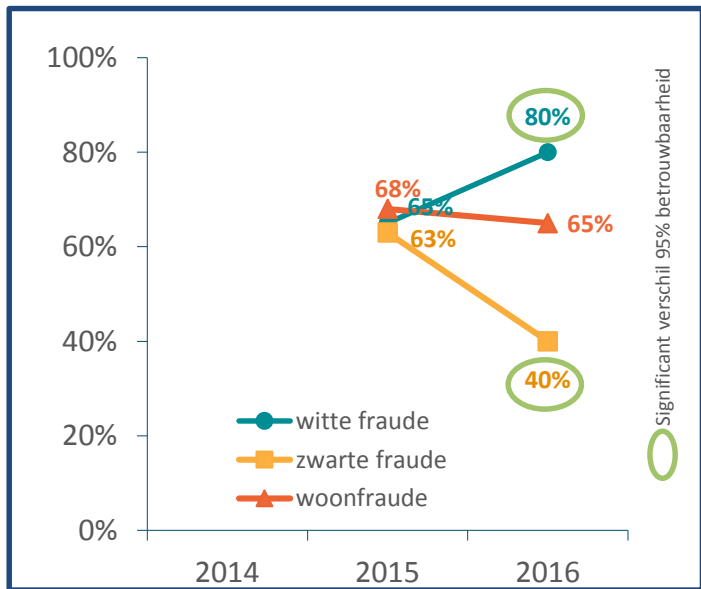
■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

Woonfraude, witte en zwarte fraude

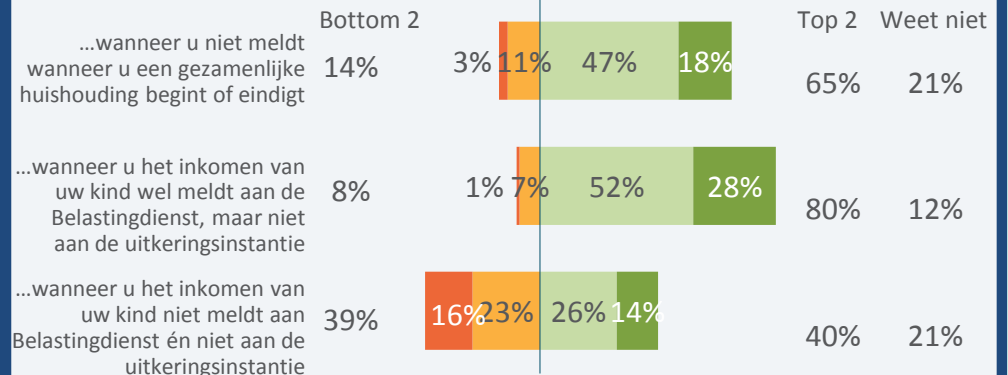
Als het gaat om witte en zwarte fraude, iets dat van toepassing kan zijn op AKW'ers met kinderen ouder dan 16 jaar, zien we een opmerkelijke trend. De gepercipieerde detectiekans met betrekking tot witte fraude is toegenomen, terwijl de gepercipieerde detectiekans met betrekking tot zwarte fraude is afgenomen. Dacht in 2015 nog 63 procent dat de kans groot was dat zwartwerken betrappt zou worden, nu is dat nog maar 40 procent. Andersom dacht in 2015 nog maar 65 procent dat witte fraude opgemerkt zou worden, nu is dat 80 procent.

De detectiekans met betrekking tot woonfraude, relevant voor alle AKW'ers, is wel gelijk gebleven.

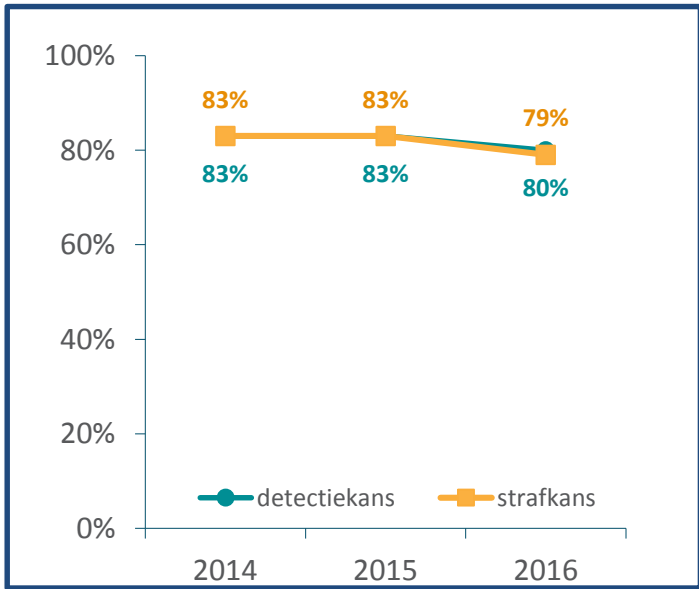

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

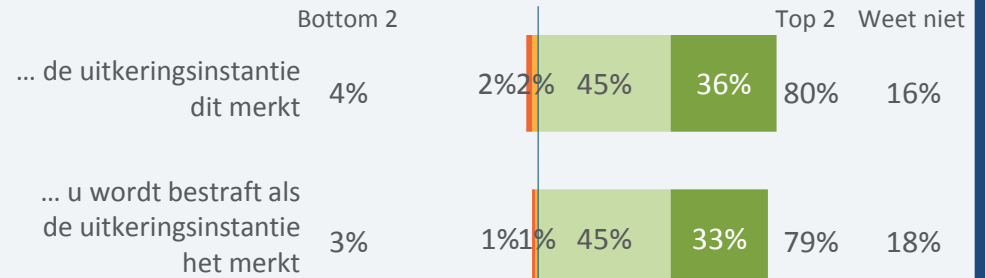

Acht op de tien Anw'ers achten de detectie- en straffkans groot. Eén op de drie acht de kans zelfs zéér groot. Slechts een enkeling denkt dat de kans klein is dat men betraapt en bestraft wordt als men de plichten niet na komt. De gepercipieerde detectie- en straffkans is vergelijkbaar met eerdere jaren.

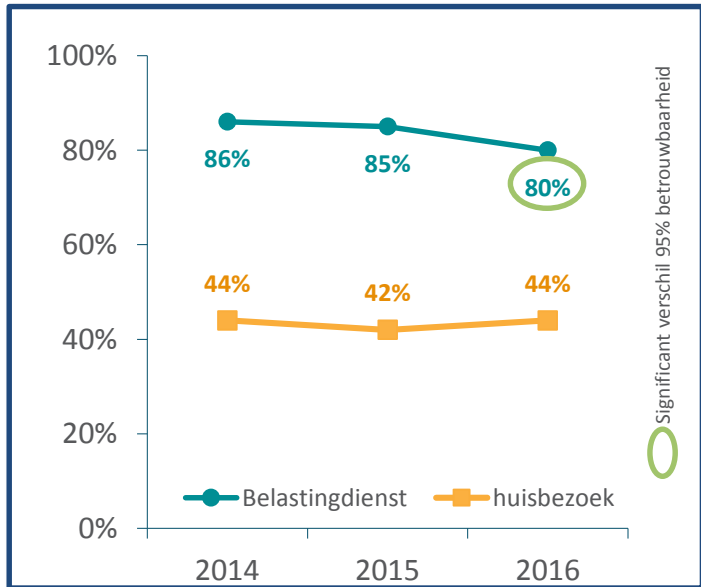

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

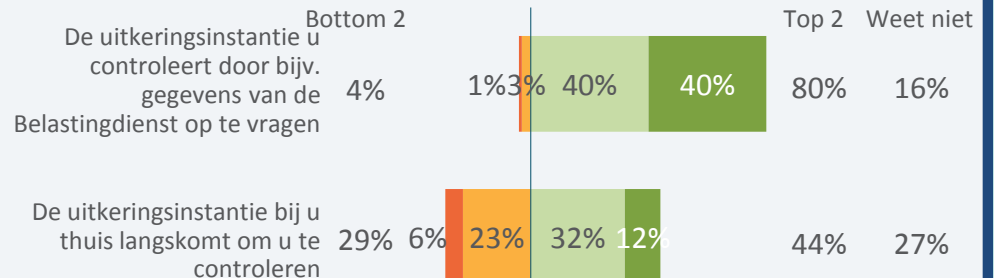

Hoewel nog steeds een grote meerderheid van de Anw'ers, 80 procent, het reëel acht dat de uitkeringsinstantie hun gegevens controleert bijvoorbeeld door gegevens bij de Belastingdienst, is het percentage wel wat gedaald. Thuiscontroles vinden Anw'ers minder waarschijnlijk: 44 procent denkt dat de kans groot is dat de uitkeringsinstantie hen thuis controleert. Dit is in lijn met eerdere jaren.

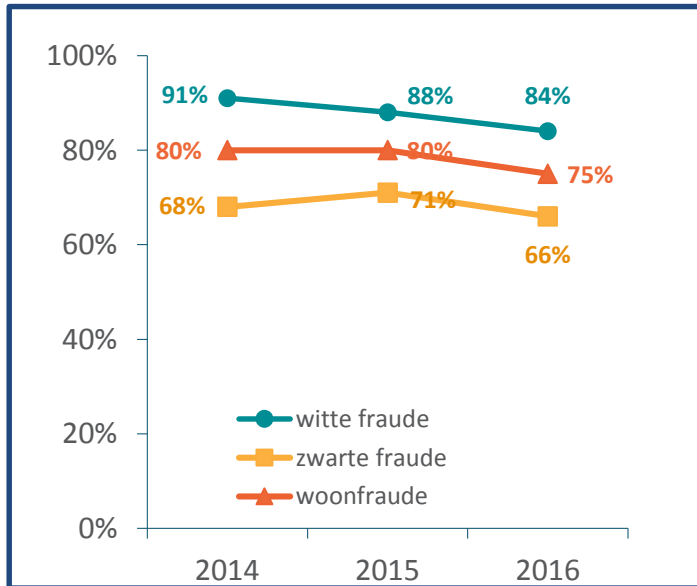
Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

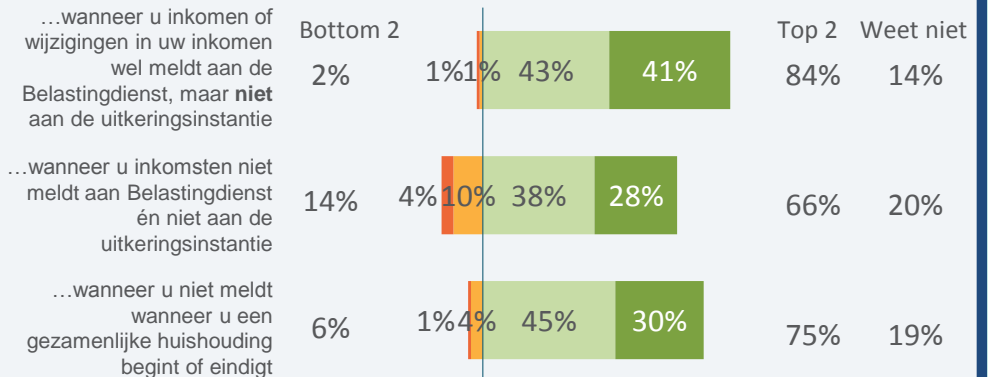
Woonfraude, witte en zwarte fraude

Slechts een enkele Anw'er denkt dat witte fraude niet opgemerkt wordt. 84 procent verwacht dat de kans groot is dat als zij witte fraude proberen te plegen dit opgemerkt wordt. Twee derde verwacht dat de kans groot is dat zwartwerken opgemerkt wordt. Daar tegenover staat 14 procent die zwartwerken niet controleerbaar acht. Als het gaat om het samenwonen, dan verwacht driekwart dat fraude hiermee opgemerkt wordt. Zes procent verwacht dat de kans klein is dat het opgemerkt wordt als zij onjuiste gegevens zouden verstrekken over hun huishouden. Dit is allemaal in lijn met eerdere jaren.

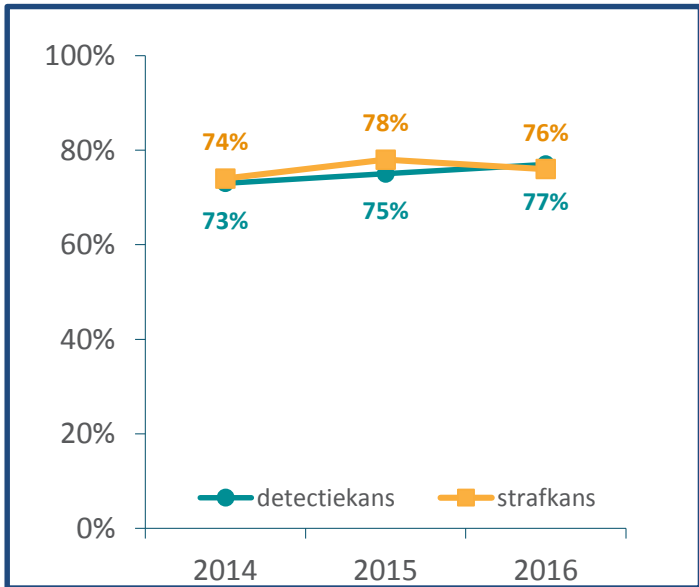

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

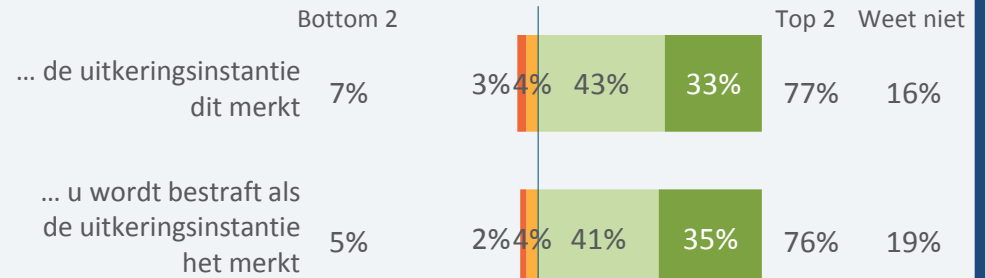

Van de mensen die AIO ontvangen, schat ruim driekwart de kans groot in dat het opgemerkt wordt als zij hun plichten niet nakomen en dat dit bestraft wordt. Een derde schat de kans zelfs zéér hoog. Zeven procent denkt dat de kans klein is dat overtredingen opgemerkt worden en vijf procent acht de kans klein dat dit vervolgens dan ook bestraft wordt. Dit beeld is vergelijkbaar met eerdere jaren.

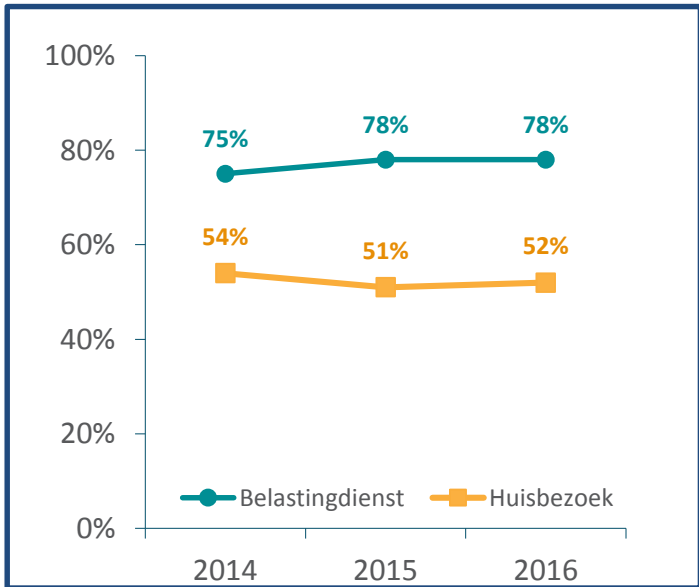

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

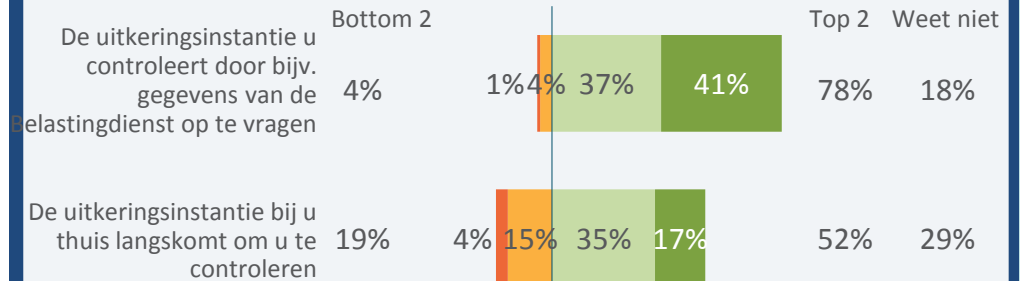

Op de PW na, verwachten AIO'ers, net als in eerdere jaren, het meest van alle uitkeringsgroepen dat zij thuis gecontroleerd worden op hun plichten. 52 procent acht de kans reëel dat zij thuis gecontroleerd worden. 78 procent van de AIO'ers denkt dat hun gegevens ter controle naast die van de Belastingdienst gelegd worden. Ook dit is vergelijkbaar met eerdere jaren.

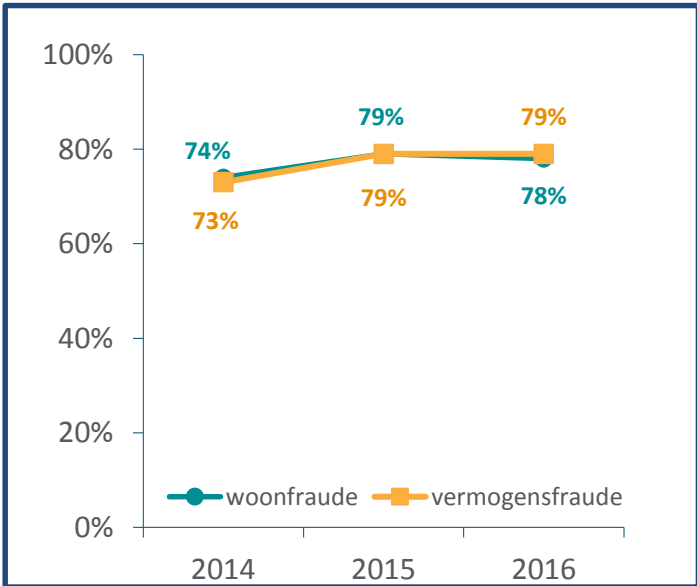
Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

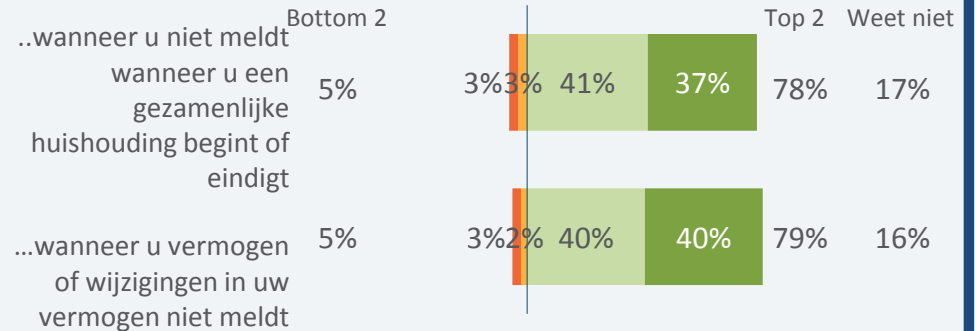
Acht op de tien AIO-gerechtigden denken dat het opgemerkt wordt wanneer zij niet de juiste informatie doorgeven over hun huishouden. Als het gaat om vermogensfraude, dan denken ook acht op de tien dat de kans groot is dat het opgemerkt wordt. Dit is hoger dan in 2014, maar vergelijkbaar met vorig jaar.

De ongehuwde AIO-gerechtigden percipiëren de detectiekans van vermogensfraude vaker als zéér groot dan de gehuwde AIO-gerechtigden. Van de ongehuwden zegt 44 procent dat de kans dat de kans groot is dat de uitkeringsinstantie vermogensfraude merkt, tegenover 34 procent bij de gehuwden.

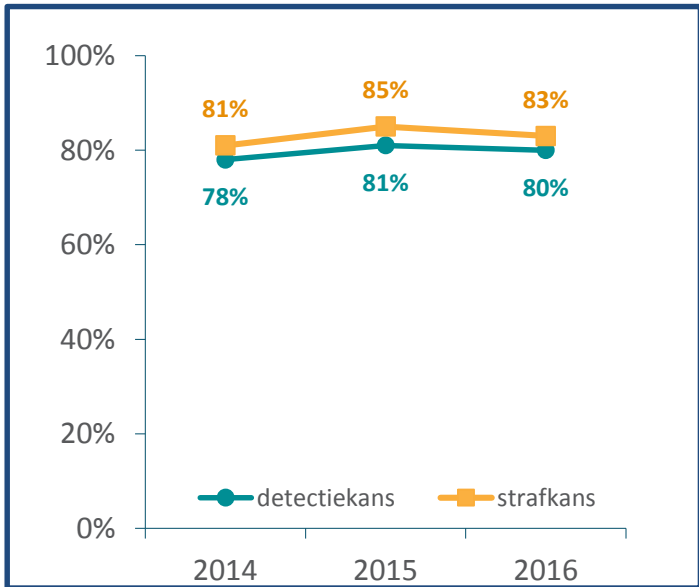

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

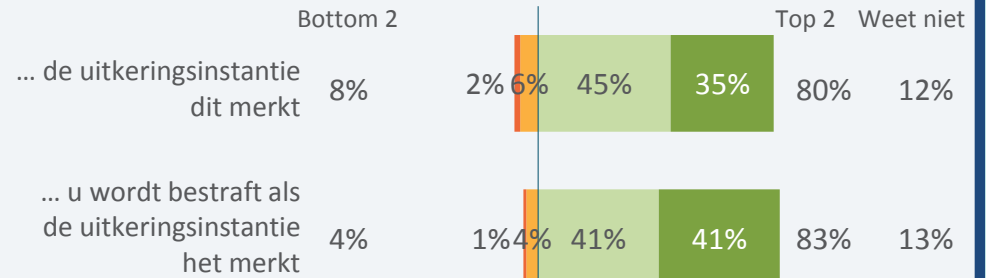

Van de mensen die WAO ontvangen, denken acht op de tien dat de kans groot is dat wanneer zij hun plichten niet nakomen, dit opgemerkt wordt. Een derde (35 procent om precies te zijn) schat de detectiekans zéér groot in. Acht procent denkt dat de kans klein is dat overtredingen opgemerkt worden. Als een overtreding opgemerkt wordt, dan denkt 83 procent van de WAO'ers dat de kans groot is dat hier een sanctie op volgt. Vier procent schat de kans klein in dat het niet nakomen van plichten ook daadwerkelijk bestraft wordt. De gepercipieerde detectie- en strafbans is gelijk aan eerdere jaren.

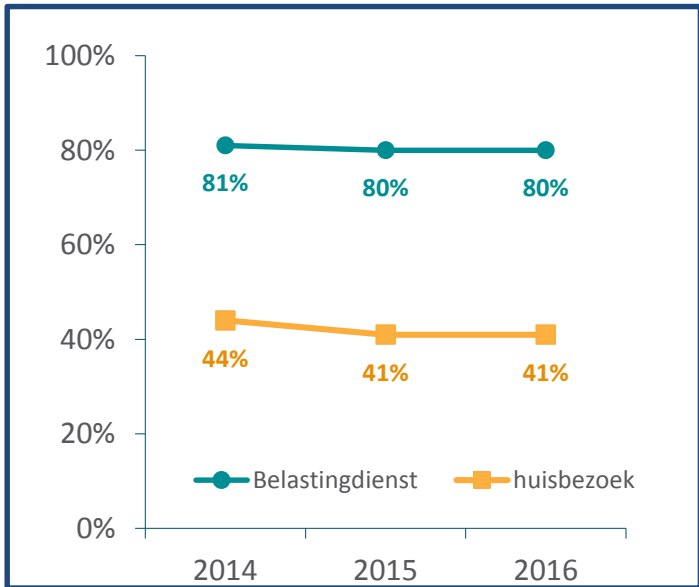

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

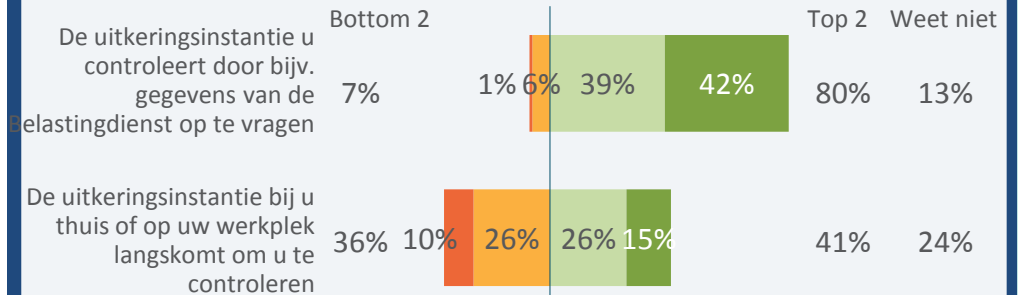

Van de WAO'ers denkt, net als in eerdere jaren, 80 procent dat hun gegevens gecontroleerd worden, bijvoorbeeld via de Belastingdienst. Controle aan huis of op het werk wordt door 41 procent van de WAO'ers als reëel geacht, tegenover 36 procent dat deze kans klein acht. Ook dit is vergelijkbaar met eerdere jaren.

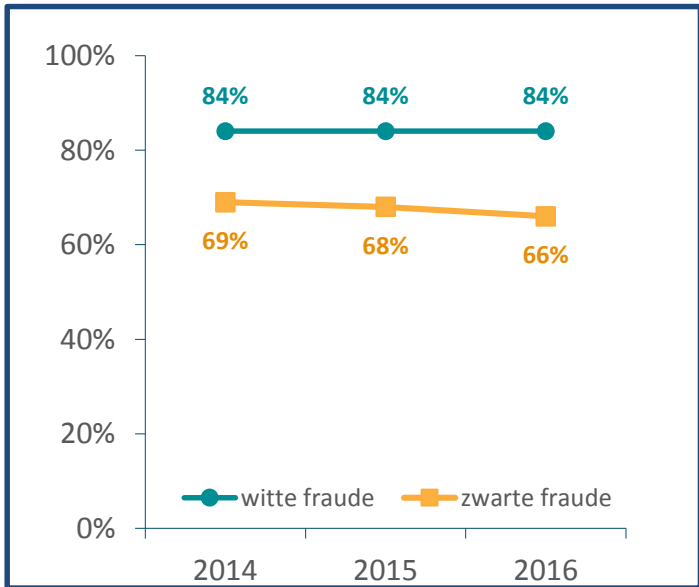

Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

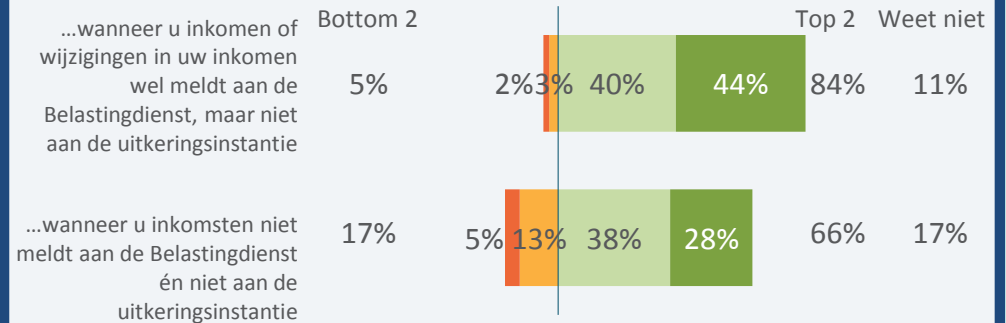

Van de WAO'ers denkt 84 procent dat de kans groot is dat witte fraude ontdekt wordt, vijf procent is van mening dat witte fraude niet snel ontdekt wordt. Een kleinere groep, maar nog steeds een meerderheid denkt dat ook zwartwerken gedetecteerd wordt: twee derde denkt dat de kans groot is dat zwartwerken opgemerkt wordt, terwijl 14 procent denkt dat de kans klein is. Dit beeld is in lijn met 2014.

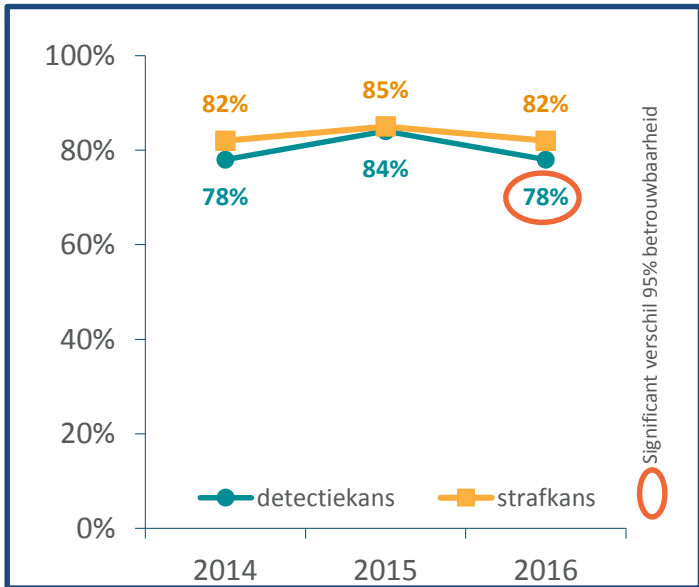
Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

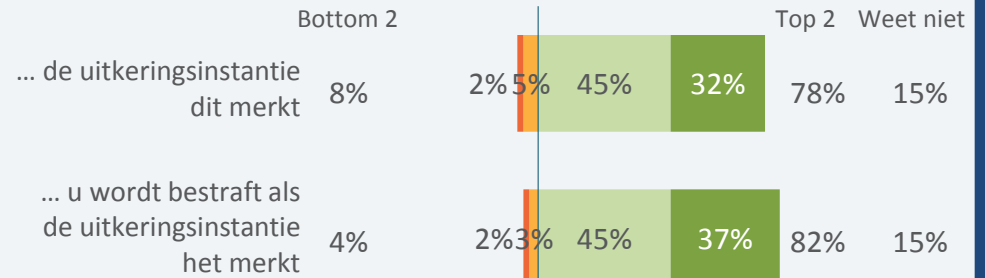
Van de WIA-gerechtigden verwacht 78 procent dat de kans groot is dat het niet nakomen van plichten opgemerkt wordt. Dit is lager dan in 2015, maar wel op gelijk niveau als in 2014. Acht procent van de WIA'ers schat de kans klein in dat de uitkeringsinstantie het niet nakomen van plichten opmerkt.

Van de WIA'ers denkt 82 procent dat de kans groot is dat het bestraft wordt wanneer de uitkeringsinstantie het merkt dat iemand bepaalde plichten niet nakomt. Vier procent denkt dat de kans klein is dat een overtreding daadwerkelijk bestraft wordt.

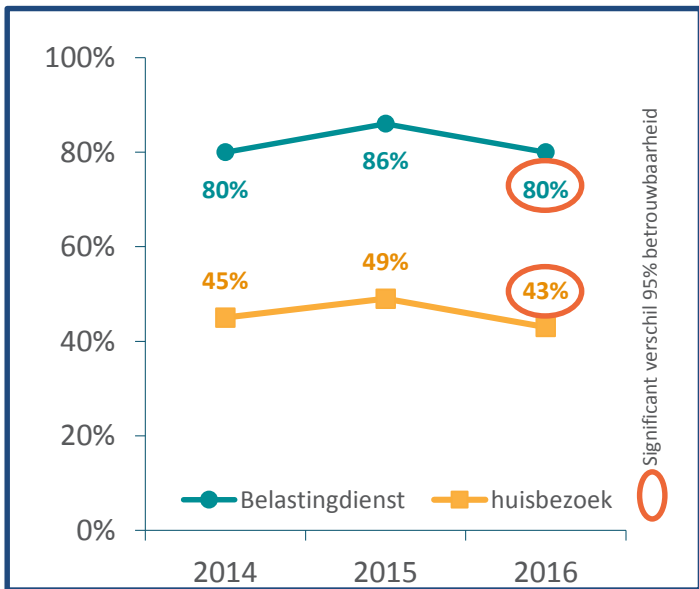

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

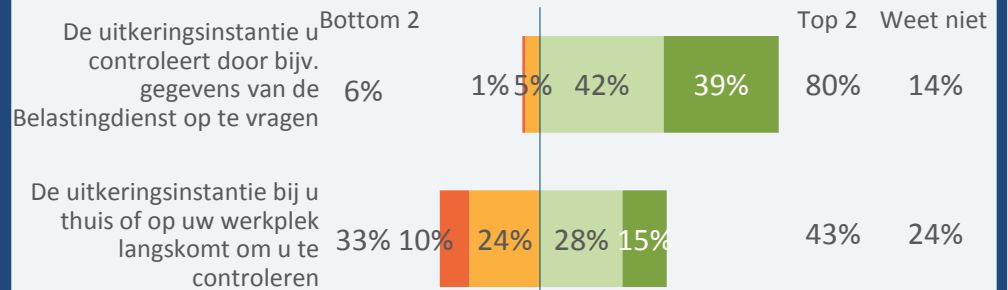

De kans dat controles uitgevoerd worden door gegevens op te vragen wordt door acht op de tien WIA-ontvangers groot ingeschat. Dit is lager dan in 2015, maar op hetzelfde niveau als in 2014. Eenzelfde trend zien we voor de gepercipieerde controlekans met betrekking tot een huisbezoek. Ook die is lager dan in 2015, maar op hetzelfde niveau als 2014. Anno 2016 schat 43 procent de kans groot dat dit gebeurt.

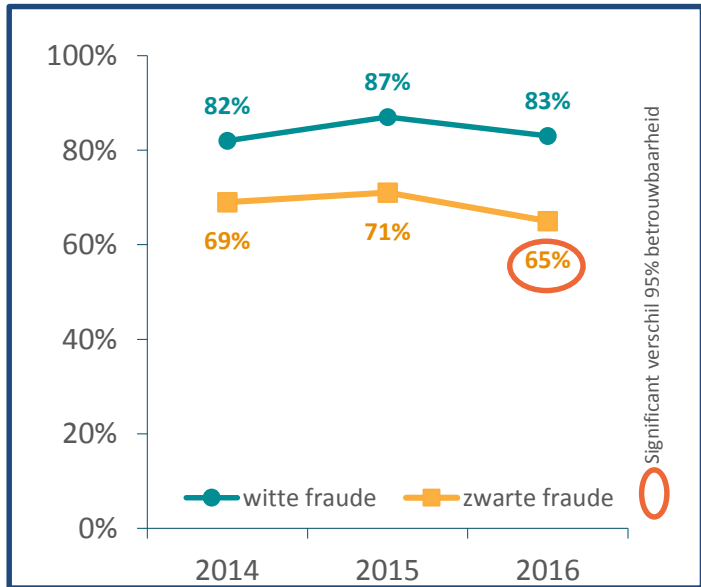

Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

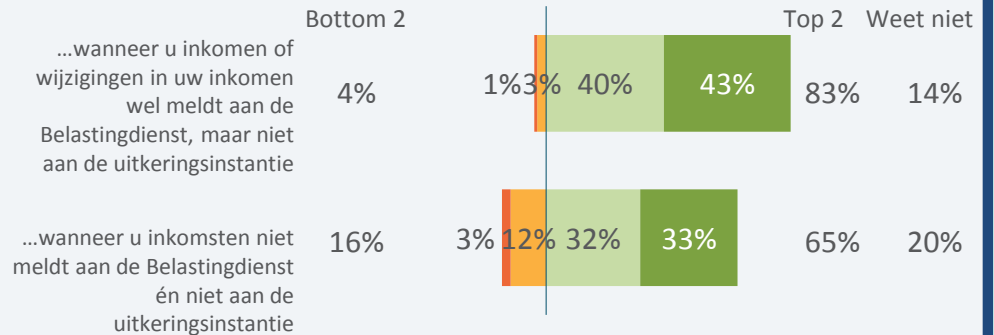

Van de WIA'ers verwacht 83 procent dat de kans groot is dat witte fraude wordt ontdekt. Twee derde verwacht dat de kans groot is dat zwarte fraude opgemerkt wordt. Dit is lager dan in 2015, toen nog 71 procent de kans groot achtte dat zwartwerken ontdekt zou worden.

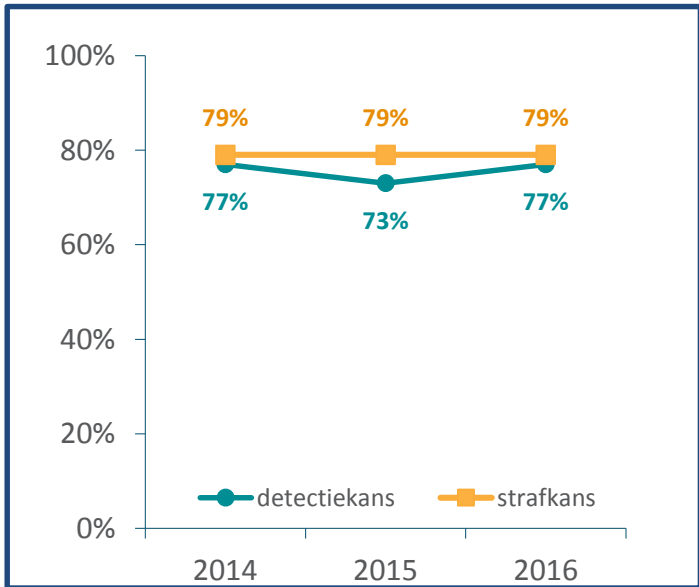

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

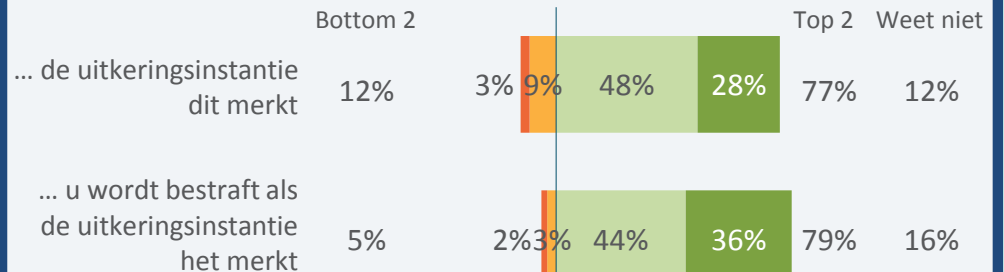

De perceptie van de detectiekans onder mensen die Wajong ontvangen is vergelijkbaar met eerder, de perceptie van de strafbans is zelfs exact gelijk. Van de Wajong-gerechtigden acht 77 procent de kans groot dat de uitkeringsinstantie het merkt als iemand zijn/haar plichten niet nakomt, 79 procent acht de kans groot dat overtredingen daadwerkelijk bestraft worden. De Wajong-gerechtigden die nWajong ontvangen, percipiëren een hogere detectie- en strafbans dan degenen die onder de oude regeling vallen. De gepercipieerde detectiekans onder de eerste groep is 83 procent, de gepercipieerde strafbans 85 procent. Bij de tweede groep is dit respectievelijk 73 procent en 76 procent.

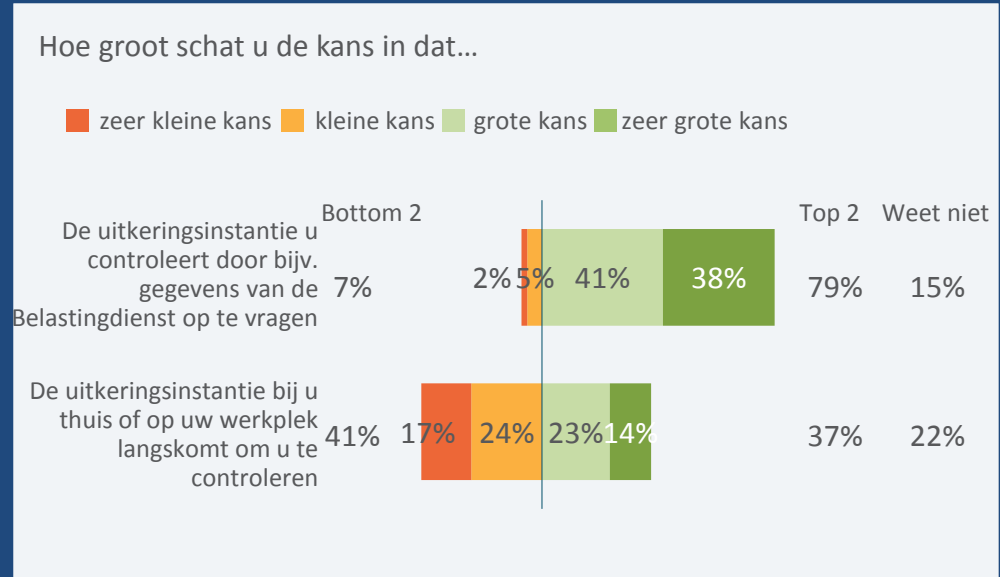
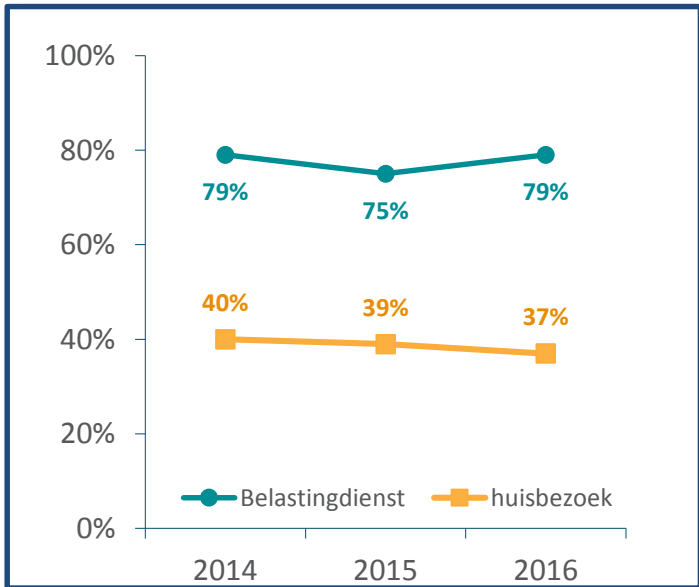

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

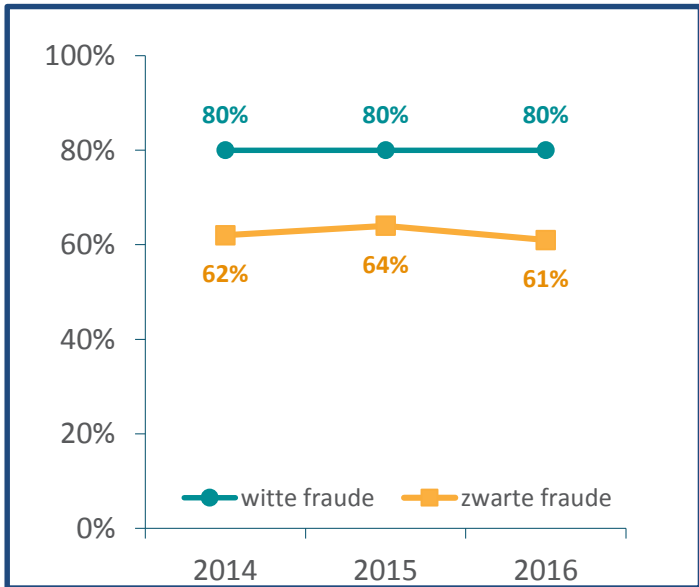
■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

Bij de Wajong denken acht op de tien dat de kans groot is dat er op afstand gecontroleerd wordt bijvoorbeeld door gegevens op te vragen bij de Belastingdienst. Controle door middel van thuisbezoek vinden Wajong-gerechtigden minder waarschijnlijk. Vier op de tien schatten de kans klein dat er thuis of op de werkplek wordt gecontroleerd, 37 procent schat de kans groot. Overigens schatten de nWajong-gerechtigden de kans vaker als zéér klein (22 procent acht de kans zéér klein) dan de Wajong-gerechtigden die onder de oude regeling vallen (15 procent acht de kans zéér klein).

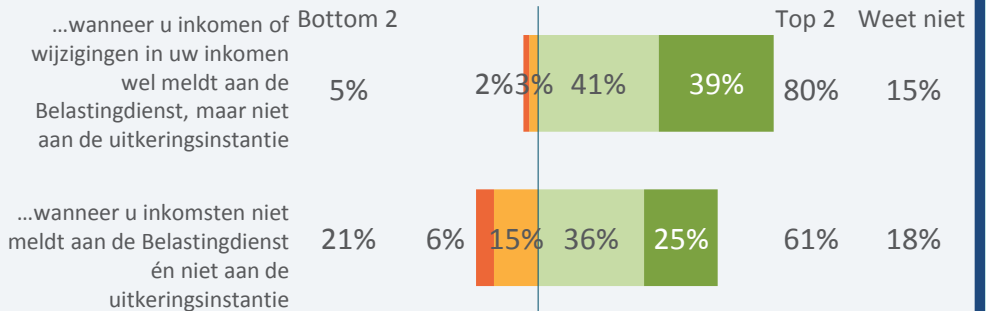

Van de Wajong-gerechtigden denkt 80 procent dat de kans groot is dat witte fraude ontdekt wordt. Dit is exact gelijk aan eerdere jaren. Als het gaat om zwartwerken, dan denkt 61 procent dat de kans groot is dat dit ontdekt wordt. Dat is nagenoeg gelijk aan eerdere jaren. Een op de vijf is van mening dat zwartwerken zich lastig laat ontdekken.

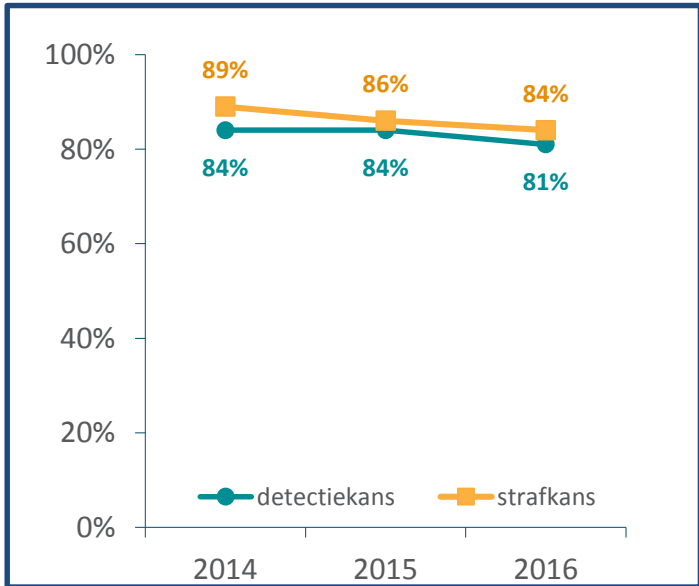

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

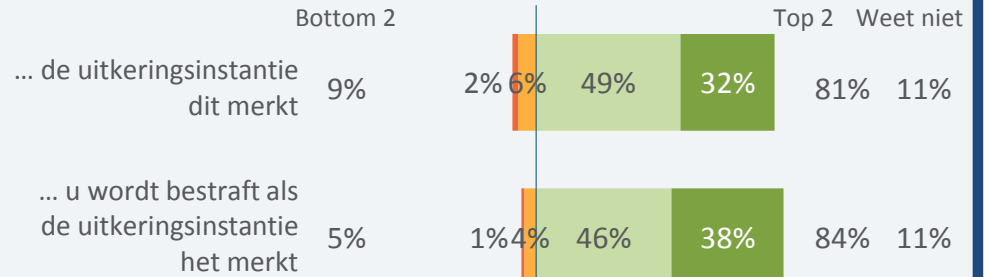

Acht op de tien WW'ers schatten de kans groot dat de uitkeringsinstantie het markt als zij hun verplichtingen niet nakomen. Negen procent van de WW'ers schat de kans klein in dat overtredingen opgemerkt worden. De straffkans wordt door 84 procent van de WW'ers als groot ingeschat, door vier op de tien zelfs als zéér groot. Vijf procent van de WW'ers schat de kans klein in dat opgemerkte overtredingen daadwerkelijk bestraft worden. De gepercipiëerde straffkans ligt op hetzelfde niveau als in 2015, maar is wel lager dan in 2014.

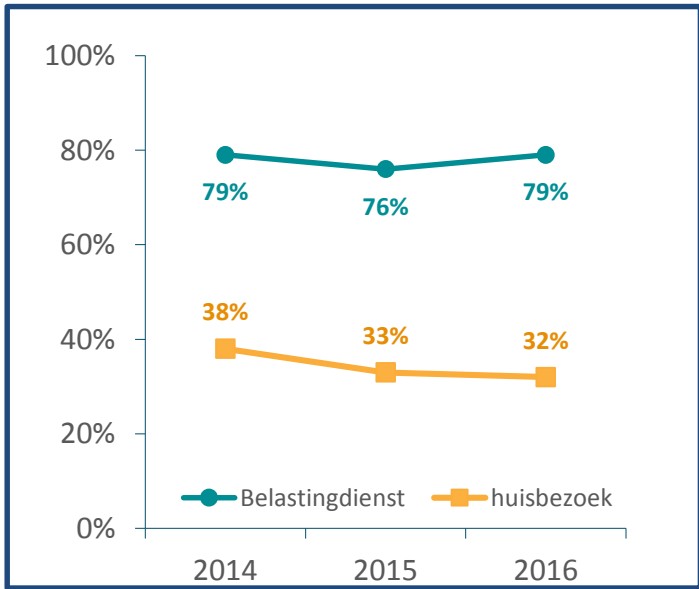

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

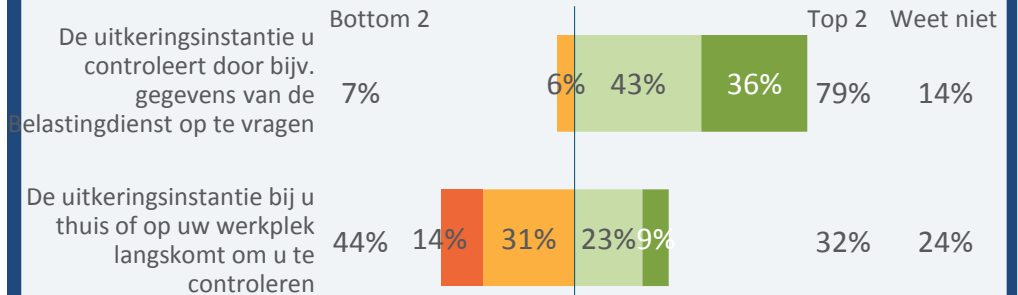

Zo'n acht op de tien WW'ers achten het reëel dat hun gegevens gecontroleerd worden bijvoorbeeld door de gegevens van de Belastingdienst eraan te leggen. Dit is in lijn met eerdere jaren. Dat er ook thuis of op het werk gecontroleerd wordt achten WW'ers minder waarschijnlijk. Van de WW'ers denkt 44 procent dat de kans klein is dat een dergelijke controle plaatsvindt. Een derde schat de kans wél groot dat huis- of werkbezoeken plaatsvinden.

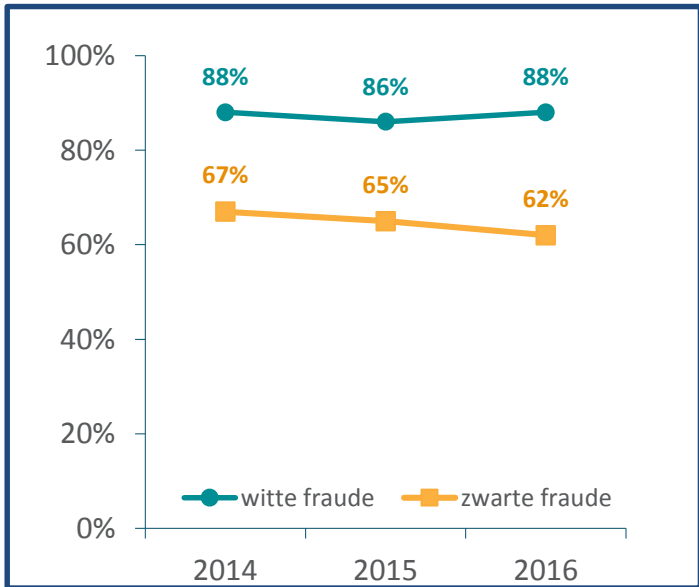

Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

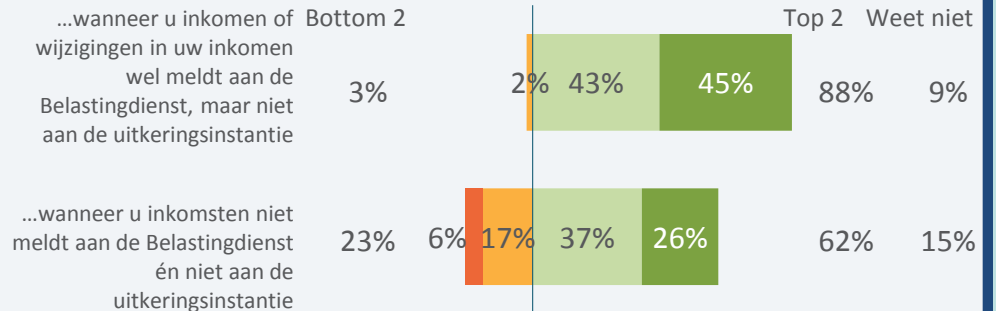

Een grote meerderheid van de WW'ers, 88 procent, verwacht dat witte fraude opgemerkt wordt. Ruim zes op de tien denken tevens dat de kans groot is dat zwartwerken wordt opgemerkt. Bijna een kwart is echter van mening dat de kans klein is dat zwartwerken opgemerkt wordt. De cijfers liggen in lijn met eerdere jaren.

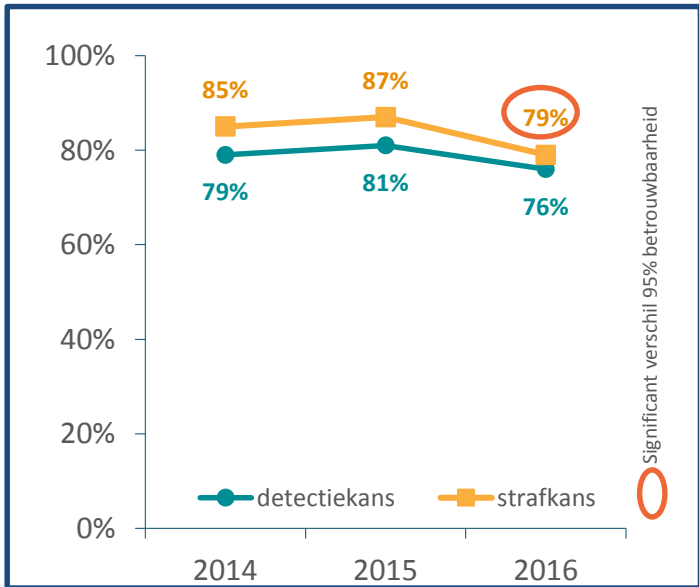

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

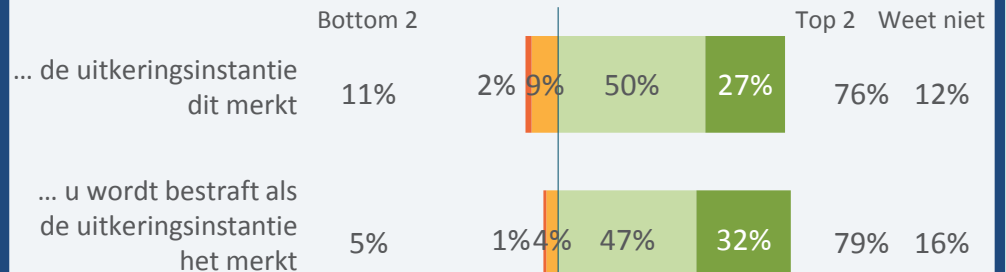

Van de mensen die ZW ontvangen denkt driekwart dat de kans groot is dat overtredingen opgemerkt worden, 11 procent schat de kans klein in dat de uitkeringsinstantie het merkt als iemand zijn/haar plichten niet nakomt. De straffkans wordt door 79 procent als groot ingeschat, vijf procent schat de kans klein. De gepercipieerde straffkans ligt lager dan in 2015. Toen dacht nog 87 procent dat de kans groot is dat overtredingen ook daadwerkelijk worden bestraft.

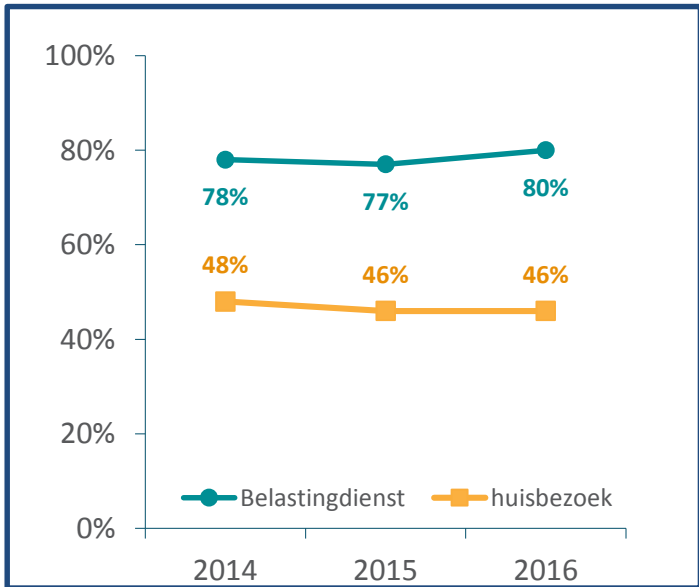

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

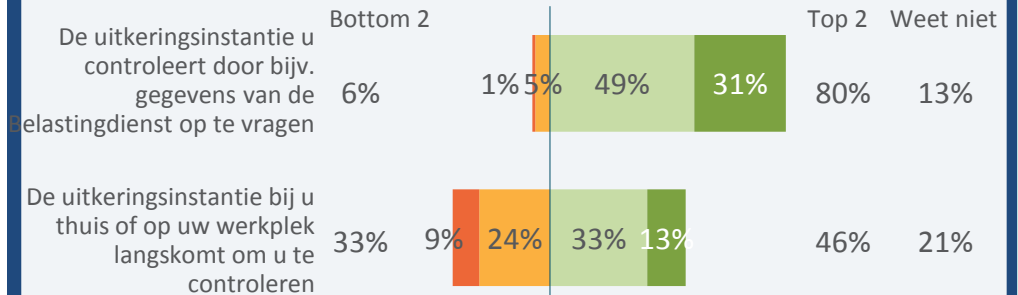

Bij de ZW verwacht 80 procent dat er op afstand controles plaatsvinden, bijvoorbeeld door gegevens te vergelijken met die van de Belastingdienst. Iets minder dan de helft van de ZW'ers (46 procent) acht het waarschijnlijk dat er ook huis- of werkplekbezoeken plaatsvinden ter controle. Een derde denkt dat het onwaarschijnlijk is dat zij thuis bezocht worden. In eerdere jaren zagen we vergelijkbare cijfers.

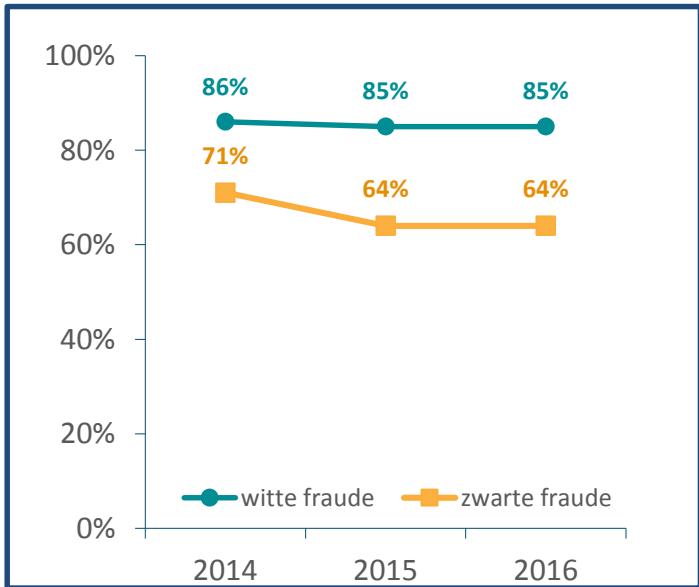

Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

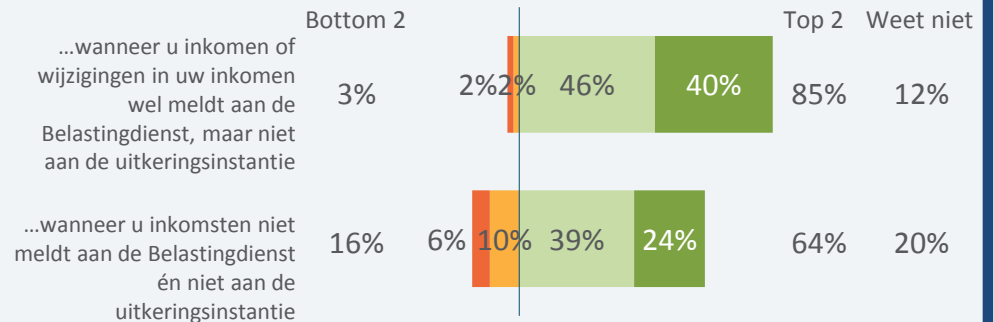

Een ruime meerderheid van 85 procent van de ZW'ers denkt dat het opgemerkt wordt wanneer zij iets anders aan de Belastingdienst melden dan aan het UWV. Dit is exact gelijk aan 2015. Van de ZW'ers denkt 64 procent dat de kans groot is dat zwartwerken opgemerkt wordt. Ook dit is exact gelijk aan 2015. Het is wel lager dan twee jaar geleden, in 2014 was 71 procent van de ZW'ers van mening dat de kans groot is dat zwartwerken opgemerkt wordt.

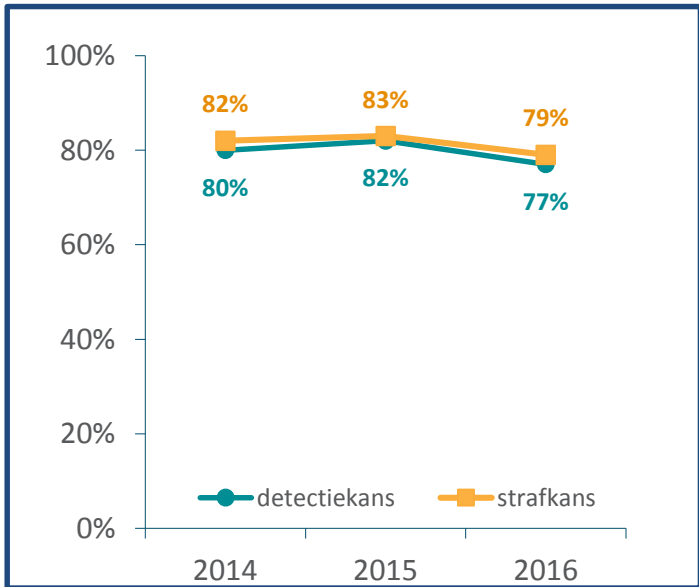

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

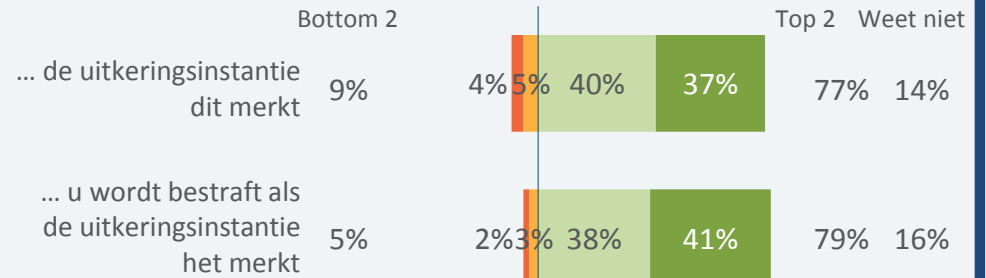

Volgens acht op de tien PW-gerechtigden is de detectie- en straffkans bij overtredingen groot. Vier op de tien achten de kans zelfs zéér groot dat overtredingen opgemerkt en bestraft worden. Er zijn geen grote verschillen tussen alleenstaande en samenwonende PW'ers.

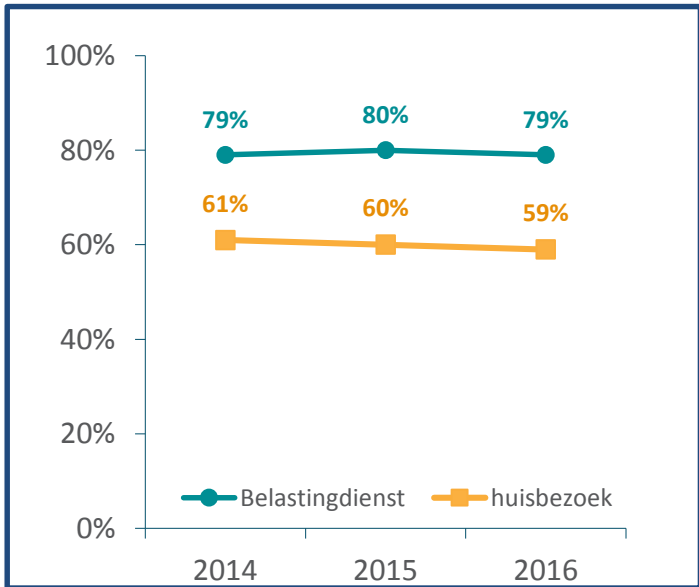

Stel u komt uw plichten niet na, hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

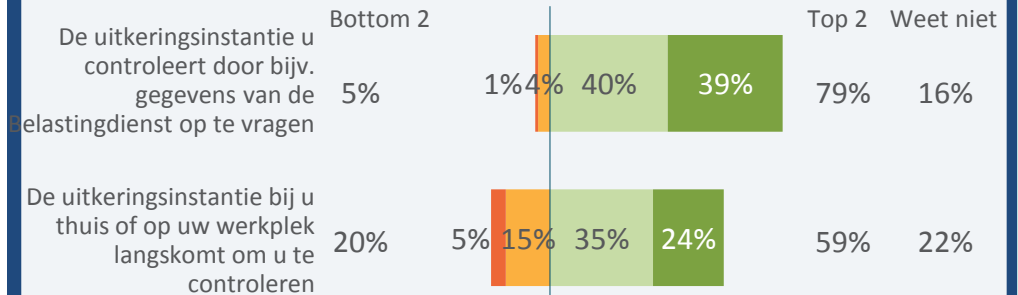

In vergelijking met de andere wetten, schatten PW'ers de kans hoger in dat zij ter controle thuis of op hun werk bezocht worden. Zes op de tien, ongeveer vergelijkbaar met eerdere jaren, achten de kans groot dat dit gebeurt. Samenwonenden denken dit net wat vaker dan alleenstaanden. Van de samenwonenden schat 65 procent de kans op controle thuis of op de werkplek groot in, tegenover 58 procent van de alleenstaanden. Dat er controle plaatsvindt door gegevens op te vragen bij de Belastingdienst beschouwen acht op de tien PW'ers als waarschijnlijk.

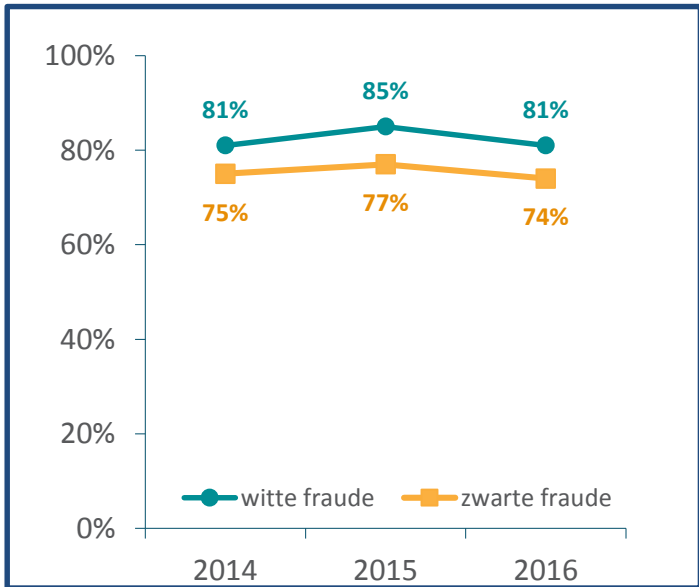

Hoe groot schat u de kans in dat...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

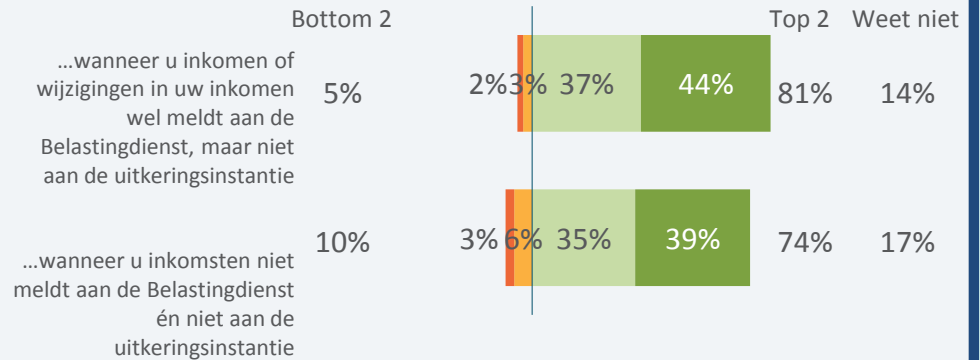

In lijn met 2015 denken ruim acht op de tien PW'ers dat de kans groot is dat witte fraude ontdekt wordt. Alleenstaanden achten deze kans vaker zéér groot dan samenwonenden: 45 procent tegenover 38 procent. In vergelijking met andere wetten, schatten PW'ers de kans vaker hoog in dat ook zwartwerken opgemerkt wordt: driekwart denkt dat de kans groot is dat dit ontdekt wordt, waarvan 39 procent de kans zelfs zéér hoog inschat. Hier zijn het juist de samenwonenden die het vaker waarschijnlijk achten. Van de samenwonenden denkt 80 procent dat de kans groot is dat zwartwerken opgemerkt wordt, tegenover 73 procent van de alleenstaanden.

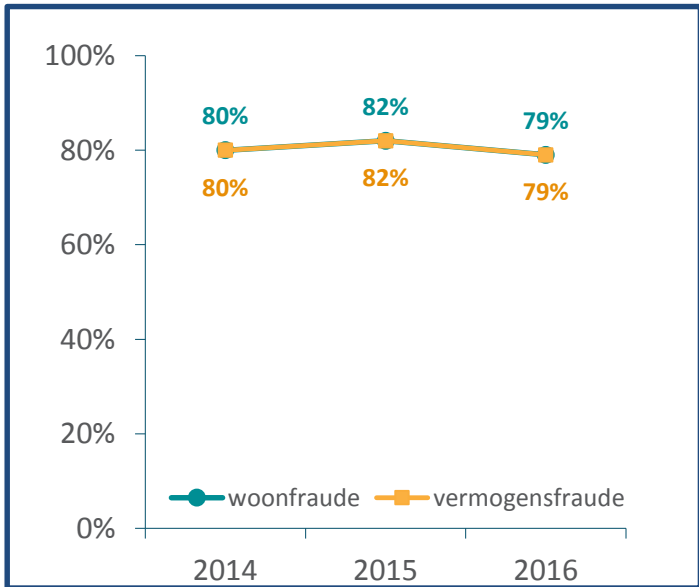

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

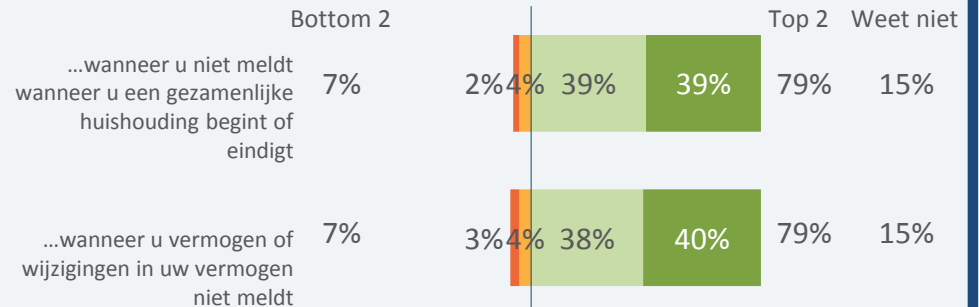

De perceptie van de detectiekans van woonfraude gaat gelijk op met de perceptie van de detectiekans van vermogensfraude. Voor het derde jaar op rij is het percentage PW'ers dat denkt dat de kans dat één van beide opgemerkt wordt exact gelijk. Acht op de tien PW'ers achten de kans groot dat de uitkeringsinstantie het merkt wanneer zij woonfraude dan wel vermogensfraude plegen. Dit is in lijn met eerdere jaren.

Stel u komt uw plichten niet na. Hoe groot schat u de kans in dat de uitkeringsinstantie het merkt ...

■ zeer kleine kans
 ■ kleine kans
 ■ grote kans
 ■ zeer grote kans

Perceptie van de hoogte van de boete

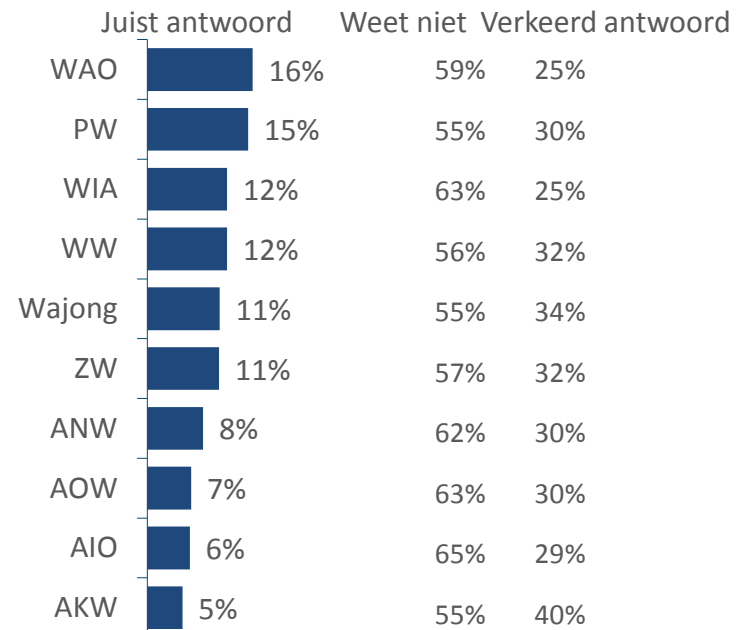
De maximale boete bij overtreding is terugbetaling plus 100 procent van het te veel ontvangen bedrag. De boete van 100 procent kan alleen opgelegd worden als iemand met opzet heeft gefraudeerd. Bij grove schuld volgt een boete van 75 procent. In de overige gevallen is de boete 50 procent van het gefraudeerde bedrag. Bij verminderde verwijtbaarheid is de boete 25 procent van dit bedrag.

We vroegen de uitkeringsgerechtigden wat volgens hen de maximale boete was, waarbij ze de keuze hadden tussen geen boete, een boete van 10 procent, een boete van 50 procent, een boete van 100 procent en het antwoord 'weet niet'.

Er blijkt anno 2016 nog veel onbekendheid als het gaat om de maximale boete. Slechts een kleine minderheid wist het juiste antwoord te geven. Bij de AIO kruist zelfs 65 procent het antwoord 'weet niet' aan. In de figuur hiernaast staat weergegeven hoeveel procent het juiste antwoord koos.

Zo'n 12 procent weet het juiste antwoord te noemen. De WAO-gerechtigden blijken het beste op de hoogte, 16 procent weet dat ze maximaal 100 procent bovenop het oorspronkelijke bedrag terug moeten betalen. Zij worden gevolgd door de PW-gerechtigden, van hen weet 15 procent het juiste bedrag te noemen.

Kennis hoogte maximale boete: percentage dat het juiste antwoord geeft – terugbetaling plus 100% van het te veel ontvangen bedrag

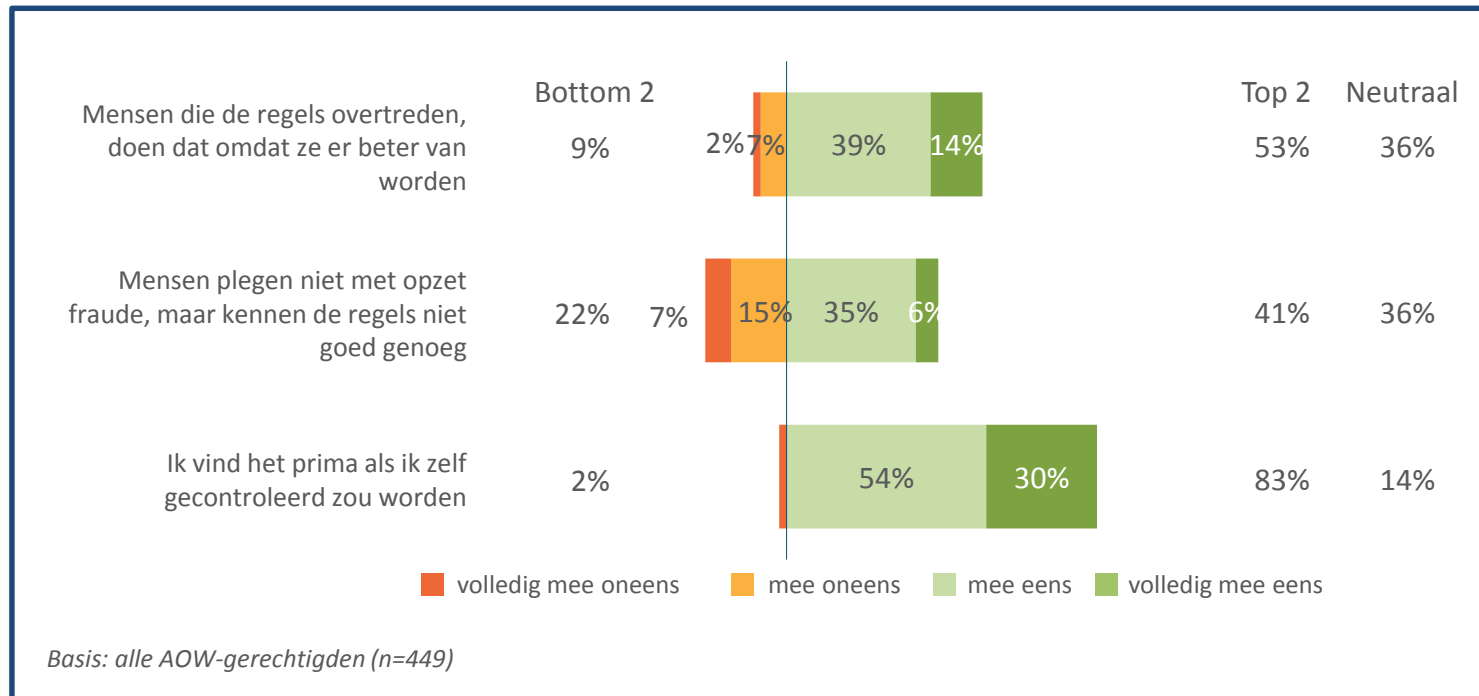

Bijlage 1
Houding en situatie

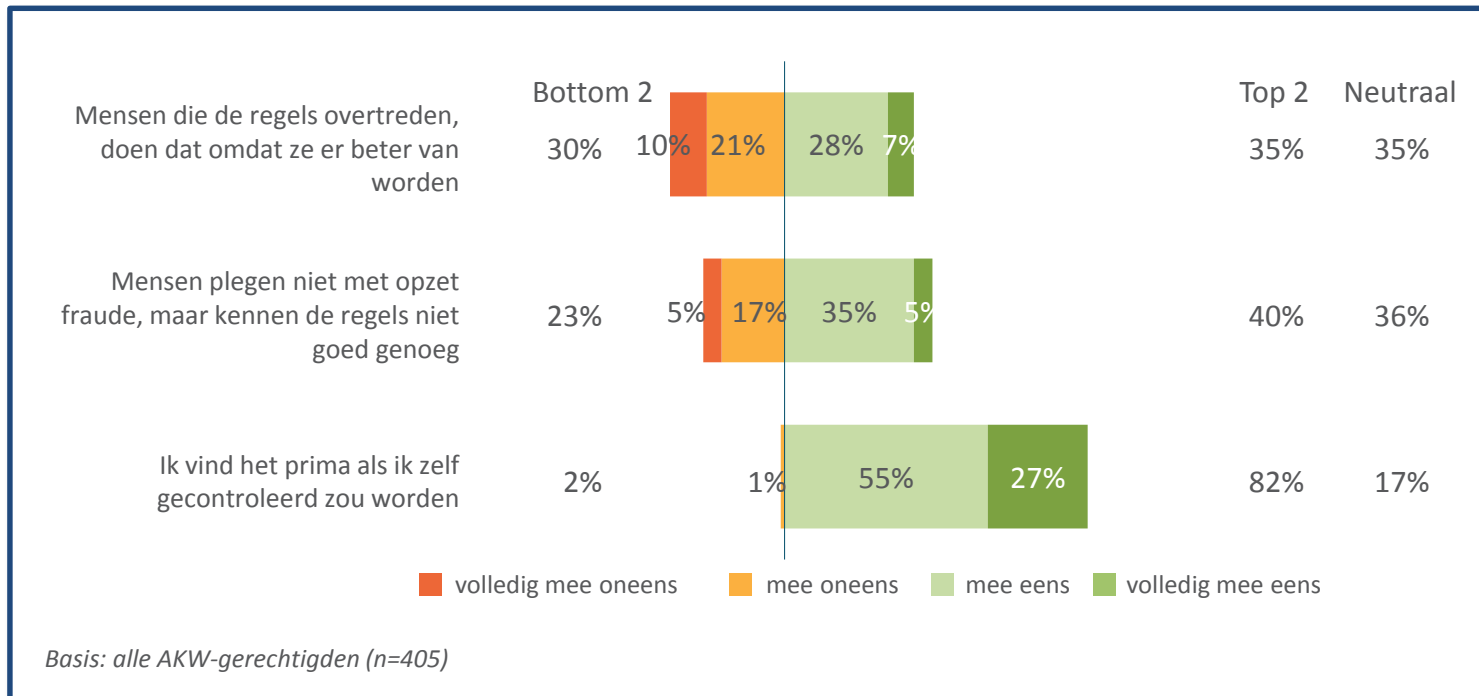
Meer dan de helft van de AOW-gerechtigden is ervan overtuigd dat mensen de regels overtreden om er zelf beter van te worden, dit is het meest vergeleken met de andere wetten. De meerderheid denkt overigens dat er niet met opzet fraude wordt gepleegd: 41 procent denkt dat deze mensen de regels niet goed genoeg kennen.

AOW-gerechtigden vinden het prima als ze zelf gecontroleerd zouden worden.

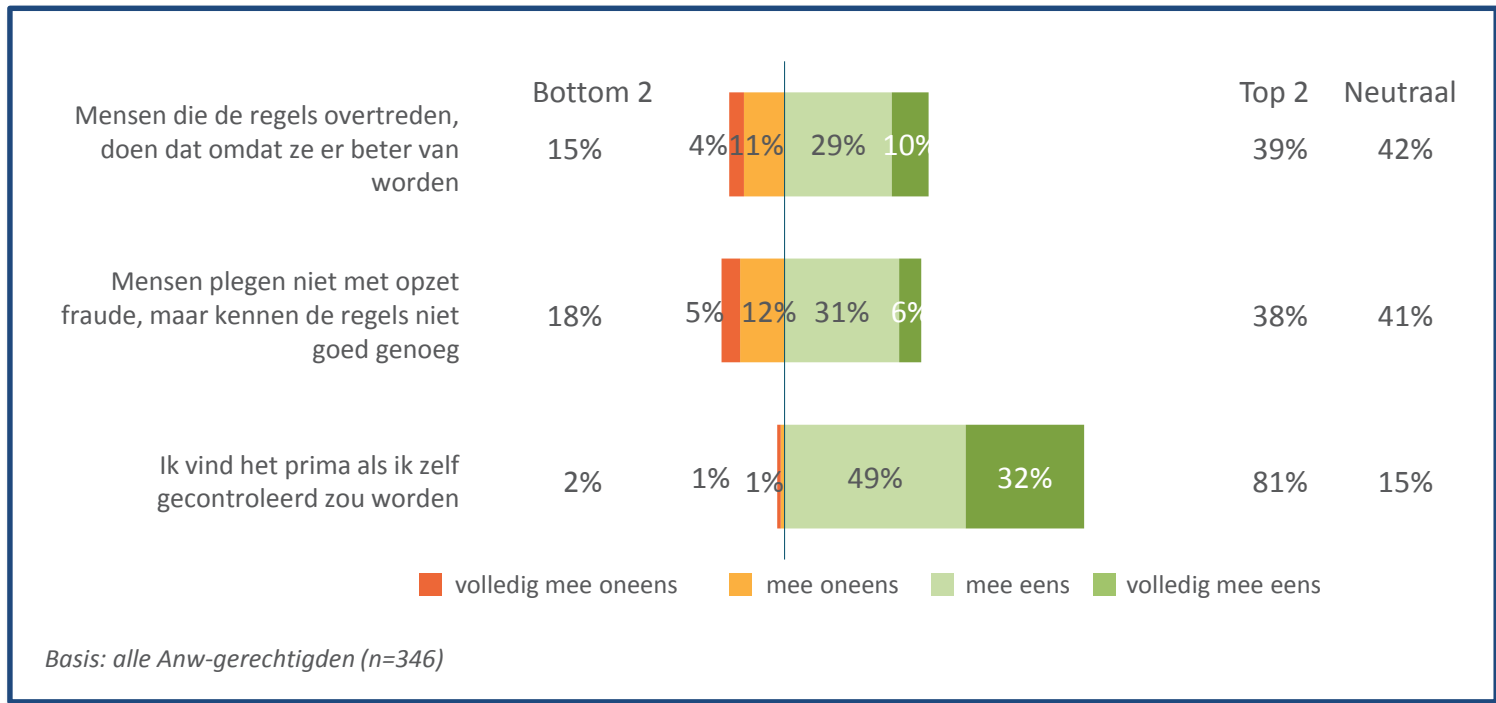
De meningen van AKW'ers over de stelling dat mensen de regels overtreden om er beter van te worden, zijn verdeeld. Een kleine meerderheid (35 procent) is het ermee eens. Kinderbijslagontvangers met kinderen jonger dan 16 jaar zijn het vaker oneens (32 procent) met de stelling dan kinderbijslagontvangers met kinderen ouder dan 16 jaar (21 procent).

AKW'ers hebben er verder geen problemen mee als ze zelf gecontroleerd zouden worden.

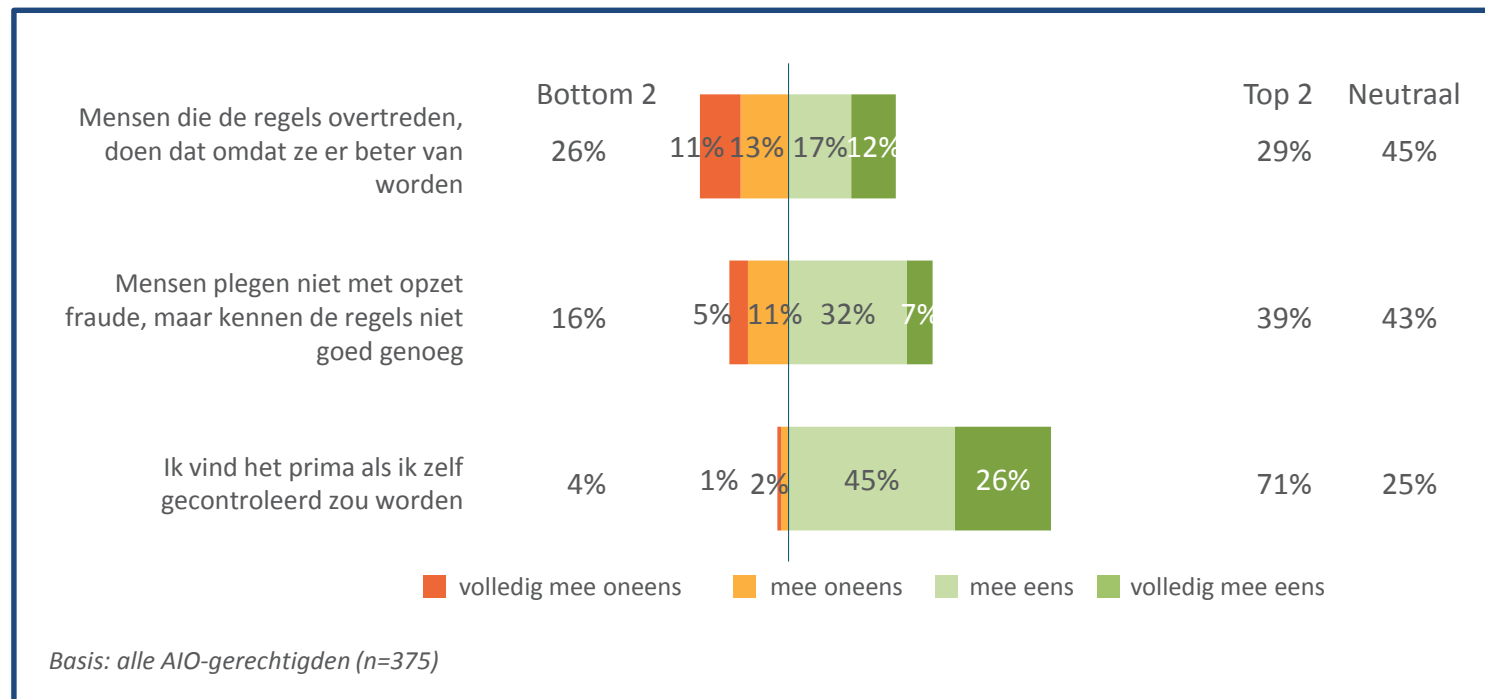
Ook Anw-gerechtigden hebben er geen problemen mee als ze zouden worden gecontroleerd (81 procent).

Circa vier op de tien Anw-gerechtigden zijn van mening dat mensen die de regels overtreden dit doen, omdat ze er beter van worden. Echter ook circa vier op de tien denken dat fraude wordt gepleegd doordat mensen de regels niet goed kennen.

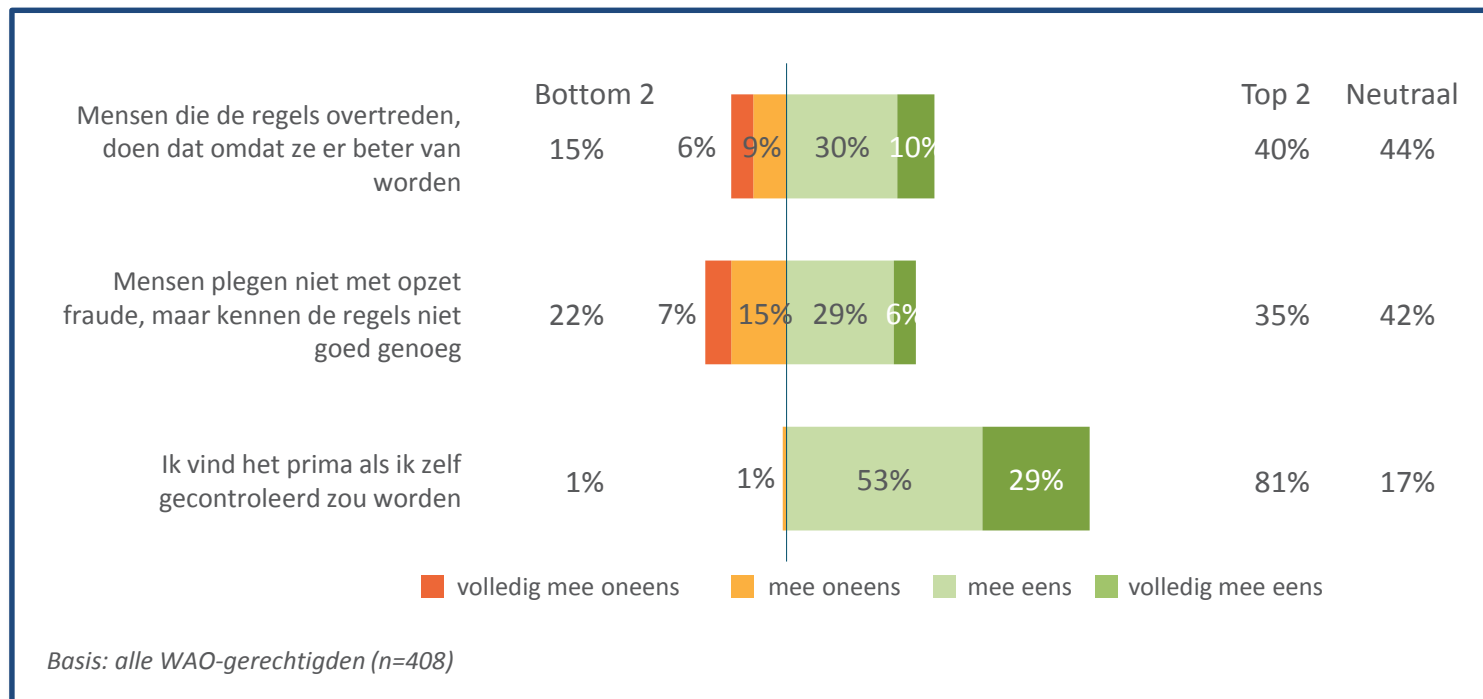
Vergeleken met vorig jaar vinden minder AIO-gerechtigden dat mensen die de regels overtreden dit doen, omdat ze er zelf beter van worden (daling van 37 procent in 2015 naar 29 procent in 2016).

In vergelijking met de andere SVB-wetten vinden AIO-gerechtigden het minder vaak prima om zelf gecontroleerd te worden, hoewel nog wel 72 procent er geen problemen mee heeft. Vergelijkbaar met de andere SVB-wetten zijn circa 4 op de 10 het eens met de stelling dat mensen niet met opzet fraude plegen, maar dit doen omdat ze de regels niet goed genoeg kennen.

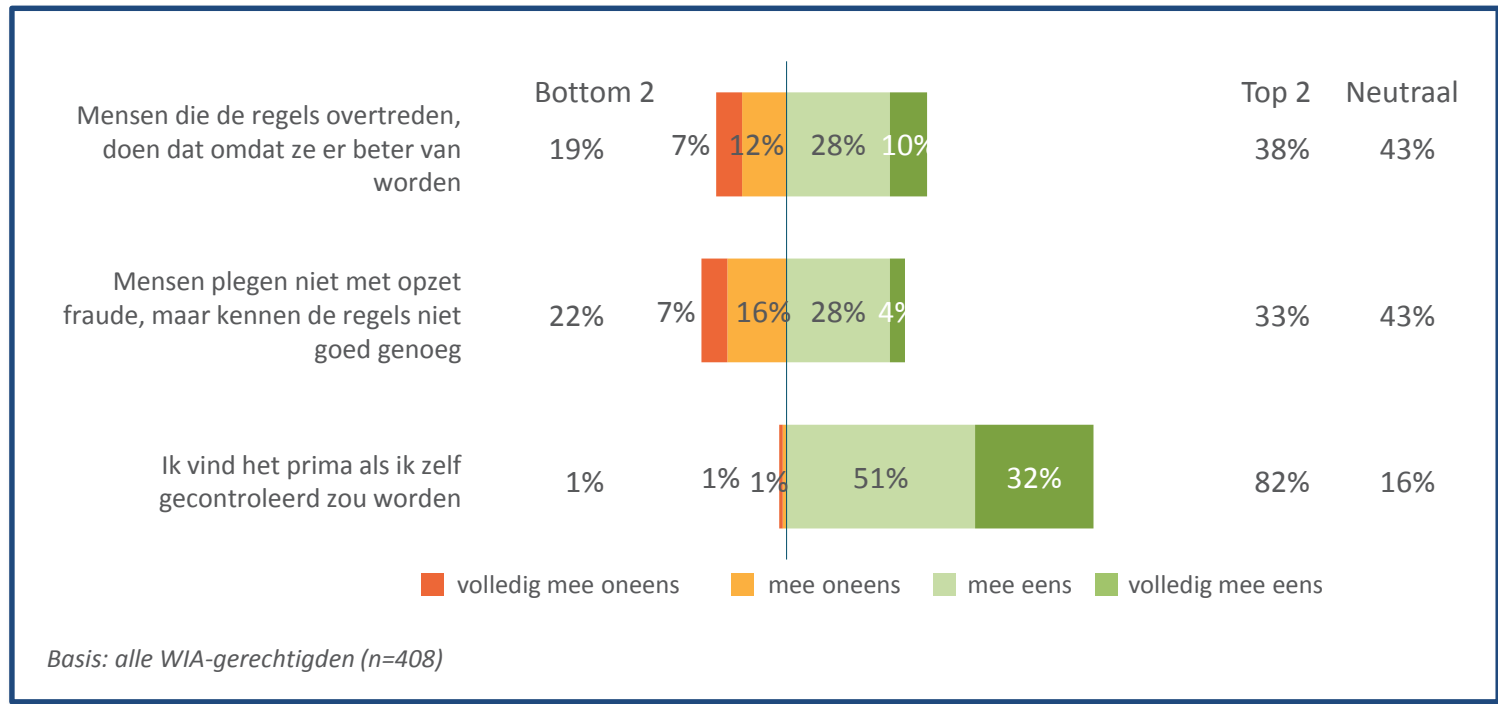
Vergeleken met 2015 is er een lichte stijging in het aantal WAO-gerechtigden die vinden dat mensen niet met opzet fraude plegen (van 32 procent 2015 naar 35 procent in 2016). 40 procent van de WAO-gerechtigden, het hoogste percentage vergeleken met de andere UWV wetten, is het eens met de stelling dat mensen de regels overtreden, omdat ze er zelf beter van worden. In tegenstelling tot vorig jaar is de meerderheid (44 procent) hier neutraal over (40 procent in 2015).

De meeste WAO-gerechtigden vinden het geen probleem als zij zelf zouden worden gecontroleerd (81 procent).

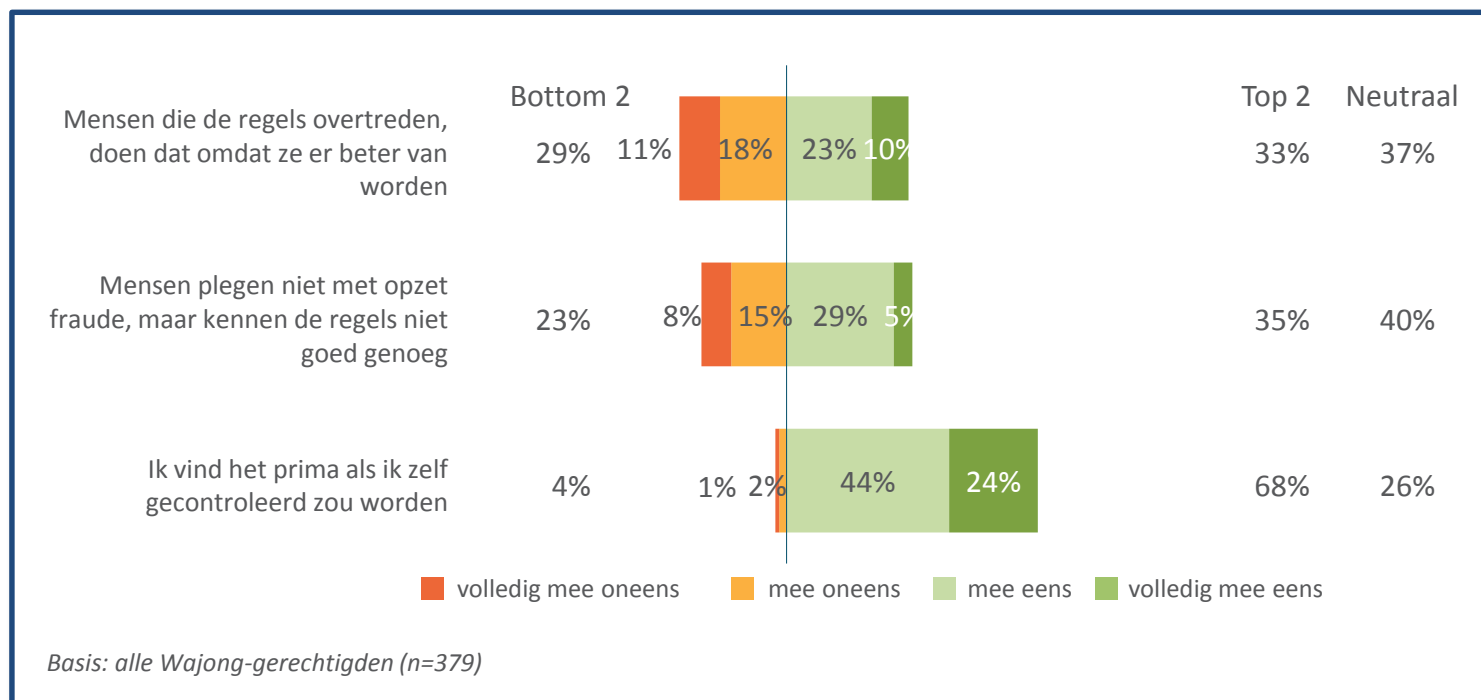
Net als vorig jaar vinden circa 4 op de 10 WIA-gerechtigden dat mensen die de regels overtreden dit doen, omdat ze er beter van worden. Een derde is van mening dat mensen niet met opzet fraude plegen, maar dat zij de regels niet goed genoeg kennen.

De meeste WIA-gerechtigden hebben er zelf geen problemen mee als ze gecontroleerd worden (82 procent).

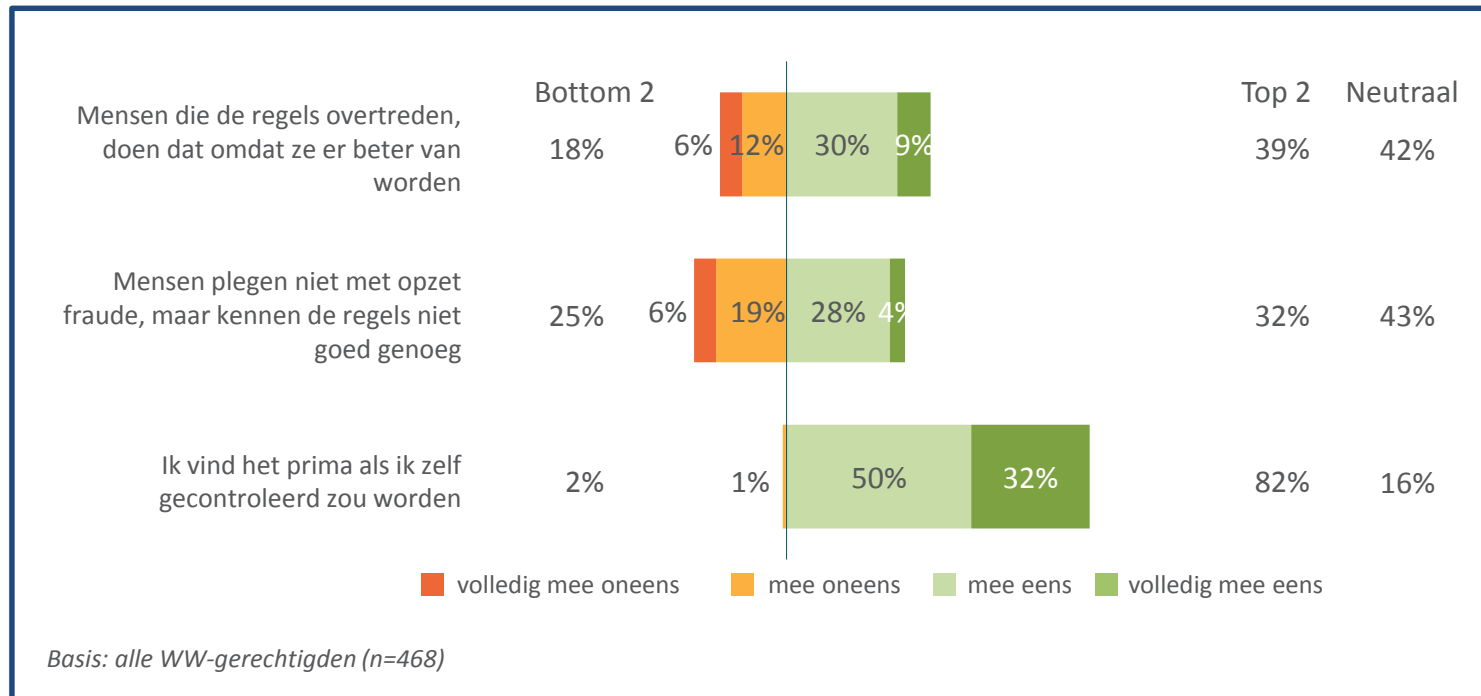
De meerderheid van de Wajong-gerechtigden staat neutraal tegenover de stelling dat mensen regels overtreden om er zelf beter van te worden. Een derde is het ermee eens en 29 procent oneens. Het aantal Wajong-gerechtigden dat denkt dat mensen die per ongeluk fraude plegen omdat ze de regels niet kennen, is licht gedaald (van 37 procent in 2015 naar 35 procent in 2016).

Vergeleken met voorgaande jaren vinden significant minder Wajong-gerechtigden het prima om zelf te worden gecontroleerd (78 procent in 2012, 79 procent in 2014, 76 procent in 2015, 68 procent in 2016).

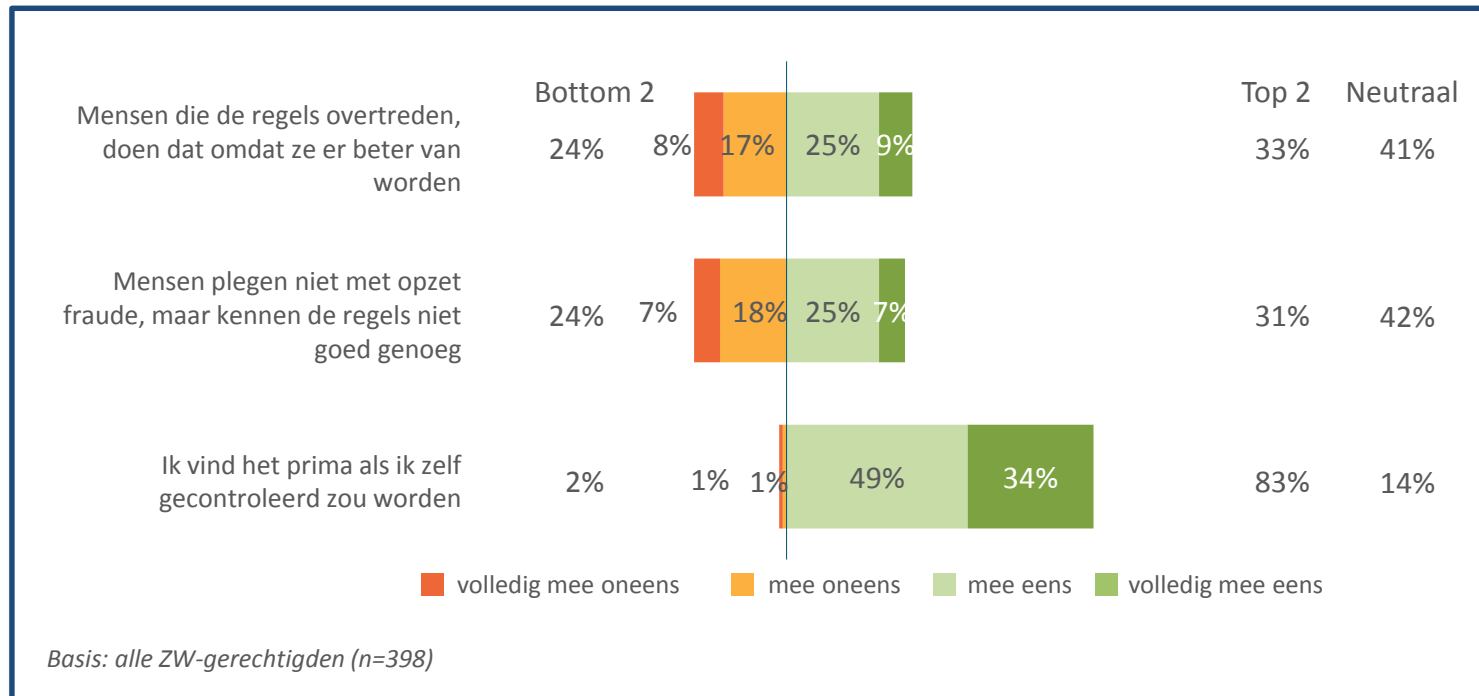
Ook een kleine meerderheid van de WW-gerechtigden (42 procent) staat neutraal tegenover de stelling dat mensen regels overtreden om er zelf beter van te worden. Een vergelijkbaar aandeel (39 procent) is het eens met deze stelling. Daarnaast is de meerderheid van de WW-gerechtigden neutraal over de stelling dat mensen die fraude plegen, dit niet met opzet doen.

Vergelijkbaar met de WAO-gerechtigden en WIA-gerechtigden, heeft 82 procent van de WW-gerechtigden er zelf geen problemen mee als ze gecontroleerd zouden worden.

Hoewel een derde van de ZW-gerechtigden vindt dat mensen die de regels overtreden dit doen, om er beter van worden, is de meerderheid neutraal van mening hierover (41 procent). Ook staat de meerderheid neutraal tegenover de stelling dat mensen niet met opzet fraude plegen, maar dit doen omdat zij de regels niet kennen.

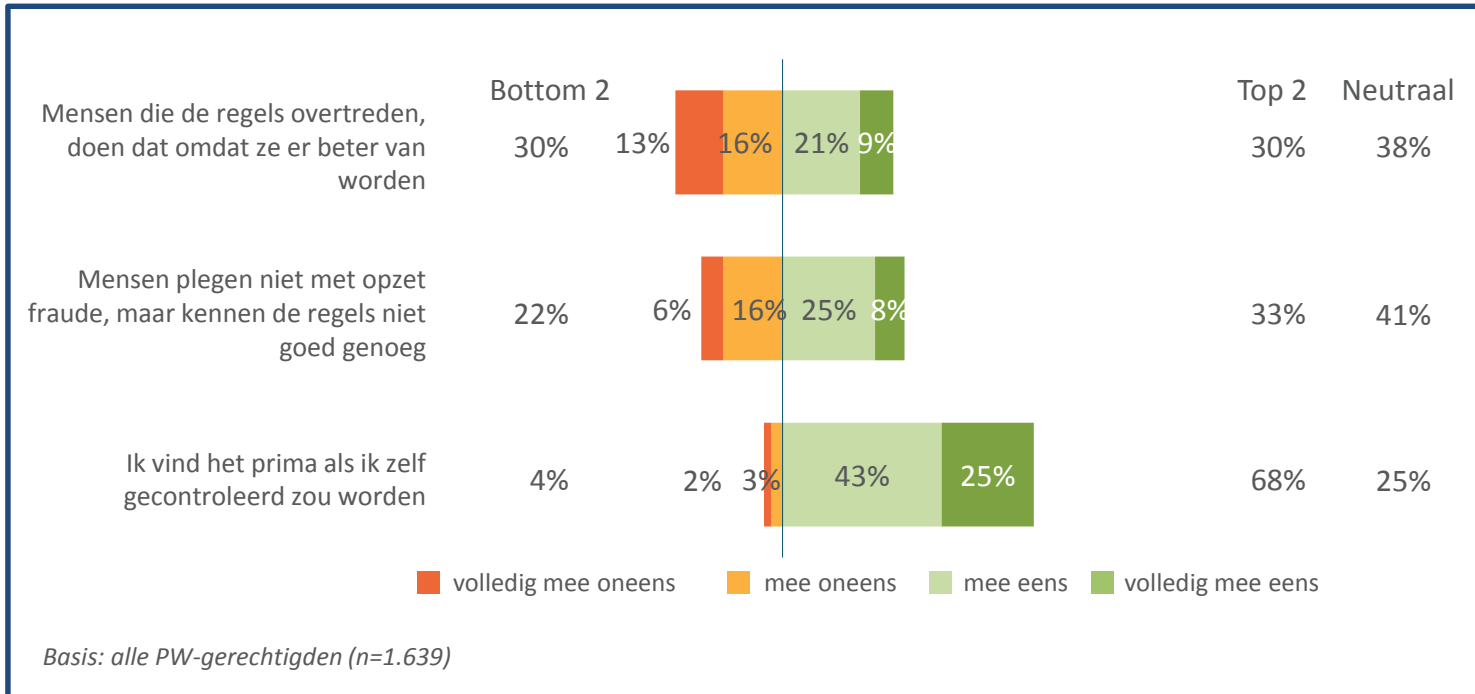
Net als bij de andere UWV-wetten, vinden de meeste ZW-gerechtigden (83 procent) het prima als zij zelf worden gecontroleerd.

Minder PW-gerechtigden zijn van mening dat mensen de regels overtreden om er zelf beter van te worden dan vorig jaar (35 procent in 2015 en 30 procent in 2016). Alleenstaande PW-gerechtigden zijn het hier vaker mee eens dan de samenwonenden (respectievelijk 31 en 21 procent).

Een derde van de PW-gerechtigden denkt dat men niet altijd met opzet fraude pleegt, maar dat dit komt door onbekendheid met de regels. Alleenstaanden denken dit vaker dan samenwonenden (respectievelijk 34 en 29 procent).

Vergelijkbaar met vorig jaar vindt ruim twee derde van de PW-gerechtigden het prima als zij zelf zouden worden gecontroleerd, relatief weinig vergeleken met de andere wetten (behalve Wajong).

Dank u

Ipsos

